

Seyyid Nesîmî Dîvânı'nın Kayda Deęer Bir Nüshası ve Şairin Neşredilmemiş Türkçe Şiirleri

MEHMET ÖZDEMİR**

An Significant Copy of The Diwan of Seyyid Nesîmî and His Unpublished Turkish Poems

Ö Z E T

Azerî Türkçesi ile şiirler yazan Seyyid İmâdüddîn Nesîmî, Türk dünyasının büyük şairlerindedir. Nesîmî, yazdığı lirik şiirlerin yanında menkıbevi hayat hikâyesiyle de mensubu olduğu milletin hafızasında kalıcı izler bırakmıştır. Bugüne kadar Nesîmî'nin hayatı ve sanatıyla ilgili pek çok çalışma araştırmacıların ve meraklı okuyucuların ilgisine sunulmuştur.

Türkiye'de ve Azerbaycan'da neşredilen Nesîmî Dîvânı metinlerinde yer almayan Nesîmî şiirleri konusunda bugüne kadar 6 adet makale yazılmıştır. Nesîmî Dîvânı'nın bilinmeyen nüshaları ya da şiirlerinin yer aldığı mecmualar keşfedildikçe Dîvân'ın yeni neşirlerinde şiir ilavelerini gerektirecek bu çalışmalara yenilerinin eklenmesi de ihtimal dâhilindedir.

Bu yazıda, Nesîmî'nin Şiraz'da istinsah edilip bir vesileyle Oxford Üniversitesi Bodleian Kütüphanesine intikal eden yazma dîvanı ile bu dîvan içinde yer alan ve bugüne kadar neşri yapılmamış şiirlerinin ilim dünyasına tanıtılması hedeflenmiştir. Bu çerçevede Nesîmî'nin neşredilmemiş 2 gazeli ve 2 tuyuğunun tam metinleri Latin harfleriyle ve transkripsiyonlu metin halinde araştırmacıların dikkatine sunulmuştur.

ANAHTAR KELİMELE R

Seyyid Nesîmî, Nesîmî'nin Türkçe şiirleri, Nesîmî'nin neşredilmemiş Türkçe şiirleri

ABSTRACT

Seyyid İmâdüddîn Nesîmî, who wrote poems in Azerbaijani Turkish, is one of the great poets of the Turkish world. Nesîmî, in addition to the lyric poems he wrote, left lasting traces in the minds of his followers with his epic life story.

To this date, many studies on Nesîmî's life and art have been presented to researchers and curious readers. So far, six research studies have been made on Nesîmî's poems which are not included in the Diwan of Nesîmî published in Turkey and Azerbaijani. As the unknown copies of the Diwan of Nesîmî or the literary magazines containing his poems are discovered, it is likely that such studies can be made which will result in adding new poems to the Diwan's reproduction.

In this article, it is aimed to introduce Nesîmî's written diwan which was reproduced in Shiraz and transferred to Bodleian Library of Oxford University and to introduce his unpublished poems in this Diwan to the scholarly world. In this context, the full texts of Nesîmî's 2 non-published ghazals and 2 tuyuqs were presented to the attention of the researchers in Latin letters and transcribed texts.

KEYWORDS

Seyyid Nesîmî, Nesîmî's Turkish poems, Unpublished Turkish poets of Nesîmî.

* Makalenin Geliş Tarihi: 11.04.2020 / Kabul Tarihi: 04.05.2020

Nesîmî Dîvânı'nın Cihangir Qəhrəmanov tarafından hazırlanan neşrinin temini konusunda yardımlarını esirgemeyen Prof. Dr. Cihan ÖZDEMİR'e teşekkürü borç bilirim.

** Doç. Dr. Öğr. Üyesi, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü (mehmet.ozdemir@bilecik.edu.tr), Orcid Id: 0000-0003-0544-9280

Giriş

14. yüzyılın ikinci yarısında yaşadığı bilinen Türk edebiyatının en lirik şairlerinin yazarı Seyyid Nesîmî (öl. 1404-05?) Batı Türkçesinin konuşulduğu Türkiye, Azerbaycan, Irak ve İran sınırları içinde şairleri ve menkıbevî hayat hikâyesiyle beş yüz yıldır yaşayan bir şairdir.

Günümüzde kabul gören en yaygın ismiyle İmâdüddîn Nesîmî hakkında biyografik kaynaklar Nesîmüddîn, Abdülmenâf Seyyid İmâdüddîn, İmâdüddîn, Ömer İmâdüddîn, Alî, Muslihüddîn, Celâleddîn gibi farklı adlarla bilgiler vermektedir. Künyesi Ebu'l-Fazl olan şair yaygın olarak kullandığı Nesîmî mahlası yanında nadiren Hâşimî, Seyyid, Hüseyinî, Alî, İmâd mahlaslarını da kullanmıştır. Şairin doğum yeri hakkında kaynaklar ihtilafa düşmüş olup Tebriz, Bağdat, Âmid, Şiraz, Nusaybin, Şirvan şehirlerini doğum yeri olarak kayda geçirmişlerdir. Doğum tarihi hakkında bilgi verilemeyen Nesîmî'nin ailesiyle ilgili bilgiler de Seyyid olması ile sınırlıdır (Usluer 2013).

Türkçe ve Farsça divanları ve Hurûfliğin esaslarını anlattığı eseri *Mukaddimetü'l-Hakâyık* Nesîmî'nin iyi bir tahsil gördüğü konusunda ipuçları vermektedir. Türkçe Divanı incelendiğinde onun iyi bir medrese eğitimi aldığı, tasavvufa ve bâtın ilmine dair esaslı bilgilere sahip olduğu anlaşılmaktadır. Nesîmî, Kur'an âyetlerini ve hadisleri iktibas ve mana yoluyla şairlerinde sıkça kullanmaktadır.

Seyyid Nesîmî'nin Türkçe divanının yurtiçi ve yurtdışı kütüphanelerde yüzden fazla yazma nüshası bulunmaktadır. Nesîmî, Türk edebiyatı tarihinde divanı en çok yayımlanan şairlerden biridir. *Nesîmî Dîvânı*'nın Arap ve Latin harfleriyle Türkiye, İran ve Azerbaycan'da pek çok neşri yapılmıştır.

Nesîmî'nin bu yazıya konu olan ancak bugüne kadar varlığından ve ihtiva ettiği şairlerden bahsedilmeyen Oxford Üniversitesi, Bodleian Kütüphanesinde kayıtlı el yazması divanı¹ ilk defa tanıtılmış ve yazma divanın muhtevasıyla ilgili bilgiler verilmiştir. Çalışmada yazma nüshada yer alan şairlerin daha önce yapılmış *Nesîmî Dîvânı* neşirlerinden en önemlileri kabul edilen beşinde yer alan şairler ile karşılaştırması yapılmıştır. Yazma nüshada bulunan şairlerin aşağıda tanıtımı yapılan beş

¹ Seyyid İmâdüddîn Nesîmî, *Dîvân-Nesîmî*. Oxford Üniversitesi, Bodleian Libraries, MS. Turk. d. 34.

neşirde bulunup bulunmadığı tespit edilmiş, mevcut ise yer aldığı kaynak ve sayfa numarası şiirin ilk dizesi sonuna verilen dipnotta gösterilmiştir. Ayrıca yazma nüshadaki şiirlerin mukayese içerik karşılaştırması yapılan beş neşirdeki sayısal verileri üzerine de bilgilendirmeler yapılmıştır. Bununla birlikte Nesîmî'nin bilinmeyen ya da neşredilmeyen şiirleri konusunda yazılan makaleler de incelenerek bu makalelerde yer alan şiirlerin neşredilmiş beş eserde ve yazma nüshada olup olmadığı tespit edilmiştir. Nesîmî'nin Türkçe divanı ve şiirleri konusunda yapılan çalışmalar aşağıda yazılmış ve bu çalışmalarla ilgili özet bilgiler verilmiştir.

Seyyid Nesîmî'nin Türkçe Dîvânı'nın Neşirleri

Seyyid Nesîmî'nin Farsça ve Türkçe şiirleri yurtiçinde ve yurtdışında pek çok araştırmacı tarafından Latin ya da Kiril alfabesiyle birkaç kez yayımlanmıştır. Çalışmamızda Nesîmî'nin Türkçe Dîvânı üzerine Türkiye, Azerbaycan ve İran'da yapılmış çalışmalardan seçkiler dışında kalan ve ilmî neşir kabul edilenlerden beş neşir dikkate alınmıştır. Ayrıca Nesîmî'nin neşredilmemiş ya da bilinmediği düşünülen Türkçe şiirlerini konu alan makaleler de incelenerek içerikleri ve bu şiirlerin sözü edilen beş neşirde ve tanıttığımız yazma nüshada bulunup bulunmadığı tespit edilerek ilgili notlar verilmiştir. Bu çalışmanın hazırlanmasında dikkate alınan 5 neşir ve 6 makalenin içeriği hakkında hazırlanmış özet bilgiler aşağıda yer almaktadır.

a. 1. Ayan Neşri²

Türkiye'de *Nesîmî Dîvânı* üzerine ilk bilimsel çalışma Hüseyin Ayan tarafından 1970 yılında tamamlanan doktora tezidir.³ Ayan yaptığı tez çalışmasında, çoğunluğu Türkiye'de bir kaçı da yurtdışındaki bazı kütüphanelerde bulunan, erişebildiği *Nesîmî Dîvânı* nüshalarından hareketle divanın transkripsiyonlu ve tenkitli metnini hazırlamıştır.

² Ayan, Hüseyin (2014) *Nesîmî Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Divanının Tenkitli Metni* [Birleşilmiş Baskı], Ankara: TDK Yay.

³ Ayan, Hüseyin (1970). *Nesîmî, Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Türkçe Divanının Metni*. Doktora Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi.

Hüseyn Ayan tarafından yayımlanan *Nesîmî Dîvânı*ndaki şiirlerin nazım şekillerine göre dağılımı şöyledir: 3 mesnevi, 457 gazel, 1 murabba, 4 müstezad, 3 tercîbend, 315 tuyuğ.

a.2. Qəhrəmanov Neşri⁴

Nesîmî Dîvânı Azerbaycan'da ilk kez 1926 yılında Selman Mümtaz tarafından Arap alfabesiyle, 1962 yılında ise seçilmiş şiirlerden oluşan bir çalışma olarak M. A. Guluzade tarafından neşredilmiştir.

Nesîmî Divanı'nın ilmî neşri konusunda Azerbaycan'da yapılmış çalışmalardan en önemlisi Cihangir Qəhrəmanov tarafından hazırlanan neşirdir. 1973'da basılan bu çalışmanın inceleme kısmı Kiril alfabesi divan metni ise Arap harfleriyle ve tenkitli metin olarak hazırlanmıştır. Üç ciltten oluşan bu çalışma Nesîmî'nin ikisi Azerbaycan, birer adedi de Leningrad/Rusya, Ermenistan ve Özbekistan'da bulunan beş el yazması ve iki matbu divan nüshasından istifade edilerek hazırlanmıştır.

Nesîmî Dîvânı neşirleri içinde en çok şiir ihtiva edeni Qəhrəmanov tarafından yapılan çalışmadır. Çalışmanın I. cildinde nazım şekline göre tasnif edilmemiş 281 şiir yer almaktadır. II. ciltte 152 gazel, 1 mesnevî, 3 tercîbend, 3 müstezâd, 1 mülemma gazel, 234 tuyuğ⁵ bulunmaktadır. Bu ciltte "İlaveler" başlığı altında Qəhrəmanov'un Nesîmî'ye aidiyeti konusunda şüpheye düştüğü çeşitli nazım şekillerinde yazılmış 128 şiir yer almaktadır. Ayrıca II. ciltte Hayretî ve Haydarî tarafından Nesîmî'nin 2 farklı gazeline yapılan birer tahmis yer almaktadır.⁶ Sayfasın III. ciltte ise 101 gazel, 115 tuyuğ⁷, çoğu gazel formunda 112 tasnif edilmemiş şiir ve numaralandırılmış çeşitli nazım şekillerinde 13 şiir yer almaktadır. Qəhrəmanov neşirindeki -iki tahmis hariç- toplam şiir sayısı 1144'tür. Ancak üç ciltte otuzdan fazla şiirin mükerrer yazıldığı görülmektedir. Mükerrer yazım aynı cilt içindeki şiirlerde de yapılmış, bir kaç şiir farklı

⁴ Qəhrəmanov, Cihangir (1973). *İmâdüddîn Nesîmî, Eserleri*. 3 C, Bakı: Azerbaycan SSR İlimler Akademiyası Respublika El Yazmalar Fondu "İlim" Neşriyatı. Redaktör: Hamid Araslı.

⁵ Qəhrəmanov neşirinde tuyuğlar "rubâiler" başlığı altında verilmiştir.

⁶ Hayretî "Fırkatün derdi nigârâ bağrumı kân eyledi" mısraı ile başlayan gazeli, Haydarî ise "Çün'ayan oldı rumüz-ı 'alleme'l-esmâ bize" mısraı ile başlayan gazeli tahmis etmiştir.

⁷ Qəhrəmanov neşirinde tuyuğlar "rubâiler" başlığı altında verilmiştir.

sayfalarda tekrar yazılmıştır.

a.3. Araslı Neşri⁸

Hamid Araslı tarafından 2 cilt halinde Bakü'de ilk defa 1973'te yayımlanmış, daha sonra 2004'te yeniden ikinci kez basılmıştır. Araslı'nın 2 cilt olarak neşrettiği çalışmada çeşitli nazım şekillerinde yazılmış Nesimî'ye ait 800 şiir yer almaktadır. Çalışmanın I. cildinde 288 gazel bulunmaktadır. II. ciltte İctimai ve Felsefi Şiirler başlığı ile 155 gazel, 4 müstezâd, 5 elifnâme ve ters elifbâ, 3 tercîbend, 2 mesnevî, 1 mülemma gazel, 327 tuyuğ ve Nesimî'ye aidiyeti konusunda Araslı'nın tereddüt ettiği 15 şiir bulunmaktadır. Araslı neşrinin I. cildi sonuna lügat ve fihrist, II. cildi sonuna da lügat, Nesimî şiirlerindeki bazı terimlerin anlamlarının yer aldığı izahlar ve fihrist eklenmiştir.

a. 4. Paşayev Neşri⁹

Qəzənfər Paşayev, Irak'ın Kerkük vilayətinin Tuzhurmatu kazasında yaşayan Səyid Heydər tərəfindən kendisine hədiyyə edilən yazma nüshada yer alan Nesimî şiirlerinin kısmi neşrini hazırlamışdır. İlk kez 1987'de neşredilən çalışma 2018'de yeniden basılmışdır. Paşayev çalışmasında adı geçən yazmada yer alan şiirlərdən Latin hərflərinə aktarabildiği 235 gəzəlin tam metnini, okumakta zorlandığını ifadə etdiği 236 gəzəlin isə sadəcə ilk və son beyitlərini divan nüshasındakı sıraya görə neşretmişdir. Çalışmanın sonunda bir lügat və şiirlərdə geçən bazı terimlərin açıqlamaları da yer almaktadır.

a.5. Sədiq Neşri¹⁰

Bu çalışmada faydalanılan Nesimî'nin Türkçe Dîvân'ı neşirlerinden biri de Prof. Dr. Hüseyn Məhəmmədzadə Sədiq (Düzgün) tərəfindən 2008'de İran'da yapılan neşirdir. Bu çalışmada Sədiq, Azərbaycan və Türkiyə'də daha önce yapılan neşir çalışmalarını merkeze alarak və bu

⁸ Araslı, Hamid (hızl.) (2004). *İmâdüddin Nesimî, Seçilmiş Eserleri*, 2 Cilt, Bakı. Lider Neşriyat.

⁹ Paşayev, Qəzənfər (2018). *İmadəddin Nəsimi, İraq Dîvanı*. Bak: CBS-PP.

¹⁰ Sədiq (Düzgün), Hüseyn Məhəmmədzadə (2008). *Seyyid İmadəddin Nəsimi, Türkçe Dîvanı*. Təbriz şəhəri: Əxtər Neşriyyatı.

çalışmalardan faydalanarak Nesîmî'nin Türkçe Dîvânı'nı Arap harfleriyle yeniden neşretmiştir. Sâdiq, metnini verdiği her şiirin başında o şiirin hangi neşirlerde yer aldığını da göstererek ayrıntılı ve emek mahsulü bir çalışma ortaya koymuştur. Ancak bazı referanslarda şiirlerin yer aldığı cilt numarası ya da sayfa numaralarında hatalı yazımlar olduğu, bazen de neşirlerde olmasına rağmen referans verilmeyen şiirler olduğu görülmektedir.¹¹

Sâdiq'ın yaptığı çalışmada Nesîmî'nin şiirleri konusu ve nazım şekillerine göre tasnif edilmiş ve metin sonuna şahıs adları, yer adları vb. indeksler eklenmiştir. Ayrıca çeşitli ibarelerin izahı ile divanda yer alan şiirlerin fihristi ve her şiirin beyitlerinin ilk mısraından oluşan fihristler eklemiştir. Bu çalışmada araştırmacı toplam 864 adet şiir neşretmiştir. Araştırmacının tasnifine göre bu şiirlerin dağılımı şöyledir: 29 Şiyye ve menakıp, 5 elifnâme, 24 kasîde, 502¹² gazel, 3 mesnevî, 3 tercîbend, 2 murabba, 8 müstezâd, 2 muhammes, 279 tuyuğ, 7 mülemma.

Seyyid Nesîmî'nin Neşredilmemiş Türkçe Şiirleri Üzerine Türkiye'de Yapılan Çalışmalar

Seyyid Nesîmî'nin Türkçe Dîvânı'nın yukarıda bahsi geçen neşirleri yanında yurtiçi ve yurtdışındaki çeşitli kütüphanelerde kayıtlı yazma mecmualarda yer alan Nesîmî şiirleri -*Nesîmî Dîvânı*'nin neşirlerinde yer almadığı gerekçesi ile- araştırmacılar tarafından tespit edilip makale çalışmalarıyla neşredilmiştir. Bu yazının hazırlanması sırasında bahse konu makalelerde yayımlanmış şiirler yeniden incelenmiş ve bazı şiirlerin daha önceki neşirlerde yer aldığı tespit edilerek bu durum ilgili makalenin başlığı altında değerlendirilmiştir. Bu makalelerde yer alan şiirlerin daha önce yayımlanmış neşirlerde mevcut olanlarının hangi neşirlerde yer aldıkları yazılan matla'lar sonuna eklenen dipnotlarla gösterilmiştir. Nesîmî'nin yayımlanmamış ya da bilinmeyen şiirlerini konu alan bu çalışmalar kronolojik sıraya göre şöyledir:

¹¹ Bu yazıdaki sıralamaya göre 3, 16, 62, 93, 312, 319, 336 nolu gazeller Araslı neşrinde, 311, 319 nolu gazeller de Qahrâmanov neşrinde yer almaktadır ancak araştırmacının referans verirken bu neşirlere gönderme yapmaması dikkatinden kaçan bir durum olarak düşünülebilir.

¹² Sâdiq, bu gazellerin 401'inin Nesîmî'ye ait olduğunu 101'inin ise ona nispet edildiğini söylemektedir. Bkz: Sâdiq (2008). *age*, s. 81.

b.1. Köksal, M. Fatih (2000). Seyyid Nesîmî'nin Bilinmeyen Tuyuğları. *Journal of Turkish Studies*, Ağâh Sırrı Levend Hatıra Sayısı II, V. 24, Harvard University Pres, s.138-208.

Makalede, Şemseddin Sivâsî'nin *Menâzilü'l-Ârifîn* adlı eserinden ve Nesîmî'nin tuyuğlarından oluşan bir yazma eser tanıtılmış ve bu yazma içerisinde yer alan ancak Türkiye'de basılmış *Nesîmî Dîvânı* neşirlerinde bulunmayan 33 tuyuğ transkripsiyonlu metin olarak neşredilmiştir. Bilinmeyen ya da daha önce neşri yapılmamış Nesîmî tuyuğlarının tanıtılması açısından oldukça önemli bir çalışma olan makalede yer alan tuyuğlardan 4'ü makalenin yayımından önce 1973 yılında hazırlanmış olan Qəhrəmanov neşrinde vardır. Qəhrəmanov neşrinde yer alan bu tuyuğların ilk iki mısraı aşağıda verilerek bulunduğu kaynak ve sayfa numarası dipnotlarda gösterilmiştir.

İy saçuñ *ve'l-leyl* yüzüñ *ve'd-duhâ*
Şüretüñ şânında geldi *kul kefa* ¹³

Nün u sîn ü mîme virdüm göñlümi
Ahşen-i takvîme virdüm göñlümi ¹⁴

İndehu 'ilmü'l-kitâb ol mâh imiş
Kul kefa bi'llâh Fazlu'llâh imiş ¹⁵

Ger Hâk'ı görmek dilerseñ bî-ğalañ
Uşta gör *fî şüretin şâbin kañat* ¹⁶

b.2. Zülfe, Ömer (2005). Seyyid Nesîmî'nin Tuyuğlarına Ek. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 2 (4) s. 121-135.

Zülfe, bu makelesinde Nuruosmaniye Kütüphanesi 4962 numarada kayıtlı *Mecmû'a-i Müntehabât-ı Kasâ'id ve Eş'âr* adlı yazma mecmuada yer alan ve insan uzuvlarının anlatıldığı 31 adet tuyuğu neşretmiştir. Yazıda alın, kaş, göz, yanak, ben, yüz, dudak, ağız, diş, dil, çene, burun, göğüs,

¹³ Qəhrəmanov, C. II, s. 606; Qəhrəmanov, C. III, s. 161.

¹⁴ Qəhrəmanov, C. III, s. 195.

¹⁵ Qəhrəmanov, C. III, s. 173.

¹⁶ Qəhrəmanov, C. II, s. 406.

boy, parmak, ayak, gönül, söz başlıkları altında ilgili vücut organları ve diğer unsurlarla ilgili tuyuğlar yazılmıştır. Bu tuyuğlardan 16 tanesi *Nesîmî Dîvânı*'nın Türkiye'de yayımlanmış olan Ayan neşrinde yoktur. Geriye kalan 15 tuyuğun bir kısmı neşirlerde farklılık göstermekte hatta kafiye ortak olsa da tamamen farklı dizelerden oluşmaktadır.

b.3. Köksal, M. Fatih (2009). "Seyyid Nesîmî'nin Yayımlanmamış Şiirleri", *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi*, Sayı: 50, s. 77-135.

Bu makalede yazar şahsî kütüphanesinde mevcut beş mecmua ve iki cönkte yer alan ancak daha önce Türkiye'de yayımlanmış *Nesîmî Dîvânı* neşirlerinde bulunmayan 26 şiir ile Türkiye'de ve Azerbaycan'da yayımlanan Nesîmî divanlarının hiçbirinde yer almayan 19 Türkçe şiiri neşretmiştir. Köksal, makalesinde 1 kaside, 42 gazel ve 2 tuyuğdan oluşan toplam 45 şiiri nüsha karşılaştırması yaparak transkripsiyonlu metin halinde araştırmacıların istifadesine sunmuştur.

Makalede neşri yapılan şiirlerden aşağıda matla'ları yazılan 10 gazel ve 1 tuyuğun daha önce yapılan bazı neşir çalışmalarında bulunduğu tespit edilmiştir. Bu şiirlerin hangi neşirlerde yer aldığı şiirlerin matla'ları sonuna eklenen dipnotlarda gösterilmiştir:

Çünkü bildüñ mü'minüñ qalbinde beytullâh var
Niçün 'arz itmedüñ ol dem ki evel Allâh var¹⁷

Dilberâ 'aşkuñda 'âlem ser-be-ser ğavġâ çeker
Şanma kim 'aşkuñ belâsın ben kuluñ tenhâ çeker¹⁸

Eyâ şâh-ı sa'îd-ahter yüzüñ arş-ı mu'allâdur
Dudaġuñ çeşme-i hayvân lebüñ câm-ı muşaffâdur¹⁹

¹⁷ Qahrâmanov, C. II, s. 529; "Niçün 'izzet itmedüñ ol evde kim Allâh var"; Qahrâmanov neşri.

¹⁸ Qahrâmanov, C. II, s. 491; Araslı, C. I, s. 244; Paşayev; s. 70.

¹⁹ Qahrâmanov, C. III, s. 220; Qahrâmanov, C. II, s. 512; Araslı, C. II, s. 128; Paşayev, s. 26; Sadiq, s. 261.

Noқта-i sırr-ı İlahî bâ-i Bismillâh'dur
Kim ki bilmez bu sırrı ol müşrik-i güm-râhdur ²⁰

Zehî devlet ki maḥbûbum perîdür
Ḳamu zîbâlaruñ zîbâteridür ²¹

Kişi kim ma'rifette kâmil olmaz
Aña dâr-ı hidâyet vâsıl olmaz ²²

Şehâ gönlüm perişân oldu sensiz
Cigerüm toptolu kan oldu sensiz ²³

Aldanma gönül dünye-i ğaddârına kıl yuf
Ol mekr idici kevkeb-i seyyârına kıl yuf ²⁴

Bir muvâfık şöhet oldu küşe-i ḥalvetde dūş
Ḳādî oldu cur'a-ġir ü seyyid oldu bâde-nūş ²⁵

Ey müfessir muşḥafuñ gel heft deryâsın okı
Sen Ḥaḳ'ıñ 'ayne'l-yakîn 'ilm-i müsemmasın okı ²⁶

Gevher-i baḥr-i ḥadâyıkdur yüzüñ
Bâde-i nuḳl-ı şadâyıkdur (?) yüzüñ ²⁷

²⁰ Qəhrəmanov, C. II, s. 523; Araslı, C. II, s. 142.

²¹ Qəhrəmanov, C. I, s. 331; Paşayev, s. 41; Sədiq, s. 280.

²² Qəhrəmanov, C. II, s. 532; Paşayev, s. 122; Sədiq, s. 292.

²³ Araslı, C. I, s. 66; Sədiq, s. 300.

²⁴ Qəhrəmanov, C. II, s. 538.

²⁵ Qəhrəmanov, C. II, s. 537; Araslı, C. II, s. 332; Paşayev, s. 130; Sədiq, s. 304.

²⁶ Qəhrəmanov, C. III, s. 151.

²⁷ Qəhrəmanov, C. III, s. 178; Araslı, C. II, s. 282; Sədiq, s. 463.

b.4. Kalyon, Filiz (2015). “Nesîmî'nin Divanı'nda ve Diğer Kaynaklarda Rastlanmayan Şiirleri”, *Turkish Studies*, V 10/16, s. 783-806.

Kalyon, makalesinde Hindistan'ın Haydarâbâd şehrinde bulunan Oriental Manuscripts adlı kütüphanede 1322 numarada *Ravzatü'l-Eş'ar* adıyla kayıtlı bir şiir mecmuasında yer alan ve Nesîmî'ye ait olduğunu iddia ettiği 68 şiirden daha önce yayımlanmış çalışmalarda yer almadığını iddia ettiği 34 şiirin neşri yapmıştır. Ancak bu makalede neşri yapılan 12 şiir daha önce yayımlanmış çalışmalarda mevcuttur. Makalede yer alan ancak daha önce neşri yapılan şiirlerin matla'ları yazılarak buldukları kaynaklar dipnotlarda gösterilmiştir.

Menüm cānumda cānānum 'Alīdür
Tenümde zāt-ı yezdānum 'Alīdür²⁸

Cemālūñ sırr-ı Qur'an menzildir
Dudağūñ āb u hayvān menzildir²⁹

Ruḥlaruñ 'aksinden oldı nūr cümle kāinat
Leblerūñden zāhir oldı çeşme-i āb u hayāt³⁰

Ay cemālūñ mazhar-ı zāt u şifāt
Sende zāhir oldı ism-i fi'l-i zāt³¹

Şehā ḥüsnūñ tecellisi bu tende cān idinmişdür
Bu ten içindeki cānı şehā qurbān idinmişdür³²

İki 'ālemde sulṭāndur Muḥammed
Beyān-ı 'ilm-i Qur'āndur Muḥammed³³

²⁸ Qəhrəmanov, C. III, s. 42.

²⁹ Qəhrəmanov, C. III, s. 224; Paşayev, s. 42; Sədiq, s. 283.

³⁰ Qəhrəmanov, C. III, s. 19; Sədiq, s. 222.

³¹ Qəhrəmanov, C. I, s. 72; Araslı, C. II, s. 191; Sədiq, s. 221.

³² Qəhrəmanov, C. III, s. 227; Paşayev, s. 44.

³³ Qəhrəmanov, C. III, s. 216.

Kılupdur gönlümi pür çeşm-i maḥmūr
Olupdur ḥüsnüne ğāyetde maḡrūr³⁴

Yolıña cānlar fedādur yā 'Alīyye'l-Murtażā
Dest-girüñ hem Ḥudādur yā 'Alīyye'l-Murtażā³⁵

Bülbülem gülşende men gülzāra yokdur minnetüm
Dostlar minnet Ḥudā'ya ḥāra yokdur minnetüm³⁶

Göñül şād ol melül olma cihānuñ yoĝ-ı varından
Demi hoş gör çü 'ākılseñ ne ḥāşıl intizārından³⁷

Mecāzī yār yār olmaz ḥaḳıķī yāre 'aşḳ olsun
Degil nefsäne pehlüya hemān dīdāre 'aşḳ olsun³⁸

Ca'elnā rabbeküm şāha yazupdur bende bir nāme
Ki meşḥūr oldı esrārüm cihānda ḥaşılı 'āmme³⁹

b.5. Kesik, Beyhan-Şengül, Emre (2017). "Seyyid Nesimî'nin Yayınlanmamış Gazelleri", *Türk Dünyasının Ulu Çımarı Mertol Tulum Kitabı*, [Editörler: Ahmet Kartal, Mehmet Mahur Tulum] Sivrihisar Belediyesi, Kültür Yayınları-4, İstanbul: Ofis Matbaa Yayın, s. 457-462.

Makalede Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu 06 Mil Yz A 3291'de kayıtlı *Mecmû'a-i Eş'âr* içinde yer alan 2 gazelin transkripsiyonlu metni verilmiştir. Makalede yer alan gazellerin matla' beyitleri şöyledir:

Ey baña nā-ḥaḳ diyenler bu vücūdum oldı ḥaḳ
Kā'inātuñ içre[e] bize gösterür envār Ḥaḳ⁴⁰

³⁴ Qəhrəmanov, C. III, s. 25; Araslı, C. I, s. 251; Paşayev, s. 74; Sədiq, s. 241.

³⁵ Qəhrəmanov, C. III, s. 25.

³⁶ Paşayev, s. 165.

³⁷ Qəhrəmanov, C. III, s. 296.

³⁸ Qəhrəmanov, C. III, s. 298.

³⁹ Qəhrəmanov, C. III, s. 133.

⁴⁰ Kesik-Şengül (2017), s. 459.

Bulmadum ey dil niçe ‘âlemde bir yâr istedüm
‘Ahdine kıılır vefâ bir toğrı dil-dâr istedüm ⁴¹

b.6. Karakaş, Mesut (2019). “Seyyid Nesîmî’nin Bilinmeyen Gazelleri”, *CUJOSS (Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi)* C. XLIII, S. 1, s. 120-144.

Karakaş, *Sivas Ziya Bey Yazma Eserler Kütüphanesindeki 375 Numaralı Şiir Mecmuası* adlı yüksek lisans tezinden üretilmiş makalesinde tezde adı geçen kütüphanede yer alan ilgili kayıttaki yazmada mevcut 73 Nesîmî şiirinden 13’ünü neşretmiştir. Yazarın ciddi okuma hatalarıyla transkribe etmeye çalıştığı dokuz şiir Bakü’de neşredilen Nesîmî dîvânlarında zaten yer almaktadır. Karakaş’ın, neşri yapılmış Nesîmî dîvânlarının hiçbirinde yer almadığını iddia ettiği dört şiirin tamamı daha önce yapılmış çalışmalarda neşredilmiştir. Makalede yer alan bu gazellerin matla’ları - yazarın makalede yazdığı şekliyle- aşağıda yazılmış ve hatalı okumalar düzeltilerek gazellerin yer aldığı kaynaklar dipnotta gösterilmiştir.

Ey cemâlûñ mazharı zât u şifât
Sende zâhir oldı ism u fi’liyât? ⁴²

Kanķı dimâğ içinde ki ‘aşķuñ hevesi yok
Biñ hac iderse mürde haķķı kim şafâsı yok ⁴³

Gül nerden gelicek ‘arzina mâdû? gelür
Lebleründen neçe kim kand ile halvâdû gelür ⁴⁴

Yüzüni görmezsem ben bu cihânı n’iderem
‘Aşķuña irmezsem gönül bu cânı n’iderem ⁴⁵

⁴¹ Kesik-Şengül (2017), s. 460.

⁴² Düzeltme: Ay cemâlûñ mazhar-ı zât u şifât
Sende zâhir oldı resm-i fi’l-i zât

Qəhrəmanov, C, I s. 72; Araslı C. II s. 191; Kalyon (2015), s. 795.

⁴³ Ayan, s. 225; Qəhrəmanov, C, I s. 97; Sədiq, s. 487.

⁴⁴ Düzeltme: Gül-i terden gelicek ‘arzuña mā tökilür
Lebleründen neçe kim kand ile həlvə tökilür

Ayan, s. 301; Qəhrəmanov, C, I s. 208; Paşayev, s. 83.

⁴⁵ Qəhrəmanov, C. III, s. 86.

Gazel yazma nüshada 6, Qəhrəmanov neşri ve makalede 5 beyittir. Neşirde olmayan beyit:

A) *Nesimî Dîvânı*'nın Bodleian Kütüphanesi(MS. Turk. d. 34)'inde Kayıtlı Yazma Nüshası

1. Nüshanın Tavsifi:

Nesimî Dîvânı'nın yazma nüshası İngiltere'de Oxford Üniversitesi Bodleian Kütüphanesi, MS. Turk. d. 34'te kayıtlıdır. Yazmanın ebat ölçüleri 220 mm x 135 mm'dir. Koyu yeşil renkli deri cildin merkezinde şemse bulunmaktadır. Şemse küçük ölçülerde olup çapraz köşelere atılan dört hançeri yaprak ve merkezde hatayı çiçeğinden oluşan dikdörtgenvari formdadır.

Cildin dört köşesinde köşebentler görülmektedir. Köşebentler C kıvrımlarından oluşan barok karakterlidir. Cildin kısa ve uzun kenarları boyunca zencirek kuşağı cildi çevrelemekte ve zencirek birbirine ulalı dikdörtgen nişlerden oluşmaktadır. Cildin bezemesinde yıldız boya kullanılmıştır.

190 varaktan oluşan eser nestalik hatla yazılmıştır. Yazmada filigranlı, sarı renkli kâğıt kullanılmıştır. Başlıkların yazımında bazen sarı ve mavi renkler tercih edilmiştir. Her varakta 15 satır olup yazı alanı içte sarı, en dışta mavi renkli çizgilerle çerçevesidir. Eser, H. 943/ M. 1536'da Muhammed adlı bir kâtip tarafından Şiraz'da istinsah edilmiştir.

Mihrâbiye ve eser adının yazıldığı 1^b varak numarasından önce altı boş varak vardır. İkinci boş sayfada kütüphane görevlisi tarafından yazılmış olması muhtemel "*Diwan-i Nasimi, a very fine MS by a famous calligrapher*" ibaresi yer almaktadır. Bu ifade ile eserin meşhur bir hattat elinden çıkışı bilgisi not edilmiştir.

1^b'den bir önceki boş varakta "Bodleian Bibliotheca" mührü vardır. 1^b'de altın sarısı ve mavi renklerin hâkim olduğu müzehhep ve yıldızlı mihrâbiye ve mihrâbiye ortasına altın sarısı renkte yazılmış "Mîr Seyyid Nesimî Fermâyed" başlığı yer almaktadır.

Eserin başı ve sonu aşağıdaki ibarelerden oluşmaktadır:

Eserin başı: بذات پاک خدای کریم بی همتا

که از ارادت کشت امر کن پیدا

Eserin Sonu: Bende-i hâksâr Muhammed kâtib elinden Şîrâz memleketde, rebî'ülevvel fî sene 943.

Yazmanın baş tarafında olduğu gibi 190^a'dan sonra da boş varaklar vardır. Sonda yer alan dört adet boş varakın ilkinde başta olduğu gibi kütüphane mührü yer almaktadır. Üçüncü boş varakta "i+190 ff-but 17x18 blank" ibaresi yazılıdır. Bu ibareden de anlaşıldığı üzere yazmanın 17^a-19^a yaprakları arası da boş yapraklardan oluşmaktadır.

Nesimi'nin çeşitli nazım şekilleri ile yazılmış Türkçe şiirleri ise yazmanın 19^b - 190^a yaprakları arasında yer almaktadır. Şairin mesnevi nazım şekliyle yazdığı;

Deryâ-yı muhît cûşa geldi

Kevn ile mekân hürûşa geldi

matla'ı ile başlayan ve 51 beyitten oluşan şiirinin baştan 39 beyti eksiktir. Bu sebeple, yazmada yer alan Türkçe şiirler yukarıdaki matla'ı yazılan şiirin;

Ya'nî ki bu istivâdadur Hâk

Ol mâlik-i mülk-i hayy-i muṭlak

beyti ile başlamaktadır.

Nesîmî'nin yazma divanının sonunda aşağıdaki ibare yer almaktadır:

"Tamâm oldı Allâh Te'âlâ'nuñ tevfikinden bu kitâb kim sultânu'l-muhakkikîn burhânu'l-mudakkikîn mazhar-ı fazlu'llâhu'l-mu'in Seyyid Nesîmî *kaddesa'llâhu sırrahu'l-e'az* kelâmıdır. Ve Mustafâ'nuñ âline ve etbâ'ına yüz min salavât.

Bende-i hâksâr Muhammed kâtib elinden Şîrâz memleketde, rebî'ülevvel fî sene 943. (M. 1536)."

2. Yazma Nüshada Yer Alan Şiirlerin Dili ve Sayıları

Yazma nüshada 43'ü Farsça, biri Arapça, biri mülemma, 599'u Türkçe olmak üzere toplam 644 şiir yer almaktadır. Bu şiirlerin sayıları varak numaralarıyla birlikte tablo halinde çalışmanın ilerleyen bölümlerinde verilmiştir. Arapça ve Farsça şiirlerin orijinal metinleri, Türkçe şiirlerin ise transkribe edilmiş metinleri verilmiştir. Eser, bugün İran sınırları içinde yer alan Şiraz'da istinsah edildiğinden vücut bulunduğu coğrafi bölgenin ve istinsah edildiği yüzyılın Türkçe fonetiğini yansıtmaktadır. Bu sebeple şiirlerin Latin harflerine aktarımında müstensihin imlâ tercihine sadık kalmaya dikkat edilmiş ve yazmanın fonetik hususiyetleri göz önünde bulundurulmuştur.

a) Yazma Nüshada Yer Alan Farsça Şiirler

Yazmanın 1^b-16^b yaprakları arasında 42 adet Farsça şiir vardır. Yazma nüshada yer alan bu şiirlerin ilk mısraları -sıra ve varak numarası da eklenerek- aşağıda tablo halinde verilmiştir:

S. No	Vr. No	Şiirin İlk Mısraı
1	1 ^b	تبات پاک خدای کریم بی تمنا
2	2 ^a	یار بجهت آن دلبر عیاره را
3	2 ^a	ای رسن بسته ز دست پیمان رفتی
4	2 ^b	ای کعبه جمال تو ام قبا صلا
5	3 ^a	دل تی تو لوز نعیم دو عالم ملات
6	3 ^b	آرزو مندی درد بحر باران شد
7	3 ^b	من شاد و بد از م ماغم یارم دوست
8	4 ^a	کشم زلف تو ما و اینی دوست

9	4 ^b	اشت از روی تو مجلس اضیاسی
10	5 ^a	بخت ابد یار آنکه یا تو قرینت
11	5 ^b	جیات زنده لال خورشید تباری
12	6 ^a	جانا پاک صحبت جان می بوخت
13	6 ^b	یار باد صبا شد زطره دوست
14	6 ^b	سرجه باسد که شار فدم مارند
15	7 ^a	کس بدین حسن این ما در کینی تراود
16	7 ^b	کشد دم در زل صف رخ یارم لاله
17	7 ^b	شب قدر بی قراران سر زلف باران

18	8a	مشترع عشقش بیادوست تابا	32	12b	امی و پادشاه نشسته خندان من
19	8b	آفاصدی کو باجای مغانم دلوار آورد	33	13a	بار بکار من کفر صغی ز نهر چهاردهن
20	8b	مفاحم عشق مهر و بان دلی پر دردی باید	34	13b	من ز عشق بار نشوایم بجان بار آمدن
21	9a	جز نکته بود که تا که ز عجب پاشد	35	13b	گر ششی ما پمن با او ابر نشاب اید برون
22	9b	گیت آن سرو که بر راه گذر میکند زد	36	14a	آمد ماه از نهر و منیش ثواب اید برون
23	9b	مشاق کل از سر ریش خار تر شد	37	14b	عشق کو مار و کسی بار روی اید از حین
24	9b	احوال درد ما بر جانان که میبرد	38	14b	بوی گل مشک ریه با بان پید
25	10b	دل ز غمش بی و این دل بر غمش کرد	39	15a	کمان من که ز صد حور و صد آل ازاری
26	11a	عبار فان اید و حیا صحت جانان	40	15b	گر بی دل بدستم زلف ناز انداختی
27	11a	اکو نظر روی نو کرد و خدا دید	41	15b	بار بای سرو من ایشک کنار بستنی
28	11b	ما وای غم جز دل پر دردناشد	42	16a	حیا صحت که جویبار ز ما زار نشا
29	11b	حسرم ما پناهی شد ما بخی میباشیم	43	16b	مهر و بان دل نصیب ز عشق اید
30	12a	یشی چون شمع منجم که پیش ما بستیم			
31	12b	گر ششی بار اید از در شمع بریم از نور من			

b) Yazma Nüshada Yer Alan Mülemma ve Arapça Şiirler

Yazmanın 31^a - 32^a varakları arasında 36 beyitten oluşan bir adet mülemma gazel yer almaktadır. 131^a - 131^b'de bulunan ve 7 beyitten oluşan Arapça gazel ise Nesîmî'nin yayımlanmış Türkçe divan nüshalarında bulunmamaktadır. Mülemma ve Arapça gazelin ilk mısralarının orijinal metinleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Sıra Numarası	Varak Numarası	Şiirin İlk Mısraı
1	31 ^a - 32 ^b	ایہا الراغبون فی الاوقات
2	131 ^a - 131 ^b	کذا الفضل والکسل والکسل والکسل والکسل والکسل والکسل والکسل

c) Yazma Nüshada Yer Alan Türkçe Şiirler

Yazmanın 19^b-190^a varakları arasındaki şiirler -bir Arapça ve bir mülemma şiir hariç- Türkçe yazılmış olup nazım şekli adı ve sayısının yer aldığı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Yazma nüshadaki Türkçe şiirlerin sayısı 2 mesnevi, 396 gazel, 1 murabba, 4 müstezâd ve 198 rubâî nazım şekilleri olmak üzere 601'dir. Yazma nüshada gazeller sıralanırken 66^b - 68^a yapraklarına bir murabba yazılmıştır. Ayrıca gazellerin kendi içinde tertibinde kafiye ve redife göre alfabetik bir sıralamaya uyulmadığı da görülmektedir.

Varak Numarası	Nazım Şekli	Şiir Sayısı
19 ^b -20 ^b	Mesnevi	2
20 ^b -66 ^b , 68 ^a -167 ^b	Gazel	396
66 ^b -68 ^a	Murabba	1
168 ^b -170 ^a	Müstezâd	4
170 ^a -190 ^a	Tuyuğ	198
Yazmadaki Toplam Türkçe Şiir Sayısı ⁴⁶		601

Yazma nüshada yer alan Türkçe şiirlerin ilk mısraları okuyucunun daha kolay takip edebileceği düşüncesinden hareketle tablo halinde verilmiştir. Şiirler nazım şekillerinin yer aldığı başlıklar altında sıra ve varak numarasıyla birlikte yazılmıştır. Yazma nüshadaki şiirlerin ilk mısralarının yazımında nüshadaki şekil esas alınmıştır. Bu durumda daha önce yapılan neşirlerdeki mısralarla yazma nüshadaki şiirlerin ilk mısralarının kelime farklılıkları gösterdikleri de görülmektedir.

⁴⁶ Yazma nüshada yer alan 1 Arapça ve 1 mülemma gazel toplam sayıya dâhil edilmiştir.

Tabloda yer alan mısraların sonunda ilk mısraı yazılan şiirin daha önce yapılan ilmî neşirlerde bulunup bulunmamasıyla ilgili dipnotlar da verilmiştir.

Yazma Nüshada Yer Alan Şiirlerin Neşirlerdeki Sayıları

	Ayan	Qəhrəmanov	Araslı	Paşayev	Sədiq
Yazmada ve Neşirlerde Örtüşən Şiir Sayısı	517	578 ⁴⁷	517	152	459
Yazmada Bulunup Neşirlerde Olmayan Şiir Sayısı	84	23	84	449	142
Yazmadaki Toplam Şiir Sayısı	601				

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü üzere yazma nüshada yer alan 601 şiirin neşredilen Nesimî divanlarındaki mevcudiyetine bakıldığında 570 şiir ile Qəhrəmanov neşrinin şiir sayısı bakımından ilk sırada yer aldığı görülecektir. Yazma nüshada yer alan şiirlerin 517'si Ayan ve Araslı neşrinde yer alırken Paşayev neşrinde 152, Sədiq neşrinde ise 459 şiirin bulunduğu tespit edilmiştir.

Elde edilen veriler incelendiğinde tablonun daha önce yapılmış neşir çalışmalarında olmayan şiir sayısı açısından değerlendirilmesinin daha önemli olduğu kanaatindeyiz. Ayan neşrinde yer alan şiirler incelendiğinde yazma nüshada olan ancak Ayan neşrinde bulunmayan 84 şiirin olduğu görülecektir. Yazma nüshada yer alıp neşirlerde olmayan şiir sayıları Qəhrəmanov'da 31, Araslı'da 84, Paşayev'de 449, Sədiq'te ise 142'dir.

⁴⁷ Yazma nüshadaki 32 şiir Qəhrəmanov neşrinin hem II. cildi hem de III. cildinde yer almaktadır. Zira Qəhrəmanov neşrinin II. cildinde yer alan bazı şiirler III. ciltte de bulunmaktadır.

Yazma Nüshadaki Şiirlerin Nazım Şekillerine Göre Neşirlerdeki Sayıları

	Ayan	Qəhrəmanov	Araslı	Paşayev	Sədiq
Mesnevi	2	2	2	-	2
Murabba	1	1	-	-	1
Müstezâd	4	4	4	-	3
Gazel	329	386	329	152	318
Tuyuğ	181	185	182	-	135
Yazmada ve Neşirlerde Örtüşen Toplam Şiir Sayısı	517	578	517	152	459

Yukarıdaki tabloda yazma nüshada yer alan şiirlerin nazım şekillerine göre neşirlerdeki sayıları verilmiştir. Buna göre Ayan, Qəhrəmanov ve Sədiq neşirlerinde yazma nüshada yer alan mesnevi, murabba, müstezâd, gazel ve tuyuğ nazım şekillerinin tamamı çeşitli sayılarda yer alırken Araslı neşrinde yazma nüshada yer alan bir adet murabba nazım şeklinin bulunmadığı Paşayev neşrinin ise sadece gazelleri ihtiva ettiği görülmektedir.

Yazma Nüshada Bulunup Hiçbir Neşirde Olmayan Şiirler

Nazım Şekli	Varak No	Şiir Sayısı	Matla'ı
Gazel	39 ^a -39 ^b	2	Yārini bugün görendür kim yarın yārin görür Yāri munda görmeyen yarın haçan yārin görür
	64 ^b -65 ^a		Ol cihānurğ bu cihānurğ serveri abdāllar Gerçi 'ārif oldılar bu dünyede abdāllar
Tuyuğ	182 ^a	2	Bî-vefā dünyādan usandı görgül Haddi yoğdur dünyeyi şandı görgül
	185 ^a		Şüretürğ naqşında seyrān kılmuşam Cānumurğ şehrinde sulţān kılmuşam

Nesîmî'nin tespit ettiğimiz yazma nüshada yer alan 601 şiirinin tamamı yukarıda künyeleri ve muhtevası verilen 5 önemli *Nesîmî Divânı* neşri ve Nesîmî'nin yayımlanmamış şiirlerini konu alan 6 makalede yer alan şiirler ile karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırma sonucunda 601 şiir

içinde yer alan ve yukarıda matla'ı verilen 2 gazel ve ilk iki mısraı yer alan 2 tuyuğun bahsi geçen bu çalışmalar içinde yer almadığı tespit edilmiştir. Bu çalışma ile yazma nüshada yer alan ancak yapılan neşir çalışmalarında bulunmayan bu 2 gazel ve 2 tuyuğ ilk kez neşredilmiş olacaktır. Daha önce neşredilmemiş olan bu şiirlerin tam metinleri çalışma içerisinde "Yazma Nüshada Yer Alan Neşredilmemiş Nesîmî Şiirleri" başlığı altında verilmiştir.

Yazma Nüshada Yer Alan Türkçe Şiirler

Seyyid Nesîmî'nin Oxford Üniversitesi, Bodleian Libraries, MS. Turk. d. 34'te kayıtlı yazma divanında yer alan Türkçe şiirler 19^b varak numarasından başlamaktadır. Yazma nüshada yer alan Türkçe şiirlerin ilk mısraları, bazı nazım şekillerinde ise iki mısraı nüshadaki sıraya göre başına sıra numarası da ilave edilerek bulunduğu varak numarasıyla birlikte aşağıdaki tabloda transkripsiyon alfabesiyle yazılmıştır. Yazmada yer alan her bir şiirin daha önce neşredilen kaynaklarda bulunup bulunmadığı mevcut ise neşir adı ve şiirin yer aldığı sayfa numarası şiirlerin ilk mısraı ya da ilk iki mısraı sonunda verilen dipnotlarla gösterilmiştir. Yazmada bulunup hiçbir kaynakta yer almayan 2 gazel ve 2 tuyuğun ilk mısraları tabloda koyu renkli (bold) yazılmıştır.

Yazmanın dil özellikleri Azerbaycan Türkçesinin fonetik hususiyetlerini taşımakta, bazı imlâ hususiyetleri de Çağatay Türkçesi metinlerinde görülen yazım şekillerini içermektedir. Yazmada yer alan şiirlerin ilk mısraı ya da ilk iki mısraı yazılırken ve neşredilmemiş şiirlerin transkripsiyonunda yazmanın imlâ özelliklerinin korunmasına dikkat edilmiş ve yazma nüshanın imlâ tercihine sadık kalınmıştır. Bu minvalde metinde "نك" ile yazılan "nazal n" sesi nüshadaki imlâyâ uygun olarak "nğ" şeklinde transkribe edilmiştir. Metinde vezin gereği zihaf yapılan hecelerde ise uzun ünlülerin zihaf yazımı tercih edilmiş ve normal ünlü ile yazılmıştır. Yazma nüshada yer alan Türkçe şiirlerin sıralı listesi tablo oluşturularak aşağıda yazılmıştır.

[Mesneviyyât]

Sıra No	Vr. No	Şiirin İlk Mısraı
1	19 ^b	[Deryâ-yı muhîṭ cūşa geldi] ⁴⁸
2	19 ^b	İy Hâk ehli yakîn imiş bu haber ⁴⁹

[Gazeliyyât]

Sıra No	Vr. No	Şiirin İlk Mısraı
1	20 ^b	İy sıfât-ı bahr-i zâturṅ gevher-i zât-ı Hudâ ⁵⁰
2	21 ^a	İy saçurṅ <i>ve'l-leyl izâ yağşâ</i> yüzürṅdür <i>ve'd-ḍulhâ</i> ⁵¹
3	22 ^a	Her kimürṅ kim rehberidür şıdk u ihlâş u şafâ ⁵²
4	22 ^b	Tâ saçdı 'âleme yine misk-i siyeh şabâ ⁵³
5	23 ^b	Elf-i Allâh sidre boyurṅ müntehâdur müntehâ ⁵⁴
6	24 ^b	<i>Bîst ü heşt ü sî vü düdür</i> âyet-i nuṭk-ı Hudâ ⁵⁵
7	25 ^a	Câm-ı şafâyı bize sun sâkiyâ ⁵⁶
8	25 ^a	Cemâlürṅ kıble-i ehl-i şafâdur ⁵⁷
9	26 ^a	Hâkḳ'ı bilen bulur bugün 'ışk u hadîş-i pür-belâ ⁵⁸
10	26 ^a	İy münâdî-i <i>fe-zâlik</i> v'ey nidâ-yı tâ vü hâ ⁵⁹

⁴⁸ Ayan, s. 153; Qahrâmanov, C. I, s. 5; Araslı, C. II, s. 251; Sâdiq, s. 395.
Şiirin başı eksiktir. Şiir "Ya'nî ki bu istivâdur Hâk" mısraı ile başlamaktadır.

⁴⁹ Ayan, s. 157; Qahrâmanov, C. I, s. 10; Araslı, C. II, s. 249; Sâdiq, s. 402.

⁵⁰ Ayan, s. 173; Qahrâmanov, C. I, s. 45; Sâdiq, s. 157.

⁵¹ Ayan, s. 183; Qahrâmanov, C. I, s. 36; Sâdiq, s. 154.

⁵² Ayan, s. 181; Qahrâmanov, C. I, s. 42; Araslı, C. II, s. 175; Sâdiq, s. 156.

⁵³ Qahrâmanov, C. II, s. 482; Sâdiq, s. 155.

⁵⁴ Ayan, s. 178; Qahrâmanov, C. I, s. 30; Araslı, C. II, s. 215; Sâdiq, s. 174.

⁵⁵ Qahrâmanov, C. III, s. 7; Araslı, C. II, s. 173; Sâdiq, s. 481.

⁵⁶ Ayan, s. 175; Qahrâmanov, C. I, s. 57; Qahrâmanov, C. III, s. 362; Araslı, C. II, s. 167.

⁵⁷ Ayan, s. 248; Qahrâmanov, C. I, s. 128; Sâdiq, s. 161.

⁵⁸ Ayan, s. 187; Qahrâmanov, C. I, s. 48; Araslı, C. II, s. 174; Sâdiq, s. 205.

⁵⁹ Ayan, s. 177; Qahrâmanov, C. I, s. 55.

11	26 ^b	İy yüzürñg <i>naşrun mina'llāh</i> ve'y saçurñg <i>fethun karīb</i> ⁶⁰
12	27 ^a	Çün kim gözüme gelmedi hergiz hayāl-i h ^v āb ⁶¹
13	27 ^a	Şol tamām ayurñg yüzinden çünki ref ^c oldı niķāb ⁶²
14	27 ^b	'Aceb la'lürñg mi şol yā cān-ı aħbāb ⁶³
15	28 ^a	Levh-i Mūsā çün yüzürñgden sırmadı açdı niķāb ⁶⁴
16	28 ^a	Ayā laṭīf-i zamāne ayā hūlāşa-i zāt ⁶⁵
17	29 ^a	Çeşme-i hayvān menem mendedür āb-ı hayāt ⁶⁶
18	29 ^b	Çün meni bezm-i ezelde eyledi ol yār mest ⁶⁷
19	30 ^b	Kaşlarurñg maķhūr idüpdür leşker-i <i>ve'n-nāzī'āt</i> ⁶⁸
20	31 ^a	Tahtgāh oldı marġa çün bu sarāy-ı nāsūt ⁶⁹
21	31 ^a	⁷⁰ ايهالرا غبون في الاوقات
22	32 ^b	Gerçek hadīs imiş bu ki hūburñg vefāsı yoħ ⁷¹
23	32 ^b	Ĥansı dimāġ içinde ki 'ışķurñg hevāsı yoħ ⁷²
24	33 ^a	Aç bu serā-perdeyi gir içine cāna baħ ⁷³
25	33 ^a	Dün ü gün muntazıram men ki bu pergār nedür ⁷⁴

⁶⁰ Ayan, s. 198; Qəhrəmanov, C. I, s. 66; Araslı, C. I, s. 26; Sədiq, s. 219.

⁶¹ Ayan, s. 194; Qəhrəmanov, C. I, s. 63; Araslı, C. II, s. 178; Sədiq, s. 218.

⁶² Ayan, s. 193; Qəhrəmanov, C. I, s. 59; Araslı, C. I, s. 22.

⁶³ Ayan, s. 196; Qəhrəmanov, C. I, s. 62; Araslı, C. I, s. 24; Sədiq, s. 218.

⁶⁴ Ayan, s. 190; Qəhrəmanov, C. II, s. 486; Araslı, C. II, s. 179; Sədiq, s. 219.

⁶⁵ Ayan, s. 203; Qəhrəmanov, C. I, s. 87; Araslı, C. II, s. 183; Sədiq, s. 158.

⁶⁶ Ayan, s. 211; Qəhrəmanov, C. I, s. 81; Araslı, C. II, s. 181; Sədiq, s. 181.

⁶⁷ Ayan, s. 206; Qəhrəmanov, C. I, s. 91; Sədiq, s. 182.

⁶⁸ Ayan, s. 210; Qəhrəmanov, C. I, s. 73.

⁶⁹ Ayan, s. 205; Qəhrəmanov, C. III, s. 17; Sədiq, s. 224.

⁷⁰ Ayan, s. 218; Qəhrəmanov, C. I, s. 70; Qəhrəmanov, C. II, s. 358; Qəhrəmanov, C. III, s. 358; Araslı, C. II, s. 257; Sədiq, s. 476.

Bu gazel 43 beyitten oluşın mülemma bir gazel olup Arapça, Farsça Türkçe beyitlerden oluşmaktadır. Gazeldeki Türkçe beyit sayısı 26'dır.

⁷¹ Ayan, s. 223; Qəhrəmanov, C. I, s. 99; Araslı, C. I, s. 301; Sədiq, s. 225.

⁷² Ayan, s. 225; Qəhrəmanov, C. I, s. 97; Sədiq, s. 487.

⁷³ Ayan, s. 226; Qəhrəmanov, C. I, s. 102; Qəhrəmanov, C. III, s. 363; Araslı, C. II, s. 192; Sədiq, s. 224.

⁷⁴ Ayan, s. 305; Qəhrəmanov, C. I, s. 274; Araslı, C. II, s. 15; Sədiq, s. 189.

26	34 ^a	Fâ'il-i muṭlaḳ ḫabîbüm şânına <i>levlâke</i> dir ⁷⁵
27	34 ^a	İy yüzürḡ <i>Seb'a'l-meşânî nezzele'l-furḳân</i> budur ⁷⁶
28	34 ^b	Ḥüsürürḡ <i>tebâreka'llâh</i> envâr-ı <i>lem-yezeldür</i> ⁷⁷
29	35 ^a	‘Aşıkam ḫüsüne ‘ışkürḡ ihtimâli mendedür ⁷⁸
30	35 ^b	Lebüñe ehl-i nazâr çeşme-i ḫayvân didiler ⁷⁹
31	36 ^a	Şüretürḡ naḳşında görḡlüm iy şanem ḫayrân olur ⁸⁰
32	36 ^a	Dutdı gülzâr ez-ḫabâb-ı ebr-i gevher-bâr bâr ⁸¹
33	36 ^b	Olmaya mestâne ‘aynürḡ tek şehâ mekkâr kâr ⁸²
34	36 ^b	Ne şun‘-ı pāk-i Yezdân’san a dilber ⁸³
35	37 ^a	Cemâlürḡ ṭal’atı gülzâra beñzer ⁸⁴
36	37 ^b	Yüzürḡdür Ṭür-ı Sînâ raḳḳ-ı menşür ⁸⁵
37	37 ^b	Düşende yüzürḡ zülürḡ cihâna sâye düşer ⁸⁶
38	38 ^a	Cemâlürḡ kıble-i ehl-i şafâdur ⁸⁷
39	38 ^b	Olar kim bende-i ḫâşş-ı Ḥudâ’dur ⁸⁸
40	39 ^a	Ḥamdüli’llâh kim cemâlürḡden cihân pür-nürdür ⁸⁹

⁷⁵ Ayan, s. 331; Qəhrəmanov, C. II, s. 528.

⁷⁶ Ayan, s. 352; Qəhrəmanov, C. I, s. 200; Araslı, C. II, s. 159; Sədiq, s. 247.

⁷⁷ Ayan, s. 363; Qəhrəmanov, C. I, s. 348; Araslı, C. I, s. 220; Sədiq, s. 496.

⁷⁸ Ayan, s. 242; Qəhrəmanov, C. I, s. 266; Araslı, C. II, s. 163; Sədiq, s. 498.

⁷⁹ Ayan, s. 286; Qəhrəmanov, C. I, s. 222; Araslı, C. I, s. 262; Paşayev, s. 101; Sədiq, s. 189.

⁸⁰ Qəhrəmanov, C. II, s. 510; Araslı, C. I, s. 225.

⁸¹ Ayan, s. 308; Qəhrəmanov, C. I, s. 338; Qəhrəmanov, C. III, s. 250; Araslı, C. I, s. 211.

⁸² Qəhrəmanov, C. III, s. 57; Araslı, C. I, s. 212; Sədiq, s. 489.

⁸³ Qəhrəmanov, C. I, s. 118; Araslı, C. I, s. 203; Sədiq, s. 226.

⁸⁴ Ayan, s. 329; Qəhrəmanov, C. III, s. 55; Araslı, C. I, s. 248; 257.

⁸⁵ Ayan, s. 380; Qəhrəmanov, C. I, s. 360; Araslı, C. I, s. 250.

⁸⁶ Ayan, s. 275; Qəhrəmanov, C. II, s. 516.

⁸⁷ Ayan, s. 248; Qəhrəmanov, C. I, s. 128.

⁸⁸ Ayan, s. 247; Qəhrəmanov, C. II, s. 500.

⁸⁹ Ayan, s. 383; Qəhrəmanov, C. I, s. 305; Qəhrəmanov, C. III, s. 365; Araslı, C. II, s. 154; Sədiq, s. 245.

41	39 ^a	Yärini bugün görendür kim yarın yärin görür ⁹⁰
42	39 ^b	Cemälürñ ‘aksi iy dilber yine kim düşdi äl eyler ⁹¹
43	39 ^b	Mihr-i ruhurñ tabına düşdi göñgöl yanadur ⁹²
44	40 ^a	Noqta-i sırr-ı İlahî bâ-i <i>bismi’llâhdur</i> ⁹³
45	40 ^b	Sen mâh-rüy-yı dil-fezâ iy Türk-i <i>mâ-zâğâ’l-basar</i> ⁹⁴
46	41 ^a	Yüzürñge ehl-i nazâr şüret-i Raḥmân didiler ⁹⁵
47	41 ^b	Sünbülürñ ebrinde yüzürñ mâh-ı tâbân gösterür ⁹⁶
48	42 ^a	Tâbende mâhurñ tal’atı ḥurşid-i tâbân gösterür ⁹⁷
49	42 ^b	İy nesîm-i şubḥ-dem <i>bi’llâh</i> ki yârum hoş mudur ⁹⁸
50	42 ^b	Menden yüzürñ yaşurma kim kıbleğâhum oldur ⁹⁹
51	43 ^a	Gevher-i deryâ-yı raḥmet câvidânî sendedür ¹⁰⁰
52	43 ^a	Yüzürñ bedri cihânurñ dânesidür ¹⁰¹
53	43 ^b	Zülf-i dütâsı mâhumurñ ḥalkası mâh içindedür ¹⁰²
54	43 ^b	Derd-i firâqa düşdi cân âh u fiğân içindedür ¹⁰³
55	44 ^a	Göñglümde menüm ‘ışk-ı cemälürñ ezeliğür ¹⁰⁴
56	44 ^b	Gözümden dem-be-dem aḥan ğamurñdan su degül kandur ¹⁰⁵

⁹⁰ Bu gazel neşredilmiş Nesîmî divanlarında ve makalelerde yoktur.

⁹¹ Qaḥrâmanov, C. I, s. 156; Araslı, C. I, s. 215; Paşayev, s. 96.

⁹² Ayan, s. 344; Qaḥrâmanov, C. I, s. 296; Araslı, C. I, s. 222; Sâdiq, s. 276.

⁹³ Qaḥrâmanov, C. II, s. 523; Araslı, C. II, s. 142; Köksal (2009) s. 94.

⁹⁴ Ayan, s. 369; Qaḥrâmanov, C. III, s.51; Sâdiq, s. 237.

⁹⁵ Ayan, s. 284; Qaḥrâmanov, C. I, s. 224; Araslı, C. II, s. 132; Paşayev, s. 102; Sâdiq, s. 240.

⁹⁶ Ayan, s. 233; Qaḥrâmanov, C. I, s. 254; Araslı, C. I, s. 269; Paşayev, s. 78; Sâdiq, s. 287

⁹⁷ Ayan, s. 393; Qaḥrâmanov, C. I, s. 258; Araslı, C. I, s. 268; Paşayev, s. 76; Sâdiq, s. 288.

⁹⁸ Ayan, s. 265; Qaḥrâmanov, C. I, s. 215; Araslı, C. I, s. 234; Paşayev, s. 38.

⁹⁹ Ayan, s. 238; Qaḥrâmanov, C. I, s. 177; Araslı, C. I, s. 230; Paşayev, s. 35; Sâdiq, s. 246.

¹⁰⁰ Qaḥrâmanov, C. I, s. 269; Paşayev, s. 28; Sâdiq, s. 497.

¹⁰¹ Ayan, s. 368; Qaḥrâmanov, C. I, s. 109; Araslı, C. I, s. 221; Sâdiq, s. 281.

¹⁰² Ayan, s. 361; Qaḥrâmanov, C. I, s. 143; Araslı, C. I, s. 270; Paşayev, s. 58; Sâdiq, s. 275.

¹⁰³ Ayan, s. 360; Qaḥrâmanov, C. I, s. 137; Araslı, C. I, s. 271; Paşayev, s. 57; Sâdiq, s. 275.

¹⁰⁴ Ayan, s. 315; Qaḥrâmanov, C. I, s. 324; Araslı, C. I, s. 219; Paşayev, s. 19; Sâdiq, s. 282.

¹⁰⁵ Ayan, s. 251; Qaḥrâmanov, C. I, s. 306; Araslı, C. I, s. 257; 271.

57	44 ^b	La'lüñ şarâbı şerbet-i Kevşer degül midür ¹⁰⁶
58	45 ^a	‘Āşık katında küfr ile İslâm birdür ¹⁰⁷
59	45 ^b	N’eylerem men munda durmağ çünkü dildâr andadır ¹⁰⁸
60	46 ^a	Şüretürñg pākize naqşı <i>lā-yezālī</i> mendedür ¹⁰⁹
61	46 ^b	Şāhid-i <i>lā-şerīke leh</i> ol şanemürñg cemālidür ¹¹⁰
62	46 ^b	İy <i>ellezī yūvesvis</i> tã’atlarurñg hebādur ¹¹¹
63	47 ^b	Mu’anber sünbülürñg şāhā gül-i sīr-āba pür-çindür ¹¹²
64	48 ^a	İy yüzürñg nūr-ı tecellī ma’nī-i ĩmān budur ¹¹³
65	48 ^a	Şīrīn hadīşürñg her sözi mirñg gevher-i yek-dānedür ¹¹⁴
66	48 ^b	Yüzürñg nūr-ı tecellī mazharıdur ¹¹⁵
67	49 ^a	‘Ārif-i <i>lā-mekān</i> otuz ikidür ¹¹⁶
68	49 ^a	Cānurñg vücudı sensüz <i>lā-şey’</i> gibi ‘ademdür ¹¹⁷
69	49 ^b	Saçıñurñg şebinde yüzi iki haftalık kamedür ¹¹⁸
70	50 ^a	Şol perī-peyker ki tãc-ı salţanat başındadır ¹¹⁹
71	50 ^a	Dürri beyzādur vücudurñg Hāk nişānı ĥandadır ¹²⁰

¹⁰⁶ Ayan, s. 348; Qāhrāmanov, C. I, s. 216; Araslı, C. I, s. 277; Sədiq, s. 285.

¹⁰⁷ Ayan, s. 338; Qāhrāmanov, C. I, s. 292; Araslı, C. II, s. 30; Sədiq, s. 267.

¹⁰⁸ Ayan, s. 237; Qāhrāmanov, C. I, s. 162; Araslı, C. I, s. 202; Paşayev, s. 27; Sədiq, s. 263.

¹⁰⁹ Ayan, s. 355; Qāhrāmanov, C. I, s. 262; Sədiq, s. 188.

¹¹⁰ Ayan, s. 316; Qāhrāmanov, C. I, s. 322; Araslı, C. I, s. 217.

¹¹¹ Ayan, s. 364; Qāhrāmanov, C. I, s. 246; Araslı, C. II, s. 18; Paşayev, s. 20; Sədiq, s. 187.

¹¹² Ayan, s. 350; Qāhrāmanov, C. I, s. 288; Araslı, C. I, s. 256; Paşayev, s. 33; 272.

¹¹³ Ayan, s. 382; Qāhrāmanov, C. I, s. 199; Araslı, C. I, s. 228.

¹¹⁴ Ayan, s. 388; Qāhrāmanov, C. I, s. 302; Araslı, C. II, s. 156; Sədiq, s. 277.

¹¹⁵ Ayan, s. 320; Qāhrāmanov, C. I, s. 110; Araslı, C. I, s. 254; Sədiq, s. 280.

¹¹⁶ Ayan, s. 322; Qāhrāmanov, C. I, s. 114; Araslı, C. II, s. 125; Paşayev, s. 50; 282

¹¹⁷ Ayan, s. 354; Qāhrāmanov, C. I, s. 320; Araslı, C. I, s. 275; Sədiq, s. 269.

¹¹⁸ Ayan, s. 336; Qāhrāmanov, C. I, s. 309; Araslı, C. I, s. 266; 266.

¹¹⁹ Ayan, s. 328; Qāhrāmanov, C. I, s. 192; Araslı, C. I, s. 189; Sədiq, s. 265.

¹²⁰ Ayan, s. 327; Qāhrāmanov, C. I, s. 234; Araslı, C. II, s. 165; Sədiq, s. 263.

72	50 ^b	Yüzürŋ āyīne-i ehl-i şafādur ¹²¹
73	50 ^b	Fürkat içinde bendenüŋ yüregi pāre pāredür ¹²²
74	51 ^a	Maṭla'-ı hüsnürŋ iy şanem mazhar-ı zü-l-celālīdür ¹²³
75	51 ^b	Yā Rab ol ānurŋ çirāğı şem'-i hāverden midür ¹²⁴
76	52 ^a	Bā vü sīn mīm çün bişāretdür ¹²⁵
77	53 ^a	Seḳāhüm rabbühüm hamri dudağurŋ kevserindendür ¹²⁶
78	53 ^b	Vaşlurŋa kim irmedi derd ü 'azāb içindedür ¹²⁷
79	53 ^b	Şehā çün şüretürŋ Furkân'umuzdur ¹²⁸
80	54 ^a	Sensüz ne yisem ğussa vü ğam derd ile qandur ¹²⁹
81	54 ^b	Cemālürŋ yā Rab iy dilber ne tābān mäh-ı enverdür ¹³⁰
82	54 ^b	Cihān yüzürŋ güneşinden münevver olmuşdur ¹³¹
83	55 ^a	Kim ki irer vişālürŋe 'ıyş-ı na'īm içindedür ¹³²
84	55 ^a	Tā kim ol maḥbüb dilinürŋ la'li cām-ı bādedür ¹³³
85	55 ^b	Şem' oldı gönğlüm uşta firākurŋda yanadur ¹³⁴
86	56 ^a	Gerçek er isenŋ uş bu dem tā bilezen nazar nedür ¹³⁵
87	56 ^b	Sünbülürŋ ebrinde yüzürŋ mähını pinhān ider ¹³⁶

¹²¹ Ayan, s. 319; Qəhrəmanov, C. I, s. 308; Sədiq, s. 263.

¹²² Ayan, s. 345; Qəhrəmanov, C. I, s. 294; Araslı, C. I, s. 213; Paşayev, s. 49; 265.

¹²³ Qəhrəmanov, C. I, s. 347; Araslı, C. I, s. 218; Sədiq, s. 499.

¹²⁴ Ayan, s. 347; Qəhrəmanov, C. I, s. 312; Araslı, C. I, s. 278; Sədiq, s. 286; Sədiq, s. 499.

¹²⁵ Ayan, s. 309; Qəhrəmanov, C. I, s. 130; Araslı, C. II, s. 27; Sədiq, s. 495.

¹²⁶ Ayan, s. 351; Qəhrəmanov, C. I, s. 329; Araslı, C. I, s. 276; 270.

¹²⁷ Ayan, s. 359; Qəhrəmanov, C. I, s. 139; Araslı, C. I, s. 272; Paşayev, s. 55; Sədiq, s. 274.

¹²⁸ Ayan, s. 332; Qəhrəmanov, C. I, s. 112; Araslı, C. I, s. 249; Sədiq, s. 268.

¹²⁹ Ayan, s. 253; Qəhrəmanov, C. I, s. 318; Araslı, C. I, s. 258.

¹³⁰ Ayan, s. 335; Qəhrəmanov, C. I, s. 316; Araslı, C. II, s. 153; Paşayev, s. 34.

¹³¹ Ayan, s. 340; Qəhrəmanov, C. I, s. 187; Araslı, C. I, s. 227; Sədiq, s. 249.

¹³² Ayan, s. 387; Qəhrəmanov, C. I, s. 142; Araslı, C. I, s. 273; Paşayev, s. 56; Sədiq, s. 497.

¹³³ Qəhrəmanov, C. I, s. 328; Araslı, C. I, s. 190; Paşayev, s. 40; 273.

¹³⁴ Ayan, s. 342; Qəhrəmanov, C. I, s. 298; Araslı, C. II, s. 157; Sədiq, s. 276.

¹³⁵ Ayan, s. 333; Qəhrəmanov, C. I, s. 270; Araslı, C. II, s. 147; Sədiq, s. 188.

¹³⁶ Ayan, s. 281; Qəhrəmanov, C. I, s. 150; Araslı, C. I, s. 285; Sədiq, s. 255.

88	56 ^b	Devr-i kamer melâhatin hüsnünge ihtitâm ider ¹³⁷
89	57 ^a	Gülgün ruhurñ güli semeni şermsâr ider ¹³⁸
90	57 ^b	Ķâmetünge elif diyen gör ne uzun hayâl ider ¹³⁹
91	57 ^b	Tâbende yüzünğ tâbişi bedr-i dücâya ta'n ider ¹⁴⁰
92	58 ^a	‘İşk yolında her kim ol yârına cân-feşân gider ¹⁴¹
93	58 ^a	Nikâbı götürdi yüzinden kamer ¹⁴²
94	58 ^b	Yüzünğ Muşhaf’dur iy rûh-ı muşavver ¹⁴³
95	59 ^a	‘Ummâna giren ‘ışk ile dürdâneye uğrar ¹⁴⁴
96	59 ^b	Kim aydur kim yüzünğ gülnâra beñzer ¹⁴⁵
97	60 ^a	Ķaçan ki sünbül-i zülfünğ nikâbı aya düşer ¹⁴⁶
98	60 ^a	Yüzünğ berk-i gül-i terdür gül-i ter ¹⁴⁷
99	60 ^b	Getür getür getür ol kâseyi revân-perver ¹⁴⁸
100	61 ^a	Vişâlünği dileyen cân ile cihânı n’ider ¹⁴⁹
101	61 ^a	Leblerünğ kıandine şeker didiler ¹⁵⁰
102	61 ^b	Ķıbledür yüzünğ nigârâ kaşlarunğ mihrâblar ¹⁵¹

¹³⁷ Ayan, s. 283; Qəhrəmanov, C. I, s. 145; Araslı, C. I, s. 284; Paşayev, s. 47; Sədiq, s. 255.

¹³⁸ Ayan, s. 280; Qəhrəmanov, C. I, s. 146; Araslı, C. I, s. 283; Paşayev, s. 45; Sədiq, s. 256.

¹³⁹ Ayan, s. 278; Qəhrəmanov, C. I, s. 152; Araslı, C. I, s. 287; Paşayev, s. 46; 256.

¹⁴⁰ Ayan, s. 279; Qəhrəmanov, C. I, s. 148; Araslı, C. I, s. 286; Sədiq, s. 254.

¹⁴¹ Ayan, s. 277; Qəhrəmanov, C. I, s. 260; Araslı, C. II, s. 131; Paşayev, s. 48; Sədiq, s. 279.

¹⁴² Ayan, s. 370; Qəhrəmanov, C. I, s. 115; Araslı, C. I, s. 239; Sədiq, s. 228.

¹⁴³ Ayan, s. 268; Qəhrəmanov, C. I, s. 122; Sədiq, s. 227.

¹⁴⁴ Ayan, s. 276; Qəhrəmanov, C. I, s. 173; Qəhrəmanov, C. II, s. 531; Araslı, C. II, s. 223; Paşayev, s. 66; Sədiq, s. 231.

¹⁴⁵ Ayan, s. 272; Qəhrəmanov, C. I, s. 194; Araslı, C. I, s. 252.

¹⁴⁶ Ayan, s. 274; Qəhrəmanov, C. I, s. 220; Araslı, C. I, s. 289; Paşayev, s. 73; Sədiq, s. 236.

¹⁴⁷ Ayan, s. 271; Qəhrəmanov, C. I, s. 121; Araslı, C. I, s. 290; Paşayev, s. 67; Sədiq, s. 226.

¹⁴⁸ Ayan, s. 372; Qəhrəmanov, C. I, s. 352; Araslı, C. I, s. 208; Sədiq, s. 227.

¹⁴⁹ Ayan, s. 373; Qəhrəmanov, C. I, s. 280; Araslı, C. I, s. 288; Sədiq, s. 493.

¹⁵⁰ Ayan, s. 289; Qəhrəmanov, C. I, s. 227; Araslı, C. I, s. 265; Paşayev, s. 98; Sədiq, s. 239.

¹⁵¹ Ayan, s. 290; Qəhrəmanov, C. I, s. 344; Araslı, C. II, s. 312; Paşayev, s. 92; Sədiq, s. 490.

103	62 ^a	Yanaram 'ışkuñğdan aħar gözlerümden yaşlar ¹⁵²
104	62 ^a	Şubħ-dem vaqtinde çün bülbül figāna başlar ¹⁵³
105	62 ^b	Cānumuñğ cānā vişālürñğ cān içinde cāndur ¹⁵⁴
106	62 ^b	Mecnün kim ola 'ākıbet zülf-i zencir olısar ¹⁵⁵
107	63 ^a	Dil senürñğ şirin kelāmuñğdan kelim olmuş durur ¹⁵⁶
108	63 ^a	Ṭurra-i 'anber-feşān 'ömrüm şeb-i yeldāsıdur ¹⁵⁷
109	63 ^b	Dilberā hüsnürñğ haṭı Kur'an degüldür pes nedür ¹⁵⁸
110	63 ^b	İy yüzürñğ nür-i İlahi leblerürñğ 'ayn-ı ṭahür ¹⁵⁹
111	64 ^a	İy lebüñğ 'ayn-ı āb-ı ḥayvāndur ¹⁶⁰
112	64 ^b	Şüre-i şemsü'd- duħā cānā bugün vechürñğ durur ¹⁶¹
113	64 ^b	Ol cihānuñğ bu cihānuñğ serveri abdāllar ¹⁶²
114	65 ^a	Yüzürñğdür levħ-i Mūsā kāmētürñğ Ṭur ¹⁶³
115	65 ^a	Apardı görñglümi bir çeşm-i maħmür ¹⁶⁴
116	65 ^b	Sen misen iy mäh-şüret hüsnünürñğ bağında ḥür ¹⁶⁵
117	65 ^b	İy yüzürñğ şānında münzel āyet-i Allāhu nür ¹⁶⁶
118	66 ^a	Belī yā Rab yüzürñğdür raḳḳ-ı menşür ¹⁶⁷

¹⁵² Ayan, s. 291; Qahrəmanov, C. I, s. 342; Paşayev, s. 88; Sədiq, s. 233.

¹⁵³ Ayan, s. 292; Qahrəmanov, C. I, s. 340; Araslı, C. II, s. 307. Paşayev, s. 89; Sədiq, s. 232.

¹⁵⁴ Qahrəmanov, C. II, s. 499; Araslı, C. I, s. 261. Paşayev, s. 39.

¹⁵⁵ Qahrəmanov, C. III, s. 56; Paşayev, s. 86; Sədiq, s. 489.

¹⁵⁶ Qahrəmanov, C. III, s. 29; Araslı, C. I, s. 226; Sədiq, s. 250.

¹⁵⁷ Qahrəmanov, C. III, s. 28; Araslı, C. I, s. 282. Paşayev, s. 30; Sədiq, s. 281.

¹⁵⁸ Qahrəmanov, C. I, s. 279; Paşayev, s. 51; Sədiq, s. 278.

¹⁵⁹ Ayan, s. 259; Qahrəmanov, C. I, s. 364; Sədiq, s. 245.

¹⁶⁰ Ayan, s. 255; Qahrəmanov, C. I, s. 283; Araslı, C. I, s. 259; Sədiq, s. 270.

¹⁶¹ Ayan, s. 262; Qahrəmanov, C. I, s. 233; Sədiq, s. 251.

¹⁶² **Bu gazel neşredilmiş Nesimî divanlarında ve makalelerde yoktur.**

¹⁶³ Ayan, s. 260; Qahrəmanov, C. I, s. 113; Araslı, C. II, s. 196; Sədiq, s. 242.

¹⁶⁴ Qahrəmanov, C. III, s. 25; Araslı, C. I, s. 251; Paşayev, s. 74.; Sədiq, s. 241.

¹⁶⁵ Qahrəmanov, C. I, s. 354; Araslı, C. I, s. 235; Sədiq, s. 242.

¹⁶⁶ Qahrəmanov, C. III, s. 23; Araslı, C. I, s. 236; Sədiq, s. 244.

¹⁶⁷ Ayan, s. 241; Qahrəmanov, C. I, s. 358; Sədiq, s. 243.

119 66^b Perde altından kim oldu şems-i devrân âşikâr ¹⁶⁸

[Murabba]¹⁶⁹

Sıra No	Vr. No	Şiirin İlk Mısraı
1	66 ^b	Nûrına kıldı nazar ol Hâlik-i perverdigâr ¹⁷⁰

[Gazeliyyât (Devamı)]

Sıra No	Vr. No	Şiirin İlk Mısraı
120	68 ^a	Göricek nazmurıñ dürdâne vü gevher didiler ¹⁷¹
121	68 ^b	Bir dahı görmek cemâlünğ görüglüm iy cân arzûlar ¹⁷²
122	68 ^b	Dildâra müştâk oldu cân anurğ cemâlin arzûlar ¹⁷³
123	69 ^a	Te'âlallâh ki şun'undan senünğ tek hoş-cemâl eyler ¹⁷⁴
124	69 ^a	Görüñg ki baħr-i ma'ânî ne kaşd-ı cân eyler ¹⁷⁵
125	69 ^b	Uymaz firâkürğdan gözüm yaşın döker qan aħıdur ¹⁷⁶
126	69 ^b	'İyş u tarab yâr-ı gül-'izâr ile hoşdur ¹⁷⁷
127	70 ^a	Te'âlâ şânuhu ħüsnürğ şıfâtı kim mu'allâdur ¹⁷⁸
128	70 ^b	İy saçurğ zıll-ı İlähî v'ey ruħurğ <i>Allâhu nûr</i> ¹⁷⁹

¹⁶⁸ Qəhrəmanov, C. III, s. 41; Qəhrəmanov, C. II, s. 519; Paşayev, s. 61; Sədiq, s. 170.

¹⁶⁹ Yazmada 66^b'de bir murabba yer almaktadır. Murabbadan sonra gazellere devam edilmiştir.

¹⁷⁰ Ayan, s. 766; Qəhrəmanov, C. II, s. 502; Sədiq, s. 414.

¹⁷¹ Ayan, s. 287; Qəhrəmanov, C. I, s. 229; Araslı, C.I, s. 263; Paşayev, s. 99; Sədiq, s. 239.

¹⁷² Ayan, s. 294; Qəhrəmanov, C. I, s. 160; Araslı, C.I, s. 200; Paşayev, s. 18; Sədiq, s. 234.

¹⁷³ Ayan, s. 293; Qəhrəmanov, C. I, s. 162; Araslı, C. I, s. 201; Paşayev, s. 17.

¹⁷⁴ Qəhrəmanov, C. II, s. 522; Araslı, C.I, s. 214.

¹⁷⁵ Ayan, s. 379; Qəhrəmanov, C. I, s. 154; Araslı, C.I, s. 204; Sədiq, s. 259.

¹⁷⁶ Ayan, s. 318; Qəhrəmanov, C. I, s. 158; Paşayev, s. 52; Sədiq, s. 231.

¹⁷⁷ Ayan, s. 257; Qəhrəmanov, C. I, s. 213; Araslı, C.I, s. 231.

¹⁷⁸ Ayan, s. 325; Qəhrəmanov, C. I, s. 314; Araslı, C. I, s. 126; Sədiq, s. 260.

¹⁷⁹ Ayan, s. 230; Qəhrəmanov, C. I, s. 355; Araslı, C. II, s. 195; Sədiq, s. 243.

129	71 ^a	Baħr-i fenāda fānī ol gör ki ne hoş hayāt olur ¹⁸⁰
130	71 ^b	‘İyd-ı ekberdür cemālürñg ‘ıyde cān ĩurbān olur ¹⁸¹
131	72 ^a	Servürñg ĩatında Sidre vü Tübā revān olur ¹⁸²
132	72 ^b	Gözi a‘mā olanurñg nūr-ı tecellī ne bilür ¹⁸³
133	73 ^a	Şüretürñg ĩaĩt-ı İlähī’dür vü nādān ne bilür ¹⁸⁴
134	73 ^a	ĩara saĩurñg ki zılmātındadır nūr ¹⁸⁵
135	73 ^b	Gül-i terden gelicek ārızurñga mā’ tōkülür ¹⁸⁶
136	74 ^a	Yārumı menden ayırdı ĩarĩ-ı ĩaddār uĩta gör ¹⁸⁷
137	74 ^a	Sırr-ı İlähī bilen Şol ĩaĩ u ĩālī [ne] bilür ¹⁸⁸
138	74 ^b	ĩayb-ı muĩlaĩ sırrını ol gerĩi pinhān gösterür ¹⁸⁹
139	75 ^a	Eridi fürĩat odundan yüregüm yana durur ¹⁹⁰
140	75 ^a	Her yaña kim baħdurñg ise anda sen Allāh’ı gör ¹⁹¹
141	75 ^b	La’l-i nāburñg ĩeŐmesinde āb-ı ĩayvān gizlidür ¹⁹²
142	76 ^a	İy dirĩgā kim cihānda yār-ı hem-dem kim durur ¹⁹³
143	76 ^a	Her ĩiŐinürñg sorma aŐlın ‘izzetinden bellüdür ¹⁹⁴
144	76 ^b	Āfitāburñg tal’atından māh-ı tābān rü dutar ¹⁹⁵

¹⁸⁰ Ayan, s. 297; Qahrēmanov, C. I, s. 178; Araslı, C. II, s. 135; Paşayev, s. 36; Sadiq, s. 183.

¹⁸¹ Ayan, s. 295; Qahrēmanov, C. I, s. 182; Araslı, C. II, s. 133; Sadiq, s. 184.

¹⁸² Ayan, s. 299; Qahrēmanov, C. I, s. 185; Araslı, C. I, s. 224.

¹⁸³ Ayan, s. 300; Qahrēmanov, C. I, s. 206; Araslı, C. II, s. 137; Paşayev, s. 84; Sadiq, s. 290.

¹⁸⁴ Ayan, s. 232; Qahrēmanov, C. I, s. 205; Araslı, C. II, s. 138; Sadiq, s. 290.

¹⁸⁵ Ayan, s. 267; Qahrēmanov, C. I, s. 362; Araslı, C. I, s. 237; Sadiq, s. 491.

¹⁸⁶ Ayan, s. 301; Qahrēmanov, C. I, s. 208; Araslı, C. I, s. 233; Paşayev, s. 83; Sadiq, s. 254.

¹⁸⁷ Ayan, s. 302; Qahrēmanov, C. I, s. 169; Araslı, C. I, s. 291; Paşayev, s. 15; Sadiq, s. 252.

¹⁸⁸ Ayan, s. 391; Qahrēmanov, C. I, s. 203; Araslı, C. I, s. 139; Sadiq, s. 291.

¹⁸⁹ Ayan, s. 235; Qahrēmanov, C. I, s. 252; Araslı, C. II, s. 144; Sadiq, s. 287.

¹⁹⁰ Ayan, s. 323; Qahrēmanov, C. I, s. 326; Sadiq, s. 252.

¹⁹¹ Ayan, s. 304; Qahrēmanov, C. I, s. 290; Araslı, C. II, s. 140; Sadiq, s. 253.

¹⁹² Ayan, s. 386; Qahrēmanov, C. I, s. 236; Araslı, C. I, s. 279; Sadiq, s. 284.

¹⁹³ Ayan, s. 307; Qahrēmanov, C. I, s. 232; Araslı, C. I, s. 232; 251.

¹⁹⁴ Qahrēmanov, C. I, s. 193; Araslı, C. II, s. 129; Paşayev, s. 43; Sadiq, s. 280; Köksal (2009), s. 122.

¹⁹⁵ Qahrēmanov, C. I, s. 218; Araslı, C. I, s. 196; Sadiq, s. 230.

145	76 ^b	Zehî devlet ki maḥbûbum perîdür ¹⁹⁶
146	77 ^a	Yâ Rab ne 'ayn-ı luḫsan iy ḫüsnî <i>lâ-nazîr</i> ¹⁹⁷
147	77 ^b	Yüzürüğüdür 'âlem içre mâh-ı enver ¹⁹⁸
148	77 ^b	Dudağuruḡ kând imiş bâl anda n'eyler ¹⁹⁹
149	78 ^a	Şehâ görüglümde dâ'im bir heves var ²⁰⁰
150	78 ^a	Ma'ânîlü sözüruḡ dürr-i şemîndür ²⁰¹
151	78 ^b	İy ḫaṭuruḡ <i>Seb'a'l-meşânî</i> v'ey lebürüḡ <i>mâ'-i ṭahûr</i> ²⁰²
152	78 ^b	Eyâ şâh-ı sa'îd-aḫter yüzürüḡ 'arş-ı mu'allâdur ²⁰³
153	79 ^a	İy güneş yüzürüḡ münevver kıldı 'âlem ser-be-ser ²⁰⁴
154	79 ^a	Ehl-i fetvâ mezhebe şol demde inkâr itdiler ²⁰⁵
155	79 ^b	Yüzürüḡi şüret-i Raḫmân oḫurlar ²⁰⁶
156	80 ^a	İy bilen Ḥaḫḫ'uruḡ şifâtin ism-i esmâsı nedür ²⁰⁷
157	80 ^a	Gözlerürüḡden çağruşurlar dâdlar bî-dâdlar ²⁰⁸
158	80 ^a	Şüretürüḡ naḫşına ḫayâl iremez ²⁰⁹
159	80 ^b	Gel iy dilber meni gör kim neçe ḫoş yanaram sensüz ²¹⁰

¹⁹⁶ Qəhrəmanov, C. I, s.331; Paşayev, s. 41; Sədiq, s. 280; Köksal (2009), s. 96.

¹⁹⁷ Ayan, s. 258; Qəhrəmanov, C. I, s. 350; Araslı, C. I, s. 127; Sədiq, s. 494.

¹⁹⁸ Ayan, s. 268; Qəhrəmanov, C. II, s. 501.

¹⁹⁹ Qəhrəmanov, C. I, s. 282; Araslı, C. I, s. 242; Paşayev, s. 95; Sədiq, s. 241.

²⁰⁰ Qəhrəmanov, C. II, s. 490; Araslı, C. I, s. 198; Paşayev, s. 62.

²⁰¹ Ayan, s. 349; Qəhrəmanov, C. I, s. 126; Araslı, C. II, s. 158; 272.

²⁰² Ayan, s. 377; Qəhrəmanov, C. III, s. 22; Araslı, C. II, s. 158; Paşayev, s. 75; Sədiq, s. 491.

²⁰³ Qəhrəmanov, C. III, s. 220; Qəhrəmanov, C. II, s. 512; Araslı, C. II, s. 128; Paşayev, s. 26; Sədiq, s. 261; Köksal (2009), s. 93.

²⁰⁴ Qəhrəmanov, C. II, s. 515.

²⁰⁵ Qəhrəmanov, C. II, s. 526; Araslı, C. II, s. 309; Paşayev, s. 90.

²⁰⁶ Ayan, s. 261; Qəhrəmanov, C. I, s. 167; Araslı, C. I, s. 210; Paşayev, s. 91; Sədiq, s. 232.

²⁰⁷ Ayan, s. 389; Qəhrəmanov, C. III, s. 30; Araslı, C. I, s. 150; Sədiq, s. 278.

²⁰⁸ Ayan, s. 266; Qəhrəmanov, C. II, s. 527; Araslı, C. II, s. 313.

²⁰⁹ Ayan, s. 417; Qəhrəmanov, C. I, s. 271; Araslı, C. I, s. 75; Paşayev, s. 109; Sədiq, s. 293.

²¹⁰ Ayan, s. 422; Qəhrəmanov, C. I, s. 390; Araslı, C. I, s. 67; Paşayev, s. 111; Sədiq, s. 299.

160	81 ^a	İy ezeli cān ile cānānumuz ²¹¹
161	81 ^b	‘Ahde vefā kılmadı yār u vefādārumuz ²¹²
162	82 ^a	Cān ‘ışka düşdi iy gönğül yā Rab nedür tedbirümüz ²¹³
163	82 ^a	Ka‘be yüzünğdür iy şanem yüzünğdür sücūdumuz ²¹⁴
164	82 ^b	İy yüzi gül lebleri mercānumuz ²¹⁵
165	83 ^a	İnsān-ı kāmilünğ yüzinedür sücūdumuz ²¹⁶
166	83 ^a	Var bu cihāndan özge bizüm bir cihānumuz ²¹⁷
167	83 ^b	Derd ü gam ile yandı ciger yār bulunmaz ²¹⁸
168	84 ^a	Kişi kim ma‘rifetde kāmil olmaz ²¹⁹
169	84 ^a	Ḥasret yaşı her laḫza kıılır beñzümüzü sāz ²²⁰
170	84 ^b	Dilberā dil senden özge bir daḫı yār istemez ²²¹
171	84 ^b	Ezelden pīr-i ‘ışkunğ perveri[y]üz ²²²
172	85 ^a	La‘lünğ meyini içdüm cām olmadın henüz ²²³
173	85 ^a	İy yüzünğ <i>innā fetahmā</i> saṭr-ı <i>yāsīn</i> kaçunğuz ²²⁴
174	85 ^b	Firākunğ çekmeyen ‘āşık vişālünğ kadrini bilmez ²²⁵
175	86 ^a	Cānāne menüm sevdüğümü cān daḫı bilmez ²²⁶

²¹¹ Ayan, s. 412; Qəhrəmanov, C. I, s. 399; Sədiq, s. 301.

²¹² Ayan, s. 415; Qəhrəmanov, C. I, s. 382; Araslı, C. I, s. 78; Paşayev, s. 111; Sədiq, s. 300.

²¹³ Ayan, s. 418; Qəhrəmanov, C. I, s. 296; Araslı, C. I, s. 79; Sədiq, s. 293.

²¹⁴ Ayan, s. 410; Qəhrəmanov, C. I, s. 388; Araslı, C. I, s. 80; Paşayev, s. 118; Sədiq, s. 298.

²¹⁵ Ayan, s. 412; Qəhrəmanov, C. I, s. 372; Araslı, C. I, s. 77; Sədiq, s. 301.

²¹⁶ Qəhrəmanov, C. III, s. 58.

²¹⁷ Ayan, s. 404; Qəhrəmanov, C. I, s. 386; Qəhrəmanov, C. III, s. 366; Araslı, C. II, s. 14; Sədiq, s. 301.

²¹⁸ Ayan, s. 399; Qəhrəmanov, C. I, s. 375; Araslı, C. II, s. 17; Paşayev, s. 110; Sədiq, s. 292.

²¹⁹ Qəhrəmanov, C. II, s. 532; Paşayev, s. 122; Sədiq, s. 292; Köksal (2009), s. 97.

²²⁰ Qəhrəmanov, C. I, s. 376; Qəhrəmanov, C. III, s. 366; Araslı, C. I, s. 73; Paşayev, s. 120; Sədiq, s. 292.

²²¹ Qəhrəmanov, C. III, s. 59; Araslı, C. I, s. 65; Paşayev, s. 107; Sədiq, s. 297.

²²² Qəhrəmanov, C. III, s. 251.

²²³ Ayan, s. 408; Qəhrəmanov, C. I, s. 390; Araslı, C. I, s. 72; Paşayev, s. 116; Sədiq, s. 299.

²²⁴ Ayan, s. 405; Qəhrəmanov, C. I, s. 395; Sədiq, s. 302.

²²⁵ Ayan, s. 396; Qəhrəmanov, C. I, s. 379; Araslı, C. I, s. 63; Paşayev, s. 115; Sədiq, s. 296.

²²⁶ Ayan, s. 420; Qəhrəmanov, C. III, s. 255; Paşayev, s. 114; Sədiq, s. 502.

176	86 ^a	Cānuma cāndan ne kim gelse cigerler ağrımaz ²²⁷
177	86 ^b	‘Ālemde bu gün ‘ahdi bütün yār ele girmez ²²⁸
178	87 ^a	Sen maṅğa yār ol ki gönğlüm bir daḥı yār istemez ²²⁹
179	87 ^a	Gelgil ki senden ayru müştāka cān gerekmez ²³⁰
180	87 ^b	Maṅğa sensüz cihān u cān gerekmez ²³¹
181	88 ^a	Āhîr zamānurğ fitnessi şol gözleri şehlā imiş ²³²
182	88 ^b	İy didügürğ cümle yalan ḳavl ü ḳarārurğ yoḥ imiş ²³³
183	88 ^b	İy cennetürğ ḥandān güli acı firāḳurğ ḥār imiş ²³⁴
184	89 ^a	Ne Sidre’dür ki boyurğdan ḳıyāmet oldı fāş ²³⁵
185	89 ^b	Ca’d-ı zülfürğ ‘anber-efşān eylemiş ²³⁶
186	90 ^a	Lebürğe ehl-i nazar cān didiler gerçek imiş ²³⁷
187	90 ^a	Devletürğ devrānu geldi derde dermān buldum uş ²³⁸
188	90 ^b	İy cemālürğ şafḥasında ḥatm-i Ḳur’ān buldum uş ²³⁹
189	90 ^b	Ḥarāmī gözlerürğ yağmāya düşmiş ²⁴⁰
190	91 ^a	İy cemālürğ sırr-ı sübhāne’llezī esrā imiş ²⁴¹

²²⁷ Qəhrəmanov, C. II, s. 533; Araslı, C. II, s. 308; Paşayev, s. 119.

²²⁸ Ayan, s. 398; Qəhrəmanov, C. I, s. 384; Araslı, C. I, s. 76; Paşayev, s. 108; Sədiq, s. 294.

²²⁹ Ayan, s. 419; Qəhrəmanov, C. I, s. 377; Araslı, C. I, s. 65; Paşayev, s. 106; Sədiq, s. 297.

²³⁰ Ayan, s. 395; Qəhrəmanov, C. I, s. 392; Araslı, C. I, s. 74; Paşayev, s. 104; Sədiq, s. 295.

²³¹ Ayan, s. 394; Qəhrəmanov, C. I, s. 373; Araslı, C. I, s. 70; Paşayev, s. 105; Sədiq, s. 295.

²³² Ayan, s. 425; Qəhrəmanov, C. I, s. 411; Araslı, C. I, s. 317; Paşayev, s. 125; Sədiq, s. 309.

²³³ Ayan, s. 438; Qəhrəmanov, C. I, s. 406; Araslı, C. II, s. 333; Paşayev, s. 126; Sədiq, s. 310.

²³⁴ Ayan, s. 429; Qəhrəmanov, C. I, s. 404; Araslı, C. I, s. 314; Paşayev, s. 123; Sədiq, s. 308.

²³⁵ Ayan, s. 435; Qəhrəmanov, C. I, s. 408; Araslı, C. II, s. 101; Sədiq, s. 303.

²³⁶ Ayan, s. 431; Qəhrəmanov, C. I, s. 401; Araslı, C. I, s. 312; Paşayev, s. 131; Sədiq, s. 307.

²³⁷ Ayan, s. 427; Qəhrəmanov, C. I, s. 418; Araslı, C. I, s. 313; Paşayev, s. 127; Sədiq, s. 308.

²³⁸ Ayan, s. 433; Qəhrəmanov, C. I, s. 414; Araslı, C. I, s. 308; Sədiq, s. 305.

²³⁹ Ayan, s. 444; Qəhrəmanov, C. I, s. 416; Araslı, C. I, s. 307; Sədiq, s. 305.

²⁴⁰ Ayan, s. 432; Qəhrəmanov, C. I, s. 420; Araslı, C. I, s. 310; Paşayev, s. 128; Sədiq, s. 307.

²⁴¹ Ayan, s. 437; Qəhrəmanov, C. I, s. 413; Araslı, C. I, s. 316; Sədiq, s. 309.

191	91 ^b	Zülf ü kaçuḡdan beyān-ı sırr-ı cānān oldı fāş ²⁴²
192	91 ^b	Zehī ser-mest ü ḡayrān cān-ı ‘uṣṣāk ²⁴³
193	92 ^a	Yā Rab ne sebebdendür olur tāḡātumuz tāḡ ²⁴⁴
194	92 ^b	İki ‘ālemde sensen šāh-ı muṭlak ²⁴⁵
195	92 ^b	Nāgehān göḡglüme düṣdi şüziş-i sevdā-yı ‘ıṣḡ ²⁴⁶
196	93 ^a	Zehī vücūd-ı muṭahhar zehī anāşır-ı pāk ²⁴⁷
197	93 ^b	Bahār oldı vü açıldı yüzinden perde gülzāruḡ ²⁴⁸
198	93 ^b	‘Ālemi kıldı münevver şol yüzi māhı göḡrüḡ ²⁴⁹
199	94 ^a	Cānā yüz istivāsına şakḡu’l-kamer gerek ²⁵⁰
200	94 ^b	Yandurdu ‘aşḡuḡ baḡrumı senden marḡa dermān gerek ²⁵¹
201	95 ^a	Ḥüsnüḡe ḡayrān durur ḡūr u melek ²⁵²
202	95 ^a	Gelgil ki nūr-ı dīde cemālüḡdedür senüḡ ²⁵³
203	95 ^b	İtürdürḡ cām-ı Cemşid’i uyan uyḡudan iy ḡāfil ²⁵⁴
204	96 ^a	Gerçi ‘aynumdan niḡārā şüretüḡ pinhān degül ²⁵⁵
205	96 ^b	Yāruḡ cefāsı cümle vefādur cefā degül ²⁵⁶
206	97 ^a	Zülfürḡi ‘anber-feşān itmek dilersen itmegil ²⁵⁷

²⁴² Ayan, s. 424; Qəhrəmanov, C. I, s. 402; Araslı, C. II, s. 334; Sədiq, s. 304.

²⁴³ Ayan, s. 448; Qəhrəmanov, C. I, s. 430; Sədiq, s. 503.

²⁴⁴ Ayan, s. 449; Qəhrəmanov, C. I, s. 426; Araslı, C. I s. 29; Sədiq, s. 311.

²⁴⁵ Ayan, s. 446; Qəhrəmanov, C. I, s. 425; Araslı, C. II, s. 103.

²⁴⁶ Ayan, s. 447; Qəhrəmanov, C. I, s. 428; Araslı, C. I, s. 31; Paşayev, s. 132; Sədiq, s. 312.

²⁴⁷ Ayan, s. 451; Qəhrəmanov, C. I, s. 432; Sədiq, s. 313.

²⁴⁸ Ayan, s. 455; Qəhrəmanov, C. I, s. 436; Araslı, C. I, s. 104; Sədiq, s. 361.

²⁴⁹ Ayan, s. 457; Qəhrəmanov, C. I, s. 440; Araslı, C. I, s. 179; Sədiq, s. 358.

²⁵⁰ Ayan, s. 454; Qəhrəmanov, C. I, s. 434; Araslı, C. I, s. 115; Paşayev, s. 138; Sədiq, s. 314.

²⁵¹ Qəhrəmanov, C. III, s. 64; Araslı, C. I, s. 114; Paşayev, s. 137; Sədiq, s. 314.

²⁵² Ayan, s. 453; Qəhrəmanov, C. I, s. 435; Araslı, C. I, s. 116; Paşayev, s. 139; Sədiq, s. 313.

²⁵³ Ayan, s. 459; Qəhrəmanov, C. II, s. 540; Paşayev, s. 136; Araslı, C. I, s. 176.

²⁵⁴ Ayan, s. 460; Qəhrəmanov, C. I, s. 462; Araslı, C. I s. 106; Paşayev, s. 147; Sədiq, s. 319.

²⁵⁵ Ayan, s. 467; Qəhrəmanov, C. I, s. 458; Araslı, C. II, s. 198; Paşayev, s. 142; Sədiq, s. 321.

²⁵⁶ Ayan, s. 469; Qəhrəmanov, C. I, s. 455; Araslı, C. I, s. 121; Paşayev, s. 145.

²⁵⁷ Ayan, s. 463; Qəhrəmanov, C. I, s. 452; Araslı, C. I, s. 123; Paşayev, s. 157; Sədiq, s. 322.

207	97 ^a	Yüzürŋi menden nihân itmek dilersen itmegil ²⁵⁸
208	97 ^b	Fürkatürŋden yandı bađrum yüregüm ƙan oldu gel ²⁵⁹
209	98 ^a	Darmağurŋdan dilberā göŋlüm perişān oldu gel ²⁶⁰
210	98 ^a	Fürkat içinde yanaram derdüme eyle çāre gel ²⁶¹
211	98 ^b	Susadum vaşlurŋa iy çeşme-i hayvān berü gel ²⁶²
212	99 ^a	Fürkatürŋ derdünden iy cān yüregüm ƙan oldu gel ²⁶³
213	99 ^b	Gel bu demi hoş görelüm ol geöen dem dem degül ²⁶⁴
214	99 ^b	Cānā ruĥ u zülürŋden eger ƙılsa te'emmül ²⁶⁵
215	100 ^a	İy zamāne şeyĥi ĥırƙa aşlı ĥandandur digil ²⁶⁶
216	100 ^a	İy ĥaĥ u reng-i 'izārürŋ baƙam ƙatunda nîl ²⁶⁷
217	100 ^b	<i>Küntü kenzürŋ</i> kenzi[yem] <i>va'llāhu nürürŋ</i> nüruyam ²⁶⁸
218	101 ^b	Āyet-i innî <i>ena'llāham</i> bu nārürŋ nüruyam ²⁶⁹
219	102 ^b	Şüret-i Raĥmān'ı buldum şüret-i Raĥmān menem ²⁷⁰
220	103 ^a	Ol Ka'be-i ma'nâ menem kim ƙible-i rüĥāniyem ²⁷¹
221	103 ^a	Sāĥiyā māĥ-ı şıyām oldu tamām ²⁷²

²⁵⁸ Ayan, s. 462; Qəhrəmanov, C. I, s. 450; Araslı, C. I, s. 122; Paşayev, s. 156; Sədiq, s. 322.

²⁵⁹ Ayan, s. 472; Qəhrəmanov, C. I, s. 444; Araslı, C. I, s. 119; Paşayev, s. 151; Sədiq, s. 317.

²⁶⁰ Qəhrəmanov, C. I, s. 467; Araslı, C. I, s. 118; Paşayev, s. 155; Sədiq, s. 318.

²⁶¹ Ayan, s. 471; Qəhrəmanov, C. I, s. 446; Araslı, C. I, s. 124; Paşayev, s. 149.

²⁶² Ayan, s. 470; Qəhrəmanov, C. I, s. 448; Paşayev, s. 150; Sədiq, s. 319.

²⁶³ Ayan, s. 472; Qəhrəmanov, C. I, s. 442; Araslı, C. I, s. 120; Paşayev, s. 153; Sədiq, s. 317.

²⁶⁴ Ayan, s. 466; Qəhrəmanov, C. I, s. 457; Araslı, C. II, s. 330; Paşayev, s. 144.

²⁶⁵ Ayan, s. 465; Qəhrəmanov, C. I, s. 465; Araslı, C. II, s. 100; Sədiq, s. 315.

²⁶⁶ Ayan, s. 477; Qəhrəmanov, C. II, s. 541; Sədiq, s. 322.

²⁶⁷ Qəhrəmanov, C. I, s. 466; Araslı, C. II, s. 331.

²⁶⁸ Ayan, s. 478; Qəhrəmanov, C. I, s. 25; Araslı, C. II, s. 109; Sədiq, s. 508.

²⁶⁹ Qəhrəmanov, C. I, s. 517; Araslı, C. II, s. 112; Sədiq, s. 190.

²⁷⁰ Ayan, s. 513; Qəhrəmanov, C. I, s. 472; Qəhrəmanov, C. III, s. 282; Araslı, C. II, s. 86; Sədiq, s. 334.

²⁷¹ Qəhrəmanov, C. III, s. 72; Araslı, C. II, s. 99; Paşayev, s. 163.

²⁷² Qəhrəmanov, C. I, s. 508.

222	103 ^b	Nuṭṭ-ı Allāh menem ki zāt ileyem ²⁷³
223	104 ^a	Sırr-ı ene'l-ḥaḳ söylerem 'ālemde pinhān gelmişem ²⁷⁴
224	104 ^b	Tā yüzürñg gördüm nigārā ğamdan āzād olmuşam ²⁷⁵
225	104 ^b	Ḥüsnürñg Te'ālā şānuhu sun'ında ḥayrān olmuşam ²⁷⁶
226	105 ^a	Gelmişem Ḥaḳ'dan ene'l-ḥaḳ gör ne Mañşür olmuşam ²⁷⁷
227	105 ^a	Ḥaḳ tā ki yār oldı mañga ser-tā-ḳadem yār olmuşam ²⁷⁸
228	105 ^b	İy nūr-ı dil ü dīde dīdārurñga müştākam ²⁷⁹
229	106 ^b	Ḥabībüm 'izzetüm cānum cihānum ²⁸⁰
230	106 ^b	Allāhu ekber iy şanem ḥüsnürñge ḥayrān olmuşam ²⁸¹
231	107 ^a	Müşķin saçurñg bir pāresin iki cihāna virmezem ²⁸²
232	107 ^b	Dilberürñg leblerine çeşme-i ḥayvān dimişem ²⁸³
233	108 ^a	Yüzürñg güninde[n] iy ḳamer envāra düşmişem ²⁸⁴
234	108 ^b	Senden irāğ iy şanem şām ü seḥer yanaram ²⁸⁵
235	108 ^b	Görñglümürñg vīrānesinden genc-i pinhān bulmuşam ²⁸⁶
236	109 ^a	Gerçi firāka düşmüşem 'ayn-ı vişāl içindeyem ²⁸⁷
237	109 ^b	Cānumı yaḥdı fūrḳatürñg gör ki ne nār içindeyem ²⁸⁸

²⁷³ Ayan, s. 523; Qəhrəmanov, C. I, s. 471; Araslı, C. II, s. 119; Sədiq, s. 342.

²⁷⁴ Qəhrəmanov, C. I, s. 497; Araslı, C. II, s. 23; Sədiq, s. 332.

²⁷⁵ Ayan, s. 489; Qəhrəmanov, C. I, s. 481; Araslı, C. I, s. 131; Paşayev, s. 191; Sədiq, s. 325.

²⁷⁶ Qəhrəmanov, C. I, s. 482; Araslı, C. I, s. 134. Paşayev, s. 188; Sədiq, s. 505.

²⁷⁷ Ayan, s. 494; Qəhrəmanov, C. I, s. 487; Araslı, C. II, s. 116; Sədiq, s. 326.

²⁷⁸ Ayan, s. 492; Qəhrəmanov, C. I, s. 474; Araslı, C. II, s. 114; Sədiq, s. 325.

²⁷⁹ Qəhrəmanov, C. I, s. 530; Araslı, C. I, s. 138; Paşayev, s. 175.

²⁸⁰ Ayan, s. 488; Qəhrəmanov, C. I, s. 525; Araslı, C. I, s. 126; Paşayev, s. 166; Sədiq, s. 340.

²⁸¹ Ayan, s. 496; Qəhrəmanov, C. I, s. 483; Araslı, C. I, s. 135; Paşayev, s. 187; Sədiq, s. 327.

²⁸² Ayan, s. 519; Qəhrəmanov, C. I, s. 555; Araslı, C. I, s. 132; Sədiq, s. 330.

²⁸³ Ayan, s. 501; Qəhrəmanov, C. I, s. 495; Araslı, C. II, s. 96; Paşayev, s. 185; Sədiq, s. 333.

²⁸⁴ Ayan, s. 502; Qəhrəmanov, C. I, s. 492; Araslı, C. I, s. 147; Sədiq, s. 331.

²⁸⁵ Ayan, s. 529; Qəhrəmanov, C. I, s. 544; Araslı, C. I, s. 127; Paşayev, s. 173; Sədiq, s. 324.

²⁸⁶ Ayan, s. 497; Qəhrəmanov, C. I, s. 491; Araslı, C. I, s. 146; Paşayev, s. 189; Sədiq, s. 328.

²⁸⁷ Ayan, s. 515; Qəhrəmanov, C. I, s. 502; Araslı, C. I, s. 129; Paşayev, s. 184; 341

²⁸⁸ Ayan, s. 516; Qəhrəmanov, C. I, s. 500; Araslı, C. I, s. 128; Paşayev, s. 183; Sədiq, s. 341.

238	109 ^b	<i>El-minnetü li'llāh</i> ki bugün yārumı buldum ²⁸⁹
239	110 ^a	<i>Elā</i> iy dürr-i bahr-i <i>lā-mekānam</i> ²⁹⁰
240	111 ^b	Zülfini sorsalar şehüm sünbül-i müşk-bü direm ²⁹¹
241	112 ^a	Yüzürği görmez isem men bu cihānı n'iderem ²⁹²
242	112 ^a	Ne hüsñ olur bu ne şüret zehî behişt-i na'ım ²⁹³
243	112 ^b	İşk ile oldı muhammer tînetüm ender-quadim ²⁹⁴
244	113 ^a	Şüretürğürğ şafhasında gör ne yazmış ol quadim ²⁹⁵
245	113 ^a	Yüzürğ Muşhaf'dur iy hürî yanğagürğ <i>Kāf ve'l-Kur'an</i> ²⁹⁶
246	113 ^b	İy ğafletürğ meyinden mest ü harāb u hayrān ²⁹⁷
247	114 ^a	İy Rüh-ı Kudüs cānuma sen cān u cihānsan ²⁹⁸
248	114 ^b	İy yüzürğ <i>cennāti 'adnin v'ey</i> boyurğ <i>Tübā-revān</i> ²⁹⁹
249	114 ^b	La'lürğden ahar iy cān çeşme-i āb-ı hayvān ³⁰⁰
250	115 ^a	Nür- çeşm-i ehl-i dilsen hem hayāt-ı cāvidān ³⁰¹
251	115 ^a	Cān hemişe ol güneş ruhsāra döndürmüş yüzün ³⁰²
252	115 ^b	Kim dilerse görmege tahkik Rahmān şüretin ³⁰³

²⁸⁹ Qəhrəmanov, C. I, s. 504; Araslı, C. II, s. 95; Paşayev, s. 179; Sədiq, s. 335.

²⁹⁰ Qəhrəmanov, C. II, s. 615; Qəhrəmanov, C. III, s. 92; Araslı, C. II, s. 326; Sədiq, s. 192

²⁹¹ Ayan, s. 512; Qəhrəmanov, C. I, s. 546; Araslı, C. I, s.128; Paşayev, s. 183; Sədiq, s. 329.

²⁹² Qəhrəmanov, C. III, s. 86; Karakaş (2019), s. 279.

²⁹³ Ayan, s. 528; Qəhrəmanov, C. I, s. 468; Araslı, C. II, s. 93; Sədiq, s. 337.

²⁹⁴ Ayan, s. 531; Qəhrəmanov, C. II, s. 557; Sədiq, s. 507.

²⁹⁵ Ayan, s. 530; Qəhrəmanov, C. I, s. 537; Araslı, C. II, s. 92; Sədiq, s. 337.

²⁹⁶ Ayan, s. 606; Qəhrəmanov, C. II, s. 81; Qəhrəmanov, C. III, s. 299; Araslı, C. II, s. 83; Sədiq, s. 510.

²⁹⁷ Ayan, s. 591; Qəhrəmanov, C. II, s. 75; Araslı, C. II, s. 71; Paşayev, s. 194; Sədiq, s. 194.

²⁹⁸ Ayan, s. 576; Qəhrəmanov, C. II, s. 23; Araslı, C. II, s. 80; Paşayev, s. 205; Sədiq, s. 352.

²⁹⁹ Ayan, s. 549; Qəhrəmanov, C. II, s. 87; Araslı, C. I, s. 153; Sədiq, s. 343.

³⁰⁰ Ayan, s. 558; Qəhrəmanov, C. II, s. 80; Araslı, C. I, s. 182; Sədiq, s. 512.

³⁰¹ Ayan, s. 566.

³⁰² Ayan, s. 623; Qəhrəmanov, C. II, s. 103; Araslı, C. I, s. 180; Paşayev, s. 216; Sədiq, s. 357.

³⁰³ Ayan, s. 622; Qəhrəmanov, C. II, s. 573; Araslı, C. I, s. 174; Paşayev, s. 217; Sədiq, s. 518.

253	115 ^b	Evvel ki dilâ derd ile yârân olamazsın ³⁰⁴
254	116 ^a	Gel iy dilber iki ‘âlemde hınsın ³⁰⁵
255	116 ^b	İy şanem sen mazhar-ı Allâh’sın ³⁰⁶
256	117 ^a	İy lebürğ âb-ı çeşme-i hayvân ³⁰⁷
257	117 ^b	İçdüm bu Kevşer bâdesin buldum velâyet bî-nişân ³⁰⁸
258	177 ^b	Cân-ı ‘âşıkşan ayâ sîmîn-beden ebrû-kemân ³⁰⁹
259	118 ^a	Ne hüsñ olur ki yayılmış bu munca hüsniyât andan ³¹⁰
260	118 ^a	Hîç doymadurğ bu dünyâdan iy nefsi-şüm zâlimün ³¹¹
261	118 ^b	Tecellî dutdı âfâkı cemâlürğ şem‘i tâbından ³¹²
262	119 ^a	Qāluda meni sâkî esrütüdi hêsâbından ³¹³
263	119 ^b	Bu cân pervânedür yanar cemâlürğ şem‘i tâbından ³¹⁴
264	119 ^b	Bu türfe şem‘i gör ahar şeker dudağından ³¹⁵
265	120 ^a	Dem-i ‘İsâ gelür dudağından ³¹⁶
266	120 ^b	Cânı tarh eyledüm geçdüm cihândan ³¹⁷
267	120 ^b	İy beni nâ-hağ diyenler hândadur bes yaradan ³¹⁸
268	121 ^a	Gel iy dilber ki kan oldı gönğül ışkurğ belâsından ³¹⁹

³⁰⁴ Ayan, s. 612; Qəhrəmanov, C. II, s. 564; Araslı, C. II, s. 81; Paşayev, s. 212; Sədiq, s. 514.

³⁰⁵ Ayan, s. 559; Qəhrəmanov, C. II, s. 16; Araslı, C. II, s. 76; Paşayev, s. 204; Sədiq, s. 513.

³⁰⁶ Ayan, s. 611; Sədiq, s. 513.

³⁰⁷ Ayan, s. 593; Qəhrəmanov, C. II, s. 8; Araslı, C. I, s. 181.

³⁰⁸ Ayan, s. 610.

³⁰⁹ Ayan, s. 614; Qəhrəmanov, C. II, s. 91; Araslı, C. I, s. 187; Sədiq, s. 343.

³¹⁰ Qəhrəmanov, C. III, s. 113; Araslı, C. I, s. 188; Paşayev, s. 198.

³¹¹ Qəhrəmanov, C. II, s. 89; Sədiq, s. 517.

³¹² Ayan, s. 584; Qəhrəmanov, C. II, s. 52; Araslı, C. I, s. 186; Sədiq, s. 346.

³¹³ Ayan, s. 585; Qəhrəmanov, C. II, s. 58; Araslı, C. I, s. 123; Sədiq, s. 346.

³¹⁴ Ayan, s. 601; Qəhrəmanov, C. II, s. 61; Araslı, C. I, s. 183; Sədiq, s. 347.

³¹⁵ Ayan, s. 587; Qəhrəmanov, C. II, s. 63; Araslı, C. I, s. 185; Paşayev, s. 196; Sədiq, s. 349.

³¹⁶ Ayan, s. 602; Qəhrəmanov, C. II, s. 9; Araslı, C. I, s. 184; Sədiq, s. 349.

³¹⁷ Ayan, s. 604; Araslı, C. II, s. 6; Sədiq, s. 345.

³¹⁸ Ayan, s. 551; Qəhrəmanov, C. II, s. 48; Qəhrəmanov, C. III, s. 106; Araslı, C. II, s. 41. Sədiq, s. 344.

³¹⁹ Ayan, s. 590; Qəhrəmanov, C. II, s. 64; Araslı, C. I, s. 159; Sədiq, s. 348.

269	121 ^b	Sabâ her dem gelür müşkîn saçurñ Ğĩ ü Tatar'ından ³²⁰
270	122 ^a	Hilâle döndi kamer қаşларurñ hilâlinden ³²¹
271	122 ^a	Қible-i ĩmân görünür ol büt-i 'ayyâreden ³²²
272	122 ^b	Şikâyet eylemezem dilberurñ cefâsından ³²³
273	123 ^a	Dünye çün murdâr imiş igren göñgöl murdârdan ³²⁴
274	123 ^a	Allâh Allâh ne cân u dilbersen ³²⁵
275	123 ^b	Egerçi cândasan cândan nihânsan ³²⁶
276	124 ^a	İy ber-güzide şüret cânsan velî ne cânsan ³²⁷
277	124 ^b	Zâhirde vü bañnumda sensen ³²⁸
278	124 ^b	Cânımı yandurdi şevkürñ iy niğârum ħandasan ³²⁹
279	125 ^a	Yandurdi şevkürñ cânımı iy derde dermân ħandasan ³³⁰
280	125 ^b	Kevn ü mekân-ı gevher ü gevher-i kân mûsan nesin ³³¹
281	126 ^a	İy yanağurñdan ħacil gül lâle-i ħamrâ ilen ³³²
282	126 ^a	Şol periden vaşl umarsan iy göñgöl dîvânesin ³³³
283	126 ^b	Terk eylemez cân 'ışkürñ ger mirñ kez anı yaħasan ³³⁴

³²⁰ Ayan, s. 588; Qahrâmanov, C. II, s. 56; Araslı, C. I, s. 156; Sâdiq, s. 347.

³²¹ Ayan, s. 603; Qahrâmanov, C. II, s. 54; Araslı, C. I, s. 152; Sâdiq, s. 350.

³²² Ayan, s. 552; Qahrâmanov, C. II, s. 45; Araslı, C. I, s. 154; Sâdiq, s. 344.

³²³ Ayan, s. 609; Qahrâmanov, C. II, s. 66; Araslı, C. I, s. 160; Sâdiq, s. 348.

³²⁴ Ayan, s. 554; Qahrâmanov, C. II, s. 50; Araslı, C. I, s. 168; Paşayev, s. 213; Sâdiq, s. 345.

³²⁵ Ayan, s. 579; Qahrâmanov, C. II, s. 11; Araslı, C. I, s. 163; Sâdiq, s. 354.

³²⁶ Ayan, s. 577; Qahrâmanov, C. II, s. 13; Araslı, C. II, s. 78; Paşayev, s. 205; Sâdiq, s. 353.

³²⁷ Ayan, s. 582; Qahrâmanov, C. II, s. 25; Araslı, C. II, s. 74; Sâdiq, s. 193.

³²⁸ Ayan, s. 556.

³²⁹ Ayan, s. 570; Qahrâmanov, C. II, s. 36; Araslı, C. I, s. 149; Paşayev, s. 199; Sâdiq, s. 351.

³³⁰ Ayan, s. 572; Qahrâmanov, C. II, s. 39; Araslı, C. I, s. 151; Paşayev, s. 201; Sâdiq, s. 351.

³³¹ Ayan, s. 581; Qahrâmanov, C. II, s. 30; Araslı, C. I, s. 166; Paşayev, s. 207; Sâdiq, s. 356.

³³² Ayan, s. 550; Qahrâmanov, C. II, s. 95; Araslı, C. I, s. 157; Paşayev, s. 214; Sâdiq, s. 357.

³³³ Ayan, s. 573; Qahrâmanov, C. II, s. 19; Araslı, C. I, s. 165; Paşayev, s. 208; Sâdiq, s. 355.

³³⁴ Ayan, s. 574; Qahrâmanov, C. II, s. 33; Araslı, C. II, s. 82; Sâdiq, s. 350.

284	127 ^a	Alına virmişem gönğül alı çoh âle düşmesin ³³⁵
285	127 ^a	Sen mañga dilber yitersen özge dildâr olmasun ³³⁶
286	127 ^b	Düşmişem bî-yâr İlahî kimse bî-yâr olmasun ³³⁷
287	128 ^a	Gel iy gönğlümde vü cānda bedensen ³³⁸
288	128 ^b	İy dürr-i kân-ı her şey kim bildi kim ne kânsan ³³⁹
289	128 ^b	Düşmişem ğamdan hilāle şol meh-i tībān için ³⁴⁰
290	129 ^a	Şehā gönğlürñg hemîşe bî-ġam olsun ³⁴¹
291	129 ^b	Nigārā <i>küntü kenzürñg</i> gevherisen ³⁴²
292	129 ^b	Nūr-ı hikmet oldı zāhir şol perī-ruhsāreden ³⁴³
293	130 ^a	İy mükerrem ħüsn ü şüret v'ey muṭahhar mā' u ṭīn ³⁴⁴
294	130 ^a	Nūn u 'aynuñg vahyine Ḥaḳ'dan işrāretdür bugün ³⁴⁵
295	130 ^b	Ḥoşā ol kimse kim vardur ḥabībi sen teki meh-rū ³⁴⁶
296	131 ^a	³⁴⁷ لك الفضل و لك السلطان لك الحود و لك النعمة
297	131 ^b	Yüzürñgde nūrunı gördi ezel güninde İlah ³⁴⁸
298	132 ^a	Gördüm yüzürñgi iy şanem <i>el-minnetü li'llāh</i> ³⁴⁹

³³⁵ Ayan, s. 608; Qəhrəmanov, C. II, s. 73; Araslı, C. I, s. 173; Paşayev, s. 210; Sədiq, s. 363.

³³⁶ Ayan, s. 594; Qəhrəmanov, C. II, s. 68; Araslı, C. I, s. 158; Sədiq, s. 361.

³³⁷ Ayan, s. 596; Qəhrəmanov, C. II, s. 70; Araslı, C. I, s. 170; Sədiq, s. 362.

³³⁸ Ayan, s. 557; Qəhrəmanov, C. II, s. 21; Araslı, C. I, s. 162; Paşayev, s. 202; Sədiq, s. 355.

³³⁹ Ayan, s. 555; Qəhrəmanov, C. II, s. 28; Araslı, C. II, s. 79; Sədiq, s. 352.

³⁴⁰ Ayan, s. 598; Qəhrəmanov, C. II, s. 99; Araslı, C. I, s. 177; Sədiq, s. 357.

³⁴¹ Ayan, s. 567; Qəhrəmanov, C. II, s. 10; Araslı, C. I, s. 172; Paşayev, s. 211; Sədiq, s. 359.

³⁴² Ayan, s. 563; Qəhrəmanov, C. II, s. 32; Araslı, C. I, s. 161; Sədiq, s. 356.

³⁴³ Ayan, s. 615; Qəhrəmanov, C. II, s. 44; Araslı, C. I, s. 155; Sədiq, s. 353.

³⁴⁴ Ayan, s. 600; Qəhrəmanov, C. II, s. 101; Araslı, C. II, s. 68; Sədiq, s. 360.

³⁴⁵ Qəhrəmanov, C. II, s. 93; Araslı, C. I, s. 178; Sədiq, s. 359.

³⁴⁶ Ayan, s. 624; Qəhrəmanov, C. II, s. 104; Araslı, C. I, s. 300; Paşayev, s. 221; Sədiq, s. 364.

³⁴⁷ Yazmada 131^a - 131^a arasında bir adet mülemma gazel yer almaktadır. Mülemma gazel neşredilmiş Nesimi şiirleri arasında yoktur.

³⁴⁸ Ayan, s. 625; Qəhrəmanov, C. II, s. 115; Araslı, C. I, s. 303; Sədiq, s. 367.

³⁴⁹ Ayan, s. 627; Qəhrəmanov, C. II, s. 111; Sədiq, s. 369.

299	132 ^a	Düşürmiş 'anberin zülfürüḡ hümayün gölgesin aya ³⁵⁰
300	132 ^b	Benefşe zülfünü şalmış gül-i ter üstine sāye ³⁵¹
301	133 ^a	Sākiyā bir cür'a şun ehl-i şafānuruḡ 'ışkına ³⁵²
302	133 ^b	İy Mesîhā-dem neden cān virmedürüḡ cānsızlara ³⁵³
303	133 ^b	Çün 'ayān oldu rumūz-ı 'allemē'l-esmā bize ³⁵⁴
304	134 ^a	Tā göründi ḫarf-i bismi'llāh ile Raḫmān bize ³⁵⁵
305	134 ^b	Başuruḡı top eylegil gir vaḫdetin meydānına ³⁵⁶
306	134 ^b	Sendedür şol genc-i pinhān gezme her vīrāneyi ³⁵⁷
307	135 ^a	Susadı görüḡlüm nigāruḡ la'l-i rūḫ-efzāsına ³⁵⁸
308	135 ^b	Yoḫdur vefāsı dünyenüḡ aldanma anuruḡ āline ³⁵⁹
309	136 ^a	Düşdi yine deli görüḡül gözlerinüḡ ḫayāline ³⁶⁰
310	136 ^b	El-ḫamdü li'llāh Aḫmed'uruḡ girdük 'abā vü şālına ³⁶¹
311	137 ^a	Nūr-ı tecellī şu'lesi düşdi ezelde alına ³⁶²
312	137 ^a	Şüret-i Ḥaḫḫ'a iy ḫamer bedr-i ruḫuruḡdur āyine ³⁶³
313	138 ^a	Yüzürüḡ gördüm didüm el-ḫamdü li'llāh ³⁶⁴

³⁵⁰ Ayan, s. 664; Qəhrəmanov, C. II, s. 129; Araslı, C. I, s. 34.

³⁵¹ Ayan, s. 671; Qəhrəmanov, C. II, s. 135; Araslı, C. I, s. 33; Sədiq, s. 215.

³⁵² Ayan, s. 669; Qəhrəmanov, C. II, s. 169.

³⁵³ Qəhrəmanov, C. II, s. 108; Araslı, C. I, s. 20; Paşayev, s. 228; Sədiq, s. 205.

³⁵⁴ Ayan, s. 681; Qəhrəmanov, C. III, s. 118; Araslı, C. II, s. 168; Sədiq, s. 371.

³⁵⁵ Qəhrəmanov, C. II, s. 123; Sədiq, s. 519.

³⁵⁶ Ayan, 639; Qəhrəmanov, C. II, s. 152; Araslı, C. I, s. 19; Sədiq, s. 213.

³⁵⁷ Ayan, s. 752; Qəhrəmanov, C. II, s. 224; Araslı, C. II, s. 56; Sədiq, s. 394.

³⁵⁸ Ayan, s. 641; Qəhrəmanov, C. II, s. 162; Araslı, C. I, s. 53; Sədiq, s. 210.

³⁵⁹ Ayan, s. 635; Qəhrəmanov, C. II, s. 140; Araslı, C. II, s. 65; Sədiq, s. 211.

³⁶⁰ Ayan, s. 637; Qəhrəmanov, C. II, s. 137; Araslı, C. I, s. 43; Sədiq, s. 212.

³⁶¹ Ayan, s. 652; Qəhrəmanov, C. II, s. 143; Araslı, C. II, s. 63.

³⁶² Ayan, s. 654; Qəhrəmanov, C. II, s. 142; Araslı, C. I, s. 15; Sədiq, s. 212.

³⁶³ Ayan, s. 643; Qəhrəmanov, C. III, s. 126; Araslı, C. I, s. 37; Paşayev, s. 244; Sədiq, s. 213.

³⁶⁴ Ayan, s. 651; Qəhrəmanov, C. II, s. 113; Araslı, C. I, s. 305; Sədiq, s. 368.

314	138 ^a	Muşhaf'dur yārurŋ yüzi iy va'llāh ³⁶⁵
315	138 ^b	Şol şem'i gör ki nārına pervāneyem yine ³⁶⁶
316	139 ^a	Mevsim-i nevrüz u nīsān āşikār oldı yine ³⁶⁷
317	139 ^a	Rahmeti geldi irişdi Fazl-ı Rahmān'urŋ yine ³⁶⁸
318	139 ^b	Her kim ki müştāk olmadı şol dilberüŋ dīdārına ³⁶⁹
319	139 ^b	İy nāzı çoĥ dilber meni yandurma hicrūŋ nārına ³⁷⁰
320	140 ^a	Sen sarŋa ger yār iserŋ var iy göŋgöl yār isteme ³⁷¹
321	140 ^b	Gelgil ki müştāk olmuşam şīrīn lebürŋ gül qāndine ³⁷²
322	140 ^b	Düşmiş mu'anber sünbülünŋ ħurşīd-i tābān üstine ³⁷³
323	141 ^a	İy bī-nazīr [ü] vāhid ħüsünŋ cemāl içinde ³⁷⁴
324	141 ^b	Bu ne ber-güzīde cāndur ki gezer bu cān içinde ³⁷⁵
325	142 ^a	Gitmege 'azm eylemişsen iy dil-ārām eyleme ³⁷⁶
326	142 ^a	Berk-i nesrīn üzre müşkīn zülfürŋgi dām eyleme ³⁷⁷
327	142 ^b	Çäre yoĥdur yāre zinhār iy göŋgöl yār isteme ³⁷⁸
328	143 ^a	İy Rūĥ-ı Kudūs cīfe-i murdāra yapışma ³⁷⁹
329	143 ^a	Her cānda kim 'ışķ olmadı dilde ħaber ne fā'ide ³⁸⁰

³⁶⁵ Ayan, s. 650; Qəhrəmanov, C. II, s. 110; Araslı, C. I, s. 302.

³⁶⁶ Ayan, s. 645; Qəhrəmanov, C. II, s. 174; Araslı, C. II, s. 61; Paşayev, s. 242; Sədiq, s. 375.

³⁶⁷ Ayan, s. 680; Qəhrəmanov, C. II, s. 176; Araslı, C. I, s. 54; Paşayev, s. 241; Sədiq, s. 376.

³⁶⁸ Ayan, s. 662; Qəhrəmanov, C. II, s. 172; Araslı, C. I, s. 56; Paşayev, s. 243.

³⁶⁹ Ayan, s. 670; Qəhrəmanov, C. II, s. 155; Araslı, C. I, s. 39; Sədiq, s. 483.

³⁷⁰ Ayan, s. 660; Qəhrəmanov, C. II, s. 148; Araslı, C. I, s. 57; Sədiq, s. 209.

³⁷¹ Ayan, s. 646; Qəhrəmanov, C. II, s. 189; Araslı, C. II, s. 59; Paşayev, s. 237; Sədiq, s. 374.

³⁷² Ayan, s. 655; Qəhrəmanov, C. II, s. 157; Araslı, C. I, s. 48; Paşayev, s. 240; Sədiq, s. 376.

³⁷³ Ayan, s. 656; Qəhrəmanov, C. II, s. 167; Araslı, C. I, s. 62; Paşayev, s. 236; Sədiq, s. 374.

³⁷⁴ Ayan, s. 633; Qəhrəmanov, C. II, s. 124; Araslı, C. II, s. 66; Paşayev, s. 229; Sədiq, s. 369.

³⁷⁵ Ayan, s. 629; Qəhrəmanov, C. II, s. 127; Araslı, C. II, s. 31; 370.

³⁷⁶ Ayan, s. 649; Qəhrəmanov, C. II, s. 183; Araslı, C. I, s. 59; Paşayev, s. 235; Sədiq, s. 373.

³⁷⁷ Ayan, s. 648; Qəhrəmanov, C. II, s. 181; Araslı, C. I, s. 58; Paşayev, s. 236; Sədiq, s. 373.

³⁷⁸ Ayan, s. 666; Qəhrəmanov, C. II, s. 186; Araslı, C. II, s. 58; Sədiq, s. 520.

³⁷⁹ Ayan, s. 668; Qəhrəmanov, C. II, s. 184; Araslı, C. II, s. 57; Sədiq, s. 207.

³⁸⁰ Ayan, s. 631; Qəhrəmanov, C. II, s. 122; Araslı, C. I, s. 40; Paşayev, s. 225; Sədiq, s. 371.

330	143 ^b	‘Âşık belâ yolında gerek kim hāmül ola ³⁸¹
331	143 ^b	Şol leb-i şīrīne yā Rab ger şeker dirsem n’ola ³⁸²
332	144 ^a	Dünyâ duracak yir degül iy cān sefer eyle ³⁸³
333	144 ^b	Derde müştāk olmayan kimdür ki dermān isteye ³⁸⁴
334	144 ^b	Her kim ki baħa bir dem dilber қаşı yāsına ³⁸⁵
335	145 ^a	Kim ki aldıandı cihānuruᅡ aᅡulu lezzātına ³⁸⁶
336	145 ^b	Düşdi görᅡgül ala gözᅡruᅡ aᅡına vü қarasına ³⁸⁷
337	145 ^b	Çün u ᅡıll bāzār-ı dildür girmezem bāzārına ³⁸⁸
338	146 ^a	Yandırıcı fūrқaturuᅡ yaħdı meni nārına ³⁸⁹
339	146 ^b	Bir sākī-i bākī ki vefā kıldı vişāle ³⁹⁰
340	146 ^b	Zülfuruᅡ gicesi Қadr durur al yanaᅡuruᅡ ay ³⁹¹
341	147 ^a	Vaşluruᅡ ‘aceb ne cāndur kim cān ola bahāsı ³⁹²
342	147 ^a	Ne Tübā’dur boyuruᅡ yā Rab irişdi ‘arşā bālāsı ³⁹³
343	147 ^b	Cemāluruᅡdür bu rencūruᅡ şifāsı ³⁹⁴
344	148 ^a	Bahr-i muħit imiş görᅡgül yoħdur anuruᅡ kenāresi ³⁹⁵

³⁸¹ Ayan, s. 672; Qəhrəmanov, C. I, s. 52; Araslı, C. I, s. 16; Sədiq, s. 206.

³⁸² Ayan, s. 673; Qəhrəmanov, C. I, s. 50; Araslı, C. I, s. 14; Paşayev, s. 231; Sədiq, s. 206.

³⁸³ Ayan, s. 628; Qəhrəmanov, C. II, s. 179; Araslı, C. I, s. 42; Paşayev, s. 233; Sədiq, s. 372.

³⁸⁴ Ayan, s. 679; Qəhrəmanov, C. II, s. 192; Araslı, C. I, s. 49; Sədiq, s. 377.

³⁸⁵ Qəhrəmanov, C. II, s. 166; Araslı, C. I, s. 18.

³⁸⁶ Ayan, s. 638; Qəhrəmanov, C. II, s. 160; Araslı, C. II, s. 62; Sədiq, s. 208.

³⁸⁷ Ayan, s. 661; Qəhrəmanov, C. II, s. 164; Araslı, C. I, s. 52; Paşayev, s. 250; Sədiq, s. 210.

³⁸⁸ Ayan, s. 657; Qəhrəmanov, C. II, s. 150; Araslı, C. II, s. 60; Paşayev, s. 251; Sədiq, s. 208.

³⁸⁹ Ayan, s. 640; Qəhrəmanov, C. II, s. 146; Araslı, C. I, s. 47; Paşayev, s. 252; Sədiq, s. 209.

³⁹⁰ Ayan, s. 663; Qəhrəmanov, C. II, s. 118; Araslı, C. I, s. 46; Sədiq, s. 371.

³⁹¹ Ayan, s. 725; Qəhrəmanov, C. II, s. 217; Qəhrəmanov, C. III, s. 150; Araslı, C. I, s. 113.

³⁹² Ayan, s. 691; Qəhrəmanov, C. II, s. 251; Araslı, C. I, s. 83; Sədiq, s. 385.

³⁹³ Ayan, s. 689; Qəhrəmanov, C. II, s. 260; Araslı, C. I, s. 52; Sədiq, s. 385.

³⁹⁴ Ayan, s. 714; Qəhrəmanov, C. II, s. 253; Araslı, C. II, s. 51; Sədiq, s. 524.

³⁹⁵ Ayan, s. 710; Qəhrəmanov, C. II, s. 263; Araslı, C. II, s. 50; Sədiq, s. 386.

345	148 ^b	Merḥabā iy baḥr-ī zātunḡ gevher-i yek-dānesi ³⁹⁶
346	149 ^a	Merḥabā insān-ı kāmīl cānumunḡ cānānesi ³⁹⁷
347	149 ^a	İy bād-ı şabā menden apar yāra selāmı ³⁹⁸
348	149 ^b	Gelgil ki kâpdı şevk-i cemālunḡ kararımı ³⁹⁹
349	150 ^a	‘Acebā bu ḥūr[i] yüzlü meh-i bedr ya perī mi ⁴⁰⁰
350	150 ^b	Yüzünḡdür ol nişān-ı bī-nişānī ⁴⁰¹
351	150 ^b	Yüzünḡdür gül-sitān bi’llāh degül mi ⁴⁰²
352	151 ^b	Cemālunḡ kıble-i imān degül mi ⁴⁰³
353	152 ^a	Vücūd-ı Muştafā esmā degül mi ⁴⁰⁴
354	152 ^a	Cemālunḡ fitnessi dutdı cihānı ⁴⁰⁵
355	152 ^b	La’lündür āb-ı ḥayvān men Hızr’a sordum anı ⁴⁰⁶
356	153 ^a	Yārunḡı satdunḡ bahāsuz bilmedunḡ miqdārımı ⁴⁰⁷
357	153 ^b	İy kılan da‘vī ki şāham ‘adl ü insāfunḡ ḥanı ⁴⁰⁸
358	153 ^b	Meger müşkīn saçunḡ būyı nesīm-i şubḥa yār oldı ⁴⁰⁹
359	154 ^a	Ḥüsnürḡe sübhānehu kim ki şehīd olmadı ⁴¹⁰
360	154 ^b	Cennete teşbīh eyleyen bilmedi vech-i dilberi ⁴¹¹

³⁹⁶ Ayan, s. 711; Qəhrəmanov, C. II, s. 255; Araslı, C. I, s. 82; Sədiq, s. 386.

³⁹⁷ Qəhrəmanov, C. II, s. 258; Araslı, C. I, s. 49; Sədiq, s. 525.

³⁹⁸ Ayan, s. 696; Qəhrəmanov, C. II, s. 214; Araslı, C. I, s. 99; Paşayev, s. 255; Sədiq, s. 387.

³⁹⁹ Ayan, s. 742; Qəhrəmanov, C. II, s. 211; Araslı, C. I, s. 85; Sədiq, s. 388.

⁴⁰⁰ Ayan, s. 698; Qəhrəmanov, C. II, s. 208; Araslı, C. I, s. 81; Paşayev, s. 254; Sədiq, s. 389.

⁴⁰¹ Qəhrəmanov, C. II, s. 238; Araslı, C. I, s. 47; Sədiq, s. 526.

⁴⁰² Ayan, s. 744; Qəhrəmanov, C. II, s. 201; Araslı, C. II, s. 38; Sədiq, s. 197.

⁴⁰³ Ayan, s. 726; Qəhrəmanov, C. II, s. 205; Sədiq, s. 388.

⁴⁰⁴ Ayan, s. 718; Qəhrəmanov, C. II, s. 200; Araslı, C. I, s. 37; Sədiq, s. 387.

⁴⁰⁵ Ayan, s. 741; Qəhrəmanov, C. II, s. 239; Araslı, C. I, s. 110; Sədiq, s. 389.

⁴⁰⁶ Ayan, s. 739.

⁴⁰⁷ Ayan, s. 738; Qəhrəmanov, C. II, s. 301; Araslı, C. II, s. 102; Sədiq, s. 391.

⁴⁰⁸ Ayan, s. 694; Qəhrəmanov, C. II, s. 220; Araslı, C. II, s. 32; Sədiq, s. 390.

⁴⁰⁹ Ayan, s. 700; Qəhrəmanov, C. II, s. 273; Araslı, C. I, s. 47; Sədiq, s. 366.

⁴¹⁰ Ayan, s. 703; Qəhrəmanov, C. II, s. 268; Araslı, C. I, s. 105; Sədiq, s. 380.

⁴¹¹ Ayan, s. 735; Qəhrəmanov, C. II, s. 594; Sədiq, s. 522.

361	155 ^a	<i>El-minnetü li'llāh</i> ki bu gün yār ele girdi ⁴¹²
362	155 ^b	Māh-ı t̄abāndur yüzünġ iy āfitāb-ı h̄āverī ⁴¹³
363	155 ^b	<i>Ene'l-haḡ</i> söylerem Ḥaḡ'dan ' <i>ale'l-arṣi'stevā</i> geldi ⁴¹⁴
364	156 ^a	Yine kıldı marḡa ḥucet bu bürhān u delā'ilni ⁴¹⁵
365	156 ^a	Dīnüm güneşüm dünyāda īmānum efendi ⁴¹⁶
366	156 ^b	Oldum nigerān 'āşık u ḡayrān-ı fülānī ⁴¹⁷
367	157 ^a	Yāra kılan vefā için yāra kıılır cefāsını ⁴¹⁸
368	157 ^b	Gel gör seni seven 'āşıkunġ derd ü āhını ⁴¹⁹
369	157 ^b	Tā gördi güneş ay yüzünġi der-be-der oldı ⁴²⁰
370	157 ^b	İy yüzünġ şun ^c -ı zāt-ı Yezdānī ⁴²¹
371	158 ^b	Gözlerüm yārunġ ġamından aḡıdur dürdāneyi ⁴²²
372	158 ^b	Görklü yüzünġ ayından 'ālem münevver oldı ⁴²³
373	159 ^a	İy müfessir Muşḡaf'unġ gel heft deryāsın oḡı ⁴²⁴
374	159 ^b	Ḥayālünġ dīde-i giryāna düşdi ⁴²⁵
375	159 ^b	Kaşunġ vahyi bize bürhān irişdi ⁴²⁶

⁴¹² Ayan, s. 716; Qəhrəmanov, C. II, s. 296; Paşayev, s. 265; Sədiq, s. 381.

⁴¹³ Ayan, s. 755; Qəhrəmanov, C. III, s. 136; Araslı, C. I, s. 92; Sədiq, s. 523.

⁴¹⁴ Ayan, s. 715; Qəhrəmanov, C. II, s. 294; Araslı, C. II, s. 36; Sədiq, s. 521.

⁴¹⁵ Qəhrəmanov, C. III, s. 143.

⁴¹⁶ Qəhrəmanov, C. II, s. 591; Araslı, C. I, s. 86; Paşayev, s. 262.

⁴¹⁷ Ayan, s. 723.

⁴¹⁸ Ayan, s. 692; Qəhrəmanov, C. II, s. 265; Araslı, C. II, s. 47; Sədiq, s. 202.

⁴¹⁹ Ayan, s. 728; Qəhrəmanov, C. II, s. 597; Sədiq, s. 392.

⁴²⁰ Qəhrəmanov, C. II, s. 279; Araslı, C. II, s. 279; Paşayev, s. 267; Sədiq, s. 366.

⁴²¹ Ayan, s. 721; Qəhrəmanov, C. II, s. 197; Araslı, C. II, s. 53; Sədiq, s. 199.

⁴²² Ayan, s. 688; Qəhrəmanov, C. II, s. 222; Araslı, C. I, s. 91; Sədiq, s. 393.

⁴²³ Ayan, s. 702; Qəhrəmanov, C. II, s. 276; Araslı, C. I, s. 296; Paşayev, s. 266; Sədiq, s. 365.

⁴²⁴ Qəhrəmanov, C. III, s. 151; Köksal, (2009), s. 101.

⁴²⁵ Qəhrəmanov, C. II, s. 583; Paşayev, s. 261.

⁴²⁶ Qəhrəmanov, C. II, s. 288; Araslı, C. I, s. 88; Sədiq, s. 382.

376	159 ^b	Şanemā yüzürŋ gülinden güle güle gül utandı ⁴²⁷
377	160 ^a	Apardı gönŋlümi menden bugün bir cennetürŋ hürü ⁴²⁸
378	160 ^b	Kim ki bildi bu şırâṭ-ı müstaķimürŋ rāhını ⁴²⁹
379	160 ^b	Fürkatürŋ derdi nigārā baġrumı ķan eyledi ⁴³⁰
380	161 ^a	Yüzürŋi her kim ki gördi şüret-i Raġmān didi ⁴³¹
381	161 ^b	Dün gice bir dilber ile ‘ıyşumuz ma‘mür idi ⁴³²
382	161 ^b	Leblerürŋ şerbetine çeşme-i ħayvān susadı ⁴³³
383	162 ^a	Şerbet[in] acı fürkatürŋ nüş ederem şeker gibi ⁴³⁴
384	162 ^b	Tā sünbül-i gül-püşürŋ gül-berg-i tere düşdi ⁴³⁵
385	163 ^a	Nār-ı caġıme ta‘n ider ‘ışk odunürŋ ħarāreti ⁴³⁶
386	163 ^a	Şabā zülfürŋ nesīmīnden cihānı cümle cān itdi ⁴³⁷
387	163 ^b	Cennet-i ‘Adn imiş lebüŋ uşta lebüŋde Kevşer’i ⁴³⁸
388	164 ^a	Şüretürŋ naķşında her kim görmedi naķķāşını ⁴³⁹
389	164 ^b	İy nāfe-i Çīn saçürŋ siyāhı ⁴⁴⁰
390	165 ^a	Revā mıdur revā mıdur ħabībī ⁴⁴¹
391	165 ^a	Menüm yār-ı vefā-dārum gel aġı ⁴⁴²

⁴²⁷ Ayan, s. 686; Qəhrəmanov, C. II, s. 290; Araslı, C. I, s. 112; Sədiq, s. 382.

⁴²⁸ Ayan, s. 699; Qəhrəmanov, C. II, s. 196; Araslı, C. I, s. 104; Sədiq, s. 367.

⁴²⁹ Qəhrəmanov, C. II, s. 580; Araslı, C. II, s. 44.

⁴³⁰ Ayan, s. 751; Qəhrəmanov, C. II, s. 283; Araslı, C. I, s. 98; Paşayev, s. 264; Sədiq, s. 383.

⁴³¹ Ayan, s. 682; Qəhrəmanov, C. II, s. 298; Sədiq, s. 198.

⁴³² Ayan, s. 685; Qəhrəmanov, C. II, s. 285; Araslı, C. II, s. 55; Sədiq, s. 383.

⁴³³ Ayan, s. 684; Qəhrəmanov, C. II, s. 292; Araslı, C. I, s. 109; Paşayev, s. 259; Sədiq, s. 380.

⁴³⁴ Ayan, s. 706; Qəhrəmanov, C. II, s. 249; Araslı, C. I, s. 100; Paşayev, s. 257; Sədiq, s. 378.

⁴³⁵ Ayan, s. 695; Qəhrəmanov, C. II, s. 286; Paşayev, s. 260.

⁴³⁶ Ayan, s. 705; Qəhrəmanov, C. II, s. 232; Araslı, C. II, s. 42; Sədiq, s. 379.

⁴³⁷ Ayan, s. 687; Qəhrəmanov, C. II, s. 280; Araslı, C. I, s. 84; Sədiq, s. 381.

⁴³⁸ Ayan, s. 707; Qəhrəmanov, C. II, s. 228; Qəhrəmanov, C. III, s. 334; Araslı, C. I, s. 89; Sədiq, s. 384.

⁴³⁹ Ayan, s. 736; Qəhrəmanov, C. II, s. 270; Araslı, C. II, s. 46; Sədiq, s. 392.

⁴⁴⁰ Ayan, s. 709; Qəhrəmanov, C. II, s. 235; Araslı, C. I, s. 87; Sədiq, s. 393.

⁴⁴¹ Ayan, s. 724; Qəhrəmanov, C. II, s. 199; Araslı, C. I, s. 93; Sədiq, s. 378.

⁴⁴² Ayan, s. 750; Qəhrəmanov, C. II, s. 219; Araslı, C. I, s. 207; Sədiq, s. 379.

392	165b	Ger beyân idem saŋga esmâ-yı rûh-efzâmuzi ⁴⁴³
393	166a	Kişi kim h'âcesi ile zamânu dutsa hâlvetni ⁴⁴⁴
394	166b	Merhabâ hoş geldürŋ iy dildâr hoş gördük seni ⁴⁴⁵
395	166b	Ayrılığdan yâr menüm bağrumı biryân eyledi ⁴⁴⁶
396	167a	Ol güneş yüzlü şanem gör 'azm-i gülzâr eyledi ⁴⁴⁷
397	167a	Her dü 'âlem serverisüz yâ Muhammed yâ 'Alî ⁴⁴⁸
398	167b	Nür-ı çeşm-i evliyâsın yâ Hüseyn ibni 'Alî ⁴⁴⁹

[Müstezâd]

Sıra No	Vr. No	Şiirin İlk Mısraı
1	168b	Tâ kıldı tecellî bu menüm gönğlüme Allâh Luţf ile i va'llâh ⁴⁵⁰
2	169a	Kirpükleri çün iki cihânurŋ eşeridir Bu devr-i Zühâlde ⁴⁵¹
3	169b	Saldı haber hüsünŋüz iy Hüsrev-i hübân Ġavğâya cihânı ⁴⁵²
4	170a	Sal burka'ı yüzürŋden ayâ şüret-i Raḥmân Tarḥ eyle gümânı ⁴⁵³

⁴⁴³ Ayan, s. 729; Qəhrəmanov, C. II, s. 245; Araslı, C. II, s. 33; Sədiq, s. 198.

⁴⁴⁴ Qəhrəmanov, C. II, s. 592; Araslı, C. II, s. 45.

⁴⁴⁵ Qəhrəmanov, C. II, s. 195; Araslı, C. I, s. 102; Paşayev, s. 258; Sədiq, s. 391.

⁴⁴⁶ Ayan, s. 756; Qəhrəmanov, C. II, s. 593; Qəhrəmanov, C. III, s. 338; Araslı, C. I, s. 103; Sədiq, s. 383.

⁴⁴⁷ Qəhrəmanov, C. II, s. 282; Qəhrəmanov, C. III, s. 145; Paşayev, s. 263.

⁴⁴⁸ Ayan, s. 719; Qəhrəmanov, C. II, s. 589; Qəhrəmanov, C. III, s. 153.

⁴⁴⁹ Qəhrəmanov, C. II, s. 587; Qəhrəmanov, C. III, s. 156; Sədiq, s. 165.

⁴⁵⁰ Ayan, s. 761; Qəhrəmanov, C. II, s. 355; Araslı, C. II, s. 211.

⁴⁵¹ Ayan, s. 760; Qəhrəmanov, C. II, s. 602; Qəhrəmanov, C. III, s. 159; Araslı, C. II, s. 209; Sədiq, s. 421.

⁴⁵² Ayan, s. 762; Qəhrəmanov, C. II, s. 351; Araslı, C. II, s. 208; Sədiq, s. 422.

⁴⁵³ Ayan, s. 763; Qəhrəmanov, C. II, s. 353; Araslı, C. II, s. 207; Sədiq, s. 422.

Rubā'ıyyāt (Tuyuğlar) ⁴⁵⁴

Sıra No	Vr. No	Şiirin İlk Mısraı
1	170 ^a	Gel ki müştāk olmuşam dīdārurūḡa ⁴⁵⁵
2	170 ^b	İy saçurūḡ ve'l-leyl ü yüzürūḡ ve'd-ḡuḡā ⁴⁵⁶
3	170 ^b	İy kamer yüzölü götür Ḥak'dan niḡāb ⁴⁵⁷
4	170 ^b	İy yüzürūḡ min indilhi ümmü'l-kitāb ⁴⁵⁸
5	170 ^b	İy cemālürūḡden münevver āfitāb ⁴⁵⁹
6	170 ^b	İy saçurūḡ devrinde mestür āfitāb ⁴⁶⁰
7	171 ^a	Cānumurūḡ cānānesi sen iy habīb ⁴⁶¹
8	171 ^a	İy özinden bī-ḡaber ḡāfil ḡarīb ⁴⁶²
9	171 ^a	Ḳāf u nūn emrinden oldı kāyināt ⁴⁶³
10	171 ^a	İy ḡaturūḡ Ḥızır u lebürūḡ āb-ı ḡayāt ⁴⁶⁴
11	171 ^a	İy ruḡurūḡ āyāt-ı envār-ı şifāt ⁴⁶⁵
12	171 ^b	İy münevver çehreḡizden kāyināt ⁴⁶⁶
13	171 ^b	İy ruḡurūḡ 'ışkında 'aḡlurūḡ şāh-māt ⁴⁶⁷
14	171 ^b	Gelmişem ḡālū belādan mey-perest ⁴⁶⁸

⁴⁵⁴ Yazmada "Rubā'ıyyāt" başlığı yazılsa da bu başlık altındaki şiirlerin nazım şekli tuyuğdur.

⁴⁵⁵ Ayan, s. 801; Qəhrəmanov, C. II, s. 468; Araslı, C. II, s. 263; Sədiq, s. 431.

⁴⁵⁶ Qəhrəmanov, C. II, s. 606; Qəhrəmanov, C. III, s. 161; Araslı, C. II, s. 263; Köksal (2000) s. 190.

⁴⁵⁷ Ayan, s. 802; Qəhrəmanov, C. II, s. 363; Araslı, C. II, s. 264; Sədiq, s. 431.

⁴⁵⁸ Ayan, s. 801; Qəhrəmanov, C. II, s. 363; Araslı, C. II, s. 263; Sədiq, s. 431.

⁴⁵⁹ Ayan, s. 802; Qəhrəmanov, C. II, s. 361; Araslı, C. II, s. 263; Sədiq, s. 431.

⁴⁶⁰ Ayan, s. 802; Qəhrəmanov, C. II, s. 361; Araslı, C. II, s. 263; Sədiq, s. 431.

⁴⁶¹ Ayan, s. 802; Qəhrəmanov, C. II, s. 362; Araslı, C. II, s. 264; Sədiq, s. 432.

⁴⁶² Ayan, s. 802; Qəhrəmanov, C. II, s. 362; Araslı, C. II, s. 264; Sədiq, s. 431.

⁴⁶³ Ayan, s. 803; Qəhrəmanov, C. II, s. 364; Araslı, C. II, s. 265; Sədiq, s. 432.

⁴⁶⁴ Ayan, s. 803; Qəhrəmanov, C. II, s. 365; Araslı, C. II, s. 264; Sədiq, s. 433.

⁴⁶⁵ Ayan, s. 804; Qəhrəmanov, C. II, s. 366; Araslı, C. II, s. 264; Sədiq, s. 433.

⁴⁶⁶ Araslı, C. II, s. 265.

⁴⁶⁷ Ayan, s. 803; Qəhrəmanov, C. II, s. 365; Araslı, C. II, s. 264; Sədiq, s. 432.

⁴⁶⁸ Ayan, s. 803; Qəhrəmanov, C. II, s. 367; Araslı, C. II, s. 265; Sədiq, s. 432.

15	171 ^b	Bir iki üç gün cihāndur cāy-ı geşt ⁴⁶⁹
16	171 ^b	İy ṭabīb-i ḥāzık [u] nāzük-mizāc ⁴⁷⁰
17	172 ^a	Doğdı mağribden güneş indi Mesîh ⁴⁷¹
18	172 ^a	Gönglümi yağmaladı şol āli çoḡ ⁴⁷²
19	172 ^a	‘Āşıkurḡ derdini gör dermānı yoḡ ⁴⁷³
20	172 ^a	Girmişem şol şehre kim vîrānı yoḡ ⁴⁷⁴
21	172 ^a	İy cemālürḡ kul hüva’llāhu eḡad ⁴⁷⁵
22	172 ^b	İy boyurḡ Ṭübā yüzürḡ dārü’l-ḡulūd ⁴⁷⁶
23	172 ^b	Kim ki oldu ṭālî’i Ḥaḡ’dan şa’id ⁴⁷⁷
24	172 ^b	İy ezel nūrı cemālürḡ tā-ebed ⁴⁷⁸
25	172 ^b	‘Aḡreb oldu dünyenürḡ ḡalkı vü mār ⁴⁷⁹
26	172 ^b	Ne ki yirde [vü] gökde var anda var ⁴⁸⁰
27	173 ^a	Çün Ḥaḡ’ı her yirde aydursan ki var ⁴⁸¹
28	173 ^a	Ḥaḡ Te’ālā’nurḡ kelāmı sendedür ⁴⁸²
29	173 ^a	‘Ārız[ı] yārurḡ cinān büstānidur ⁴⁸³

⁴⁶⁹ Ayan, s. 804; Qəhrəmanov, C. II, s. 368; Araslı, C. II, s. 264; Sədiq, s. 432.

⁴⁷⁰ Ayan, s. 804; Qəhrəmanov, C. II, s. 368; Araslı, C. II, s. 265; Sədiq, s. 434.

⁴⁷¹ Ayan, s. 805; Qəhrəmanov, C. II, s. 369; Araslı, C. II, s. 265; Sədiq, s. 434.

⁴⁷² Ayan, s. 805; Qəhrəmanov, C. II, s. 370; Araslı, C. II, s. 266; Sədiq, s. 433.

⁴⁷³ Ayan, s. 805; Qəhrəmanov, C. II, s. 370; Araslı, C. II, s. 266; Sədiq, s. 433.

⁴⁷⁴ Ayan, s. 805; Qəhrəmanov, C. II, s. 371; Araslı, C. II, s. 266.

⁴⁷⁵ Ayan, s. 806; Qəhrəmanov, C. II, s. 372; Araslı, C. II, s. 266; Sədiq, s. 434.

⁴⁷⁶ Ayan, s. 806; Qəhrəmanov, C. II, s. 373; Araslı, C. II, s. 266; Sədiq, s. 434.

⁴⁷⁷ Ayan, s. 806; Qəhrəmanov, C. II, s. 374; Araslı, C. II, s. 266; Sədiq, s. 435.

⁴⁷⁸ Ayan, s. 806; Qəhrəmanov, C. II, s. 372; Araslı, C. II, s. 267.

⁴⁷⁹ Ayan, s. 816; Qəhrəmanov, C. II, s. 393; Araslı, C. II, s. 272; Sədiq, s. 435.

⁴⁸⁰ Ayan, s. 811; Araslı, C. II, s. 273.

⁴⁸¹ Ayan, s. 814; Qəhrəmanov, C. II, s. 396; Araslı, C. II, s. 267.

⁴⁸² Ayan, s. 808; Qəhrəmanov, C. II, s. 382; Araslı, C. II, s. 268; Sədiq, s. 440.

⁴⁸³ Ayan, s. 816; Qəhrəmanov, C. II, s. 394; Araslı, C. II, s. 274;

30	173 ^a	Hak Te'ālā çünki Ādem özidür ⁴⁸⁴
31	173 ^a	Gel muh̄it-i 'ışka bir kez dala gör ⁴⁸⁵
32	173 ^b	Çoḥ zamān geçdi vü çoḥ gezdi medār ⁴⁸⁶
33	173 ^b	Hak Te'ālā şüreti ādemdedür ⁴⁸⁷
34	173 ^b	Geldüm uş Hak'dan getürdüm hoş haber ⁴⁸⁸
35	173 ^b	Āşıkunḡ adı neden abdāl olur ⁴⁸⁹
36	173 ^b	Şaf içen dā'im şafā h̄şıl kıılır ⁴⁹⁰
37	174 ^a	Şol kaşı h̄cib büt-i meh-veş gelür ⁴⁹¹
38	174 ^a	İy saçunḡ her tārına mirḡ cān esir ⁴⁹²
39	174 ^a	Hak sözün gör kim [neçe] dürdānedür ⁴⁹³
40	174 ^a	İy habersiz söyle kim imān nedür ⁴⁹⁴
41	174 ^a	Cevher-i ferd ādemünḡ kânındadır ⁴⁹⁵
42	174 ^b	Gel ki sensen 'arş u kürsī sendedür ⁴⁹⁶
43	174 ^b	İy cemālünḡ hüsnine hayrān kamer ⁴⁹⁷
44	174 ^b	Cennetünḡ devri ruḥunḡ gülnāridür ⁴⁹⁸
45	174 ^b	Āb u h̄aki eyledi çün Hak hamir ⁴⁹⁹

⁴⁸⁴ Ayan, s. 809; Qahrəmanov, C. II, s. 380; Araslı, C. II, s. 273; Sədiq, s. 437.

⁴⁸⁵ Ayan, s. 812; Qahrəmanov, C. II, s. 390; Araslı, C. II, s. 267; Sədiq, s. 438.

⁴⁸⁶ Ayan, s. 811; Qahrəmanov, C. II, s. 609; Qahrəmanov, C. III, s. 163; Araslı, C. II, s. 267; Sədiq, s. 436.

⁴⁸⁷ Ayan, s. 811; Araslı, C. II, s. 268;

⁴⁸⁸ Qahrəmanov, C. III, s. 167; Araslı, C. II, s. 271; Sədiq, s. 435.

⁴⁸⁹ Qahrəmanov, C. II, s. 610.

⁴⁹⁰ Ayan, s. 813; Qahrəmanov, C. II, s. 609; Qahrəmanov, C. III, s. 171; Araslı, C. II, s. 274; Sədiq, s. 444.

⁴⁹¹ Ayan, s. 807; Qahrəmanov, C. II, s. 391; Araslı, C. II, s. 273;

⁴⁹² Ayan, s. 813; Qahrəmanov, C. II, s. 396; Araslı, C. II, s. 273; Sədiq, s. 438.

⁴⁹³ Ayan, s. 811; Qahrəmanov, C. III, s. 164; Araslı, C. II, s. 269;

⁴⁹⁴ Araslı, C. II, s. 273.

⁴⁹⁵ Ayan, s. 809; Qahrəmanov, C. II, s. 387; Araslı, C. II, s. 268; Sədiq, s. 439.

⁴⁹⁶ Ayan, s. 808; Qahrəmanov, C. II, s. 393; Araslı, C. II, s. 268; Sədiq, s. 440.

⁴⁹⁷ Ayan, s. 818; Qahrəmanov, C. II, s. 392; Araslı, C. II, s. 271; Sədiq, s. 435.

⁴⁹⁸ Ayan, s. 815; Qahrəmanov, C. II, s. 377; Araslı, C. II, s. 273.

⁴⁹⁹ Ayan, s. 817; Qahrəmanov, C. II, s. 395; Araslı, C. II, s. 267; Sədiq, s. 438.

46	174 ^b	Şüretünġ levhinde Hâķ kıldı zuhür ⁵⁰⁰
47	175 ^a	Ķâf u nün ma'nide küllî ma'nîdür ⁵⁰¹
48	175 ^a	Ķaşlarunġ yayı meni ĳurbân ider ⁵⁰²
49	175 ^a	Ay ile güneş yüzünġ hayrânıdur ⁵⁰³
50	175 ^a	İy iki 'âlemde ĳüsnünġ bî-naẓîr ⁵⁰⁴
51	175 ^a	Şüretünġ Muşhaf'dur iy bedr-i münîr ⁵⁰⁵
52	175 ^b	Ger Hâķ olduġ Hâķ şifâtuġ ĳandadur ⁵⁰⁶
53	175 ^b	'Âşıkunġ seyrâmı ol 'âlemedür ⁵⁰⁷
54	175 ^b	Hâķ Te'âlâ'nunġ kitâbı nürdür ⁵⁰⁸
55	175 ^b	Yâr elinden çün mey-i dil-keş gelür ⁵⁰⁹
56	175 ^b	Her ki sen şîrîn-leb için ad oĳur ⁵¹⁰
57	176 ^a	Hâķķ'a yâr ol kim sarġa yâr ol yeter ⁵¹¹
58	176 ^a	İy güneş yüzlü cemâlünġ fitnedür ⁵¹²
59	176 ^a	Mâhumunġ yüzinden oldu fitne dür ⁵¹³
60	176 ^a	İy göġgöl Hâķ sendedür Hâķ sendedür ⁵¹⁴

⁵⁰⁰ Ayan, s. 817; Qâhrâmanov, C. II, s. 608; Araslı, C. II, s. 269; Sâdiq, s. 438.

⁵⁰¹ Ayan, s. 816; Qâhrâmanov, C. II, s. 376; Araslı, C. II, s. 273; Sâdiq, s. 443.

⁵⁰² Ayan, s. 813; Qâhrâmanov, C. II, s. 388; Sâdiq, s. 437.

⁵⁰³ Ayan, s. 814; Qâhrâmanov, C. II, s. 374; Araslı, C. II, s. 270; Sâdiq, s. 443.

⁵⁰⁴ Ayan, s. 812; Qâhrâmanov, C. II, s. 384; Araslı, C. II, s. 270; Sâdiq, s. 439.

⁵⁰⁵ Ayan, s. 807; Qâhrâmanov, C. II, s. 387; Araslı, C. II, s. 270; Sâdiq, s. 438.

⁵⁰⁶ Ayan, s. 811; Qâhrâmanov, C. II, s. 389; Araslı, C. II, s. 268.

⁵⁰⁷ Ayan, s. 817; Qâhrâmanov, C. II, s. 388; Araslı, C. II, s. 268.

⁵⁰⁸ Ayan, s. 813; Qâhrâmanov, C. II, s. 376; Araslı, C. II, s. 269.

⁵⁰⁹ Ayan, s. 807; Qâhrâmanov, C. II, s. 385; Araslı, C. II, s. 267.

⁵¹⁰ Ayan, s. 812; Qâhrâmanov, C. III, s. 168; Araslı, C. II, s. 271; Sâdiq, s. 438.

⁵¹¹ Ayan, s. 807; Qâhrâmanov, C. II, s. 383; Araslı, C. II, s. 270; Sâdiq, s. 437.

⁵¹² Ayan, s. 817; Qâhrâmanov, C. II, s. 397; Araslı, C. II, s. 271.

⁵¹³ Ayan, s. 817; Qâhrâmanov, C. II, s. 392; Araslı, C. II, s. 269; Sâdiq, s. 437.

⁵¹⁴ Ayan, s. 808; Qâhrâmanov, C. II, s. 379; Qâhrâmanov, C. III, s. 163; Araslı, C. II, s. 268.

61	176 ^a	Şem‘ine güneş yüzünğ pervānedür ⁵¹⁵
62	176 ^b	Fitnenünğ başı gözünğ sevdāsıdur ⁵¹⁶
63	176 ^b	İy harāmī gözlerünğ yağmāclar ⁵¹⁷
64	176 ^b	Qāmetünğ her dem kıyāmet görseğer ⁵¹⁸
65	176 ^b	Fitnedür ‘aynünğ yüzünğ şems ü kamer ⁵¹⁹
66	176 ^b	Dutdı yüzünğden cihānı cümle nūr ⁵²⁰
67	177 ^a	Her ne kim taqdīr-i Yezdānī kıılır ⁵²¹
68	177 ^a	Saçlarunğ Qadr ü Berāt’unğ leylidir ⁵²²
69	177 ^a	Fā vü zād u lāma düşdi gönğlümüz ⁵²³
70	177 ^a	Fā vü zād u lāma düşdi gönlümüz ⁵²⁴
71	177 ^a	Bir ‘acāyib şāha düşdi gönğlümüz ⁵²⁵
72	177 ^b	Perde yüzinden götürdi māhumız ⁵²⁶
73	177 ^b	Sensiz iy cān gönğlüm ārām eylemez ⁵²⁷
74	177 ^b	Fāzlı-ı Hāq’dur vākıf-ı esrārumız ⁵²⁸
75	177 ^b	Gel rızāsın iste Hāqk’unğ her nefes ⁵²⁹
76	177 ^b	Çünki hem evvel hem āhır yār imiş ⁵³⁰

⁵¹⁵ Ayan, s. 816; Qəhrəmanov, C. II, s. 381; Araslı, C. II, s. 272; Sədiq, s. 441.

⁵¹⁶ Ayan, s. 808; Qəhrəmanov, C. II, s. 381; Araslı, C. II, s. 272.

⁵¹⁷ Ayan, s. 814; Qəhrəmanov, C. II, s. 382; Araslı, C. II, s. 270; Sədiq, s. 436.

⁵¹⁸ Ayan, s. 815; Qəhrəmanov, C. II, s. 390; Araslı, C. II, s. 271.

⁵¹⁹ Ayan, s. 818; Qəhrəmanov, C. II, s. 391; Araslı, C. II, s. 272.

⁵²⁰ Ayan, s. 814; Qəhrəmanov, C. II, s. 375; Araslı, C. II, s. 269.

⁵²¹ Ayan, s. 818; Qəhrəmanov, C. II, s. 378; Araslı, C. II, s. 269.

⁵²² Ayan, s. 813; Qəhrəmanov, C. III, s. 169; Araslı, C. II, s. 272; Sədiq, s. 443.

⁵²³ Ayan, s. 818; Qəhrəmanov, C. II, s. 400; Qəhrəmanov, C. III, s. 171; Araslı, C. II, s. 275; Sədiq, s. 445.

⁵²⁴ Ayan, s. 819; Qəhrəmanov, C. III, s. 171; Araslı, C. II, s. 275; Sədiq, s. 445.

⁵²⁵ Ayan, s. 819; Qəhrəmanov, C. II, s. 397; Qəhrəmanov, C. III, s. 172; Araslı, C. II, s. 267; Sədiq, s. 445.

⁵²⁶ Ayan, s. 819; Qəhrəmanov, C. II, s. 398; Araslı, C. II, s. 276; Sədiq, s. 444.

⁵²⁷ Ayan, s. 819; Qəhrəmanov, C. II, s. 399; Araslı, C. II, s. 276; Sədiq, s. 444.

⁵²⁸ Ayan, s. 819; Qəhrəmanov, C. II, s. 398; Araslı, C. II, s. 275; Sədiq, s. 445.

⁵²⁹ Ayan, s. 820; Qəhrəmanov, C. II, s. 401; Araslı, C. II, s. 276; Sədiq, s. 446.

⁵³⁰ Ayan, s. 820; Qəhrəmanov, C. II, s. 405; Araslı, C. II, s. 278; Sədiq, s. 447.

77	178 ^a	<i>Kün fekānuruᅡ</i> çünkü aşı zāt imiş ⁵³¹
78	178 ^a	Çünkü Selmān oᅡlı üstād er imiş ⁵³²
79	178 ^a	Cümle ᅡaᅡ' dur her ne kim mevcūd imiş ⁵³³
80	178 ^a	ᅡaᅡ Te'ālā'nuruᅡ kitābı ᅡūr imiş ⁵³⁴
81	178 ^a	Ādemuruᅡ vechi kelāmu'llāh imiş ⁵³⁵
82	178 ^b	İy yüzuruᅡ ol levᅡ kim maᅡfūz imiş ⁵³⁶
83	178 ^b	ᅡışk ile ma'şuᅡ u 'āşıᅡ bir imiş ⁵³⁷
84	178 ^b	Ehl-i 'irfānuruᅡ maᅡāmı ᅡāf imiş ⁵³⁸
85	178 ^b	Muştafā medlül u Ādem dāl imiş ⁵³⁹
86	178 ^b	'İndehu 'ilmü'l-kitāb ol māh imiş ⁵⁴⁰
87	179 ^a	Dilberuruᅡ la'linden eşyā esrümüᅡ ⁵⁴¹
88	179 ^a	Sen yüzi māh-ı tamāmu buldum uᅡ ⁵⁴²
89	179 ^a	Çün ezelden ᅡudret ile bī-ᅡalaᅡ ⁵⁴³
90	179 ^a	Ger ᅡaᅡ'ı ᅡörmek dilersen bī-ᅡalaᅡ ⁵⁴⁴
91	179 ^a	ᅡışᅡ imiş Şimuruᅡ u 'āşıᅡ kūh-ı ᅡāf ⁵⁴⁵

⁵³¹ Ayan, s. 821; Qāhrēmanov, C. II, s. 402; Araslı, C. II, s. 279; Sədiq, s. 446.

⁵³² Ayan, s. 823; Qāhrēmanov, C. II, s. 611; Qāhrēmanov, C. III, s. 175; Araslı, C. II, s. 277.

⁵³³ Ayan, s. 821; Qāhrēmanov, C. II, s. 404; Araslı, C. II, s. 278; Sədiq, s. 447.

⁵³⁴ Qāhrēmanov, C. III, s. 175; Araslı, C. II, s. 277; Sədiq, s. 447.

⁵³⁵ Qāhrēmanov, C. III, s. 175; Araslı, C. II, s. 277; Sədiq, s. 448.

⁵³⁶ Ayan, s. 821; Qāhrēmanov, C. II, s. 401; Araslı, C. II, s. 278.

⁵³⁷ Ayan, s. 820; Qāhrēmanov, C. II, s. 402; Araslı, C. II, s. 278; Sədiq, s. 447.

⁵³⁸ Ayan, s. 820; Qāhrēmanov, C. II, s. 405; Araslı, C. II, s. 278; Sədiq, s. 447.

⁵³⁹ Ayan, s. 823; Qāhrēmanov, C. III, s. 173; Sədiq, s. 448.

⁵⁴⁰ Qāhrēmanov, C. III, s. 173; Araslı, C. II, s. 276; Sədiq, s. 449.

⁵⁴¹ Ayan, s. 822; Qāhrēmanov, C. II, s. 403; Araslı, C. II, s. 278; Sədiq, s. 448.

⁵⁴² Ayan, s. 822; Qāhrēmanov, C. II, s. 404; Araslı, C. II, s. 278; Sədiq, s. 446.

⁵⁴³ Ayan, s. 823; Araslı, C. II, s. 279; Sədiq, s. 449.

⁵⁴⁴ Qāhrēmanov, C. II, s. 406; Araslı, C. II, s. 279; Köksal (2000), s. 191.

⁵⁴⁵ Ayan, s. 824; Qāhrēmanov, C. II, s. 406; Araslı, C. II, s. 279; Sədiq, s. 449.

92	179 ^b	Ehl-i rāzurᅡᅡ sem'ine sıgmaz gūzāf ⁵⁴⁶
93	179 ^b	Fāzl-ı Hāᅡ'dan çūn hidāyet buldı Hāᅡ ⁵⁴⁷
94	179 ^b	İy Hāᅡ'a mūştāk olan uş sende Hāᅡ ⁵⁴⁸
95	179 ^b	Geldi ġāmdan cānumı yaᅡdı firāk ⁵⁴⁹
96	179 ^b	<i>Ve'd-ᅡulᅡn</i> urᅡ āfitābıdır yūzūrᅡ ⁵⁵⁰
97	180 ^a	Hāşr u neşrūrᅡ āfitābıdır yūzūrᅡ ⁵⁵¹
98	180 ^a	'Āşıᅡa imān ile dāındūr yūzūrᅡ ⁵⁵²
99	180 ^a	Şūret-i Hāᅡ'dan işāretdür yūzūrᅡ ⁵⁵³
100	180 ^a	Maᅡşerūrᅡ ᅡurşīd ü māᅡıdır yūzūrᅡ ⁵⁵⁴
101	180 ^a	Pertev-i nūr-ı tecellīdür yūzūrᅡ ⁵⁵⁵
102	180 ^b	Gevher-i baᅡr-i ᅡadāyıᅡdur yūzūrᅡ ⁵⁵⁶
103	180 ^b	Kıble-i erbāb-ı ᅡā'atdur yūzūrᅡ ⁵⁵⁷
104	180 ^b	Āyet-i <i>Seb'a'l-meşānī</i> dür yūzūrᅡ ⁵⁵⁸
105	180 ^b	İy ᅡaᅡurᅡ Hıᅡr āb-ı ᅡayvāndur sōzūrᅡ ⁵⁵⁹
106	181 ^a	ᅡūtī-i cāna şekerdür sōzlerūrᅡ ⁵⁶⁰
107	181 ^a	İy büt-i şīrīn çü şekkerdür lebūrᅡ ⁵⁶¹

⁵⁴⁶ Qāhrēmanov, C. III, s. 177; Araslı, C. II, s. 279.

⁵⁴⁷ Ayan, s. 824; Qāhrēmanov, C. II, s. 407; Araslı, C. II, s. 280; Sādiq, s. 449.

⁵⁴⁸ Ayan, s. 824; Qāhrēmanov, C. II, s. 407; Araslı, C. II, s. 279; Sādiq, s. 449.

⁵⁴⁹ Ayan, s. 824; Qāhrēmanov, C. II, s. 408; Araslı, C. II, s. 280; Sādiq, s. 449.

⁵⁵⁰ Ayan, s. 829; Qāhrēmanov, C. II, s. 426; Araslı, C. II, s. 285; Sādiq, s. 463.

⁵⁵¹ Ayan, s. 827; Qāhrēmanov, C. II, s. 422; Araslı, C. II, s. 280.

⁵⁵² Ayan, s. 828; Qāhrēmanov, C. II, s. 425; Araslı, C. II, s. 281.

⁵⁵³ Ayan, s. 827; Qāhrēmanov, C. II, s. 422; Araslı, C. II, s. 281; Sādiq, s. 462.

⁵⁵⁴ Ayan, s. 828; Qāhrēmanov, C. II, s. 427; Araslı, C. II, s. 282; Sādiq, s. 463; Zülfe (2005), s. 130.

⁵⁵⁵ Ayan, s. 828.

⁵⁵⁶ Qāhrēmanov, C. III, s. 178; Araslı, C. II, s. 282; Sādiq, s. 463; Köksal (2009) s. 103

⁵⁵⁷ Ayan, s. 829; Qāhrēmanov, C. II, s. 423; Araslı, C. II, s. 281.

⁵⁵⁸ Ayan, s. 827; Qāhrēmanov, C. III, s. 178; Araslı, C. II, s. 282; Sādiq, s. 463; Zülfe (2005), s. 130.

⁵⁵⁹ Qāhrēmanov, C. II, s. 421; Araslı, C. II, s. 280; Sādiq, s. 462.

⁵⁶⁰ Ayan, s. 829; Qāhrēmanov, C. II, s. 416; Araslı, C. II, s. 283; Sādiq, s. 465; Zülfe (2005), s. 128

⁵⁶¹ Ayan, s. 831; Qāhrēmanov, C. II, s. 413; Araslı, C. II, s. 283; Sādiq, s. 464.

108	181 ^a	‘Âşıkunğ imānı cādū gözlerünğ ⁵⁶²
109	181 ^a	Tîz ider cānuma hançer kirpigünğ ⁵⁶³
110	181 ^a	Gözlerünğ sevdāsına düşdi gönğül ⁵⁶⁴
111	181 ^b	Men otuz iki hürüfam <i>lem-yezal</i> ⁵⁶⁵
112	181 ^b	İy cemālünğ bî-bedel hüsününğ cemil ⁵⁶⁶
113	181 ^b	Geç ikilikden münezzeh vāhid ol ⁵⁶⁷
114	181 ^b	Perdesüz ma'būdunğı gör ‘ābid ol ⁵⁶⁸
115	181 ^b	Düşdi ‘ışkunğ odına yandı gönğül ⁵⁶⁹
116	182 ^a	Bî-vefā dünyādan usandı gönğül ⁵⁷⁰
117	182 ^a	Gel ki sensüz bî-ķarār oldı gönğül ⁵⁷¹
118	182 ^a	Nuṭkunğı Hāķ eyle Hāķ’dan nāṭık ol ⁵⁷²
119	182 ^a	Hāķ imiş bāķī vü hüsününğ <i>lā-yezāl</i> ⁵⁷³

⁵⁶² Ayan, s. 830; Qəhrəmanov, C. III, s. 179; Sədiq, s. 466.

⁵⁶³ Ayan, s. 830; Qəhrəmanov, C. III, s. 180; Araslı, C. II, s. 283; Sədiq, s. 467.

⁵⁶⁴ Ayan, s. 833; Qəhrəmanov, C. II, s. 432; Araslı, C. II, s. 287;; Sədiq, s. 451.

⁵⁶⁵ Ayan, s. 836; Qəhrəmanov, C. II, s. 436; Araslı, C. II, s. 286; Sədiq, s. 450.

⁵⁶⁶ Ayan, s. 836; Qəhrəmanov, C. II, s. 429; Araslı, C. II, s. 286; Sədiq, s. 451.

⁵⁶⁷ Ayan, s. 835; Qəhrəmanov, C. II, s. 434; Araslı, C. II, s. 287.

⁵⁶⁸ Ayan, s. 835; Qəhrəmanov, C. II, s. 435; Araslı, C. II, s. 286; Sədiq, s. 451.

⁵⁶⁹ Ayan, s. 833; Qəhrəmanov, C. II, s. 437; Araslı, C. II, s. 288.

Ayan neşrinde tuyuğun iki mısraı ortak yazma nüshadaki iki mısra ile aynı diğər ikisi mısra ise fərqlidir. Tuyuğun yazma nüshadaki şekli:

Düşdi ‘aşkuñ odına yandı gönül / Vaḥdetün ħand-ābına ħandı gönül
Hāķı icitmekden uşandı gönül / Hāķķ’a döndi ħāķķ’a dayandı gönül

Araslı’da ise tuyuğ şu şekildedir:

Bî-vefā dünyādan uşandı gönül / Yoḥ didi dünyāyı yoḥ şandı gönül
Üşdi ‘aşkuñ odına yandı gönül / Vaḥdetin ħand-ābına ħandı gönül

⁵⁷⁰ **Bu tuyuğ neşredilmiş Nesimî divanları ve makalelerde yoktur.** Tuyuğun ilk mısraı bir önceki tuyuğ ile aynı olasa da diğər mısralarda benzerlik yoktur.

⁵⁷¹ Ayan, s. 832; Qəhrəmanov, C. II, s. 438; Araslı, C. II, s. 287; Sədiq, s. 452.

⁵⁷² Ayan, s. 835; Qəhrəmanov, C. III, s. 182; Araslı, C. II, s. 287.

⁵⁷³ Ayan, s. 835; Qəhrəmanov, C. II, s. 436; Araslı, C. II, s. 287; Sədiq, s. 451.

120	182 ^a	Ḥaqq'a doğru baq vü Ḥaqq'ı doğru bil ⁵⁷⁴
121	182 ^b	Çün senüñdür her ne kim var iy görñül ⁵⁷⁵
122	182 ^b	Râzıku'r-erzâkdur mer'aş degül ⁵⁷⁶
123	182 ^b	Yüzürñgi Ḥağ'dan çevirme Ḥaqq'ı bil ⁵⁷⁷
124	182 ^b	Ol bilür Ḥaqq'ı ki yalancı degül ⁵⁷⁸
125	182 ^b	Ḥaqq'ı şor hûbı vü Ḥağ'dan Ḥaqq'ı bil ⁵⁷⁹
126	183 ^a	Şüretüñg 'ışkında hayrân olmuşam ⁵⁸⁰
127	183 ^a	Ol dem İsrâfıl ü hem şür olmuşam ⁵⁸¹
128	183 ^a	Men ezelde 'ışk ile pîr olmuşam ⁵⁸²
129	183 ^a	Mestem ol meyden ki maḥmür olmazam ⁵⁸³
130	183 ^a	Fazl-ı Ḥağ'dan men hidâyet bulmuşam ⁵⁸⁴
131	183 ^b	Men ezelden mest ü hayrân gelmişem ⁵⁸⁵
132	183 ^b	Vechümi Allâh'a teslîm itmişem ⁵⁸⁶
133	183 ^b	Bilmişem Ḥaqq'ı ene'l-ḥağ söylerem ⁵⁸⁷
134	183 ^b	Vaḥdetüñg şehrinde seyrân eylerem ⁵⁸⁸
135	183 ^b	Gördüm ol mâhı vü bayram eyledüm ⁵⁸⁹

⁵⁷⁴ Ayan, s. 834; Qəhrəmanov, C. II, s. 611; Qəhrəmanov, C. III, s. 182; Araslı, C. II, s. 287; Sədiq, s. 453.

⁵⁷⁵ Ayan, s. 832; Qəhrəmanov, C. II, s. 433; Araslı, C. II, s. 286.

⁵⁷⁶ Ayan, s. 834; Qəhrəmanov, C. II, s. 434; Araslı, C. II, s. 287.

⁵⁷⁷ Ayan, s. 834; Qəhrəmanov, C. II, s. 433; Araslı, C. II, s. 288.

⁵⁷⁸ Ayan, s. 833; Qəhrəmanov, C. II, s. 429; Araslı, C. II, s. 288.

⁵⁷⁹ Ayan, s. 834; Qəhrəmanov, C. II, s. 438; Araslı, C. II, s. 287.

⁵⁸⁰ Ayan, s. 839; Qəhrəmanov, C. II, s. 453; Araslı, C. II, s. 290; Sədiq, s. 455.

⁵⁸¹ Ayan, s. 839; Qəhrəmanov, C. II, s. 441; Araslı, C. II, s. 289; Sədiq, s. 455.

⁵⁸² Ayan, s. 839; Qəhrəmanov, C. II, s. 440; Araslı, C. II, s. 289; Sədiq, s. 455.

⁵⁸³ Ayan, s. 840; Qəhrəmanov, C. II, s. 443; Araslı, C. II, s. 291; Sədiq, s. 455.

⁵⁸⁴ Ayan, s. 839; Qəhrəmanov, C. II, s. 442; Araslı, C. II, s. 290; Sədiq, s. 456.

⁵⁸⁵ Ayan, s. 838; Qəhrəmanov, C. II, s. 450; Araslı, C. II, s. 289; Sədiq, s. 457.

⁵⁸⁶ Ayan, s. 838; Qəhrəmanov, C. II, s. 452; Araslı, C. II, s. 291; Sədiq, s. 457.

⁵⁸⁷ Ayan, s. 837; Qəhrəmanov, C. II, s. 448; Araslı, C. II, s. 289.

⁵⁸⁸ Ayan, s. 841; Qəhrəmanov, C. II, s. 444; Araslı, C. II, s. 291; Sədiq, s. 457.

⁵⁸⁹ Ayan, s. 841; Qəhrəmanov, C. II, s. 444; Araslı, C. II, s. 290; Sədiq, s. 458.

136	184 ^a	Men vücūd-ı muṭlaḳam muṭlaḳ didim ⁵⁹⁰
137	184 ^a	Çün ezelden tā ebed bākī menem ⁵⁹¹
138	184 ^a	Muşhaf'urūḡ ḫarfi vü evrākı menem ⁵⁹²
139	184 ^a	Lā-mekānurūḡ taḫtına sulṭān menem ⁵⁹³
140	184 ^a	Ravza-i Rıḍvān yüzürḡdür ve's-selām ⁵⁹⁴
141	184 ^b	Perde yüzinden götürdi Ḥaḳ tamām ⁵⁹⁵
142	184 ^b	Ḳıbledür yüzürḡ ḳara ḳaşurḡ imām ⁵⁹⁶
143	184 ^b	İy cihān 'ıṣḳ ehline sensin imām ⁵⁹⁷
144	184 ^b	İy cemālürḡ maḫhar-ı zāt-ı ḳadīm ⁵⁹⁸
145	184 ^b	Adı Ḥaḳ'dan çün Nesimī yazaram ⁵⁹⁹
146	185 ^a	Vechürḡürḡ cebbār-ı 'ālemden selām ⁶⁰⁰
147	185 ^a	Bülbül oldum bir 'acāyib uçaram ⁶⁰¹
148	185 ^a	Şüretürḡ naḳşında seyrān ḳılmışam ⁶⁰²
149	185 ^a	Menzil-i Maḫmūd imiṣ 'ālī-maḳām ⁶⁰³
150	185 ^a	Yāra her sâ'at selām olsun selām ⁶⁰⁴

⁵⁹⁰ Ayan, s. 840; Qəhrəmanov, C. II, s. 447; Araslı, C. II, s. 289; Sədiq, s. 457.

⁵⁹¹ Ayan, s. 842; Qəhrəmanov, C. II, s. 451; Araslı, C. II, s. 290; Sədiq, s. 458.

⁵⁹² Ayan, s. 842; Qəhrəmanov, C. II, s. 446; Araslı, C. II, s. 291; Sədiq, s. 457.

⁵⁹³ Ayan, s. 842; Qəhrəmanov, C. II, s. 452; Araslı, C. II, s. 290; Sədiq, s. 457.

⁵⁹⁴ Ayan, s. 838; Qəhrəmanov, C. II, s. 445; Araslı, C. II, s. 290.

⁵⁹⁵ Ayan, s. 843; Araslı, C. II, s. 289.

⁵⁹⁶ Ayan, s. 843; Qəhrəmanov, C. II, s. 443.

⁵⁹⁷ Ayan, s. 843.

⁵⁹⁸ Ayan, s. 844; Qəhrəmanov, C. II, s. 449; Araslı, C. II, s. 289.

⁵⁹⁹ Ayan, s. 840; Qəhrəmanov, C. II, s. 442; Araslı, C. II, s. 288; Sədiq, s. 454.

⁶⁰⁰ Ayan, s. 843; Qəhrəmanov, C. II, s. 612; Qəhrəmanov, C. III, s. 185; Araslı, C. II, s. 292.

⁶⁰¹ Ayan, s. 841.

⁶⁰² **Bu tuyuḡ bugüne kadar neşredilmiş Nesimî divānları ve makalelerde yoktur.**

⁶⁰³ Ayan, s. 837; Qəhrəmanov, C. II, s. 451; Araslı, C. II, s. 292; Sədiq, s. 454.

⁶⁰⁴ Ayan, s. 838; Qəhrəmanov, C. II, s. 448; Araslı, C. II, s. 292; Sədiq, s. 453.

151	185 ^b	Vahdetüñg baħrinde her dem yūzerem ⁶⁰⁵
152	185 ^b	Secde emrin dutmayan şeytān-ı şūm ⁶⁰⁶
153	185 ^b	Ĥaħ atında oyma kim dād eyleyem ⁶⁰⁷
154	185 ^b	Perdeden māh-ı tamām oldu ‘ayān ⁶⁰⁸
155	185 ^b	İy yüzüñg bāğında sūnbül lāle-in ⁶⁰⁹
156	186 ^a	Cānumı yandurdu Őevurñg ĥandasan ⁶¹⁰
157	186 ^a	İy özüñgden bī-aber ġāfil uyan ⁶¹¹
158	186 ^a	İy dolu senden cihān senden cihān ⁶¹²
159	186 ^a	Ger seni sen tanımuŐsan bī-gümān ⁶¹³
160	186 ^a	Ĥaħ ötürdi perde vü oldu ‘ayān ⁶¹⁴
161	186 ^b	Ger sen istersen Ĥaħ’ı bilmek yain ⁶¹⁵
162	186 ^b	Ĥaħ Te‘ālā eyledi Mūsā için ⁶¹⁶
163	186 ^b	Olmadı ün Ĥaħ’a ikrārurñg bütün ⁶¹⁷
164	186 ^b	Ĥaħ’dan āġāh ol ki Ĥaħ’dur cāvidān ⁶¹⁸
165	186 ^b	aŐlarurñg ĥarfinden oldu <i>kün fekān</i> ⁶¹⁹
166	187 ^a	Düşmüşem mestāne ‘aynurñg āline ⁶²⁰

⁶⁰⁵ Ayan, s. 841; Qāhrēmanov, C. II, s. 439.

⁶⁰⁶ Ayan, s. 837; Qāhrēmanov, C. II, s. 449; Araslı, C. II, s. 290; Sādiq, s. 458.

⁶⁰⁷ Ayan, s. 841; Qāhrēmanov, C. III, s. 185; Araslı, C. II, s. 292; Sādiq, s. 458.

⁶⁰⁸ Ayan, s. 845; Qāhrēmanov, C. II, s. 453; Araslı, C. II, s. 293; Sādiq, s. 460.

⁶⁰⁹ Ayan, s. 844; Qāhrēmanov, C. II, s. 455; Araslı, C. II, s. 293.

⁶¹⁰ Ayan, s. 845; Qāhrēmanov, C. II, s. 457; Araslı, C. II, s. 293; Sādiq, s. 460.

⁶¹¹ Ayan, s. 846; Qāhrēmanov, C. II, s. 458; Araslı, C. II, s. 293; Sādiq, s. 461.

⁶¹² Ayan, s. 847; Qāhrēmanov, C. II, s. 455; Araslı, C. II, s. 293; Sādiq, s. 460.

⁶¹³ Ayan, s. 848; Qāhrēmanov, C. II, s. 454; Araslı, C. II, s. 294; Sādiq, s. 459.

⁶¹⁴ Ayan, s. 845; Qāhrēmanov, C. II, s. 456; Araslı, C. II, s. 295; Sādiq, s. 459.

⁶¹⁵ Ayan, s. 847; Qāhrēmanov, C. II, s. 457; Araslı, C. II, s. 294; Sādiq, s. 466.

⁶¹⁶ Ayan, s. 845; Qāhrēmanov, C. II, s. 458; Araslı, C. II, s. 294.

⁶¹⁷ Ayan, s. 845; Qāhrēmanov, C. II, s. 456; Araslı, C. II, s. 293; Sādiq, s. 461.

⁶¹⁸ Ayan, s. 847; Qāhrēmanov, C. III, s. 186; Araslı, C. II, s. 295; Sādiq, s. 460.

⁶¹⁹ Ayan, s. 847.

⁶²⁰ Ayan, s. 850; Qāhrēmanov, C. II, s. 467; Araslı, C. II, s. 298.

167	187 ^a	Cānumuñg la'li meydür cām ile ⁶²¹
168	187 ^a	İy kamer zülfürñg şebinden rû-siyāh ⁶²²
169	187 ^a	Secde eyler yüzürñge mihr ile māh ⁶²³
170	187 ^a	İy yüzürñg Ümmü'l-kitāb u Fātiḥa ⁶²⁴
171	187 ^b	Yārurñgı Ḥaḫ bil sen aġyār eyleme ⁶²⁵
172	187 ^b	Faẓl Rabb-ı zü'l-celāl oldı bize ⁶²⁶
173	187 ^b	Mescid ü meyhāne bir oldı bize ⁶²⁷
174	187 ^b	Cān fedā cānlar fedā enfāsına ⁶²⁸
175	187 ^b	İy gönğül her yarñga pervāz eyleme ⁶²⁹
176	188 ^a	Ḥaḫḫ'ı bāṭıl sanma Ḥaḫ yoḫdur dime ⁶³⁰
177	188 ^a	Aşlını ḳodum yapışdum fer'ine ⁶³¹
178	188 ^a	Ḥandadur yār iy gönğül yār isteme ⁶³²
179	188 ^a	Ḥaḫ şıyām ayı bize 'ıyd eyledi ⁶³³
180	188 ^a	Kim elif tek vāḫid [ü] ferd olmadı ⁶³⁴
181	188 ^b	Kim ki esrār-ı Nesimî bilmedi ⁶³⁵

⁶²¹ Ayan, s. 852; Qəhrəmanov, C. II, s. 485; Araslı, C. II, s. 298; Sədiq, s. 470.

⁶²² Ayan, s. 848; Qəhrəmanov, C. II, s. 469; Araslı, C. II, s. 297; Sədiq, s. 469.

⁶²³ Ayan, s. 849; Qəhrəmanov, C. II, s. 464; Araslı, C. II, s. 298; Sədiq, s. 469.

⁶²⁴ Ayan, s. 849; Qəhrəmanov, C. II, s. 464; Araslı, C. II, s. 298; Sədiq, s. 470.

⁶²⁵ Ayan, s. 851; Qəhrəmanov, C. II, s. 466; Araslı, C. II, s. 298; Sədiq, s. 471.

⁶²⁶ Ayan, s. 852; Qəhrəmanov, C. II, s. 465; Araslı, C. II, s. 298; Sədiq, s. 470.

⁶²⁷ Ayan, s. 852; Qəhrəmanov, C. II, s. 466; Araslı, C. II, s. 298; Sədiq, s. 470.

⁶²⁸ Ayan, s. 849; Qəhrəmanov, C. II, s. 461; Araslı, C. II, s. 296.

⁶²⁹ Ayan, s. 851; Qəhrəmanov, C. II, s. 462; Araslı, C. II, s. 296.

⁶³⁰ Ayan, s. 852; Qəhrəmanov, C. II, s. 460; Araslı, C. II, s. 296.

⁶³¹ Ayan, s. 850; Qəhrəmanov, C. III, s. 191; Araslı, C. II, s. 297; Sədiq, s. 471.

⁶³² Ayan, s. 851; Qəhrəmanov, C. II, s. 462; Araslı, C. II, s. 296; Sədiq, s. 470.

⁶³³ Ayan, s. 856; Qəhrəmanov, C. II, s. 478; Araslı, C. II, s. 299; Sədiq, s. 472.

⁶³⁴ Ayan, s. 853; Qəhrəmanov, C. II, s. 472; Araslı, C. II, s. 303; Sədiq, s. 472.

⁶³⁵ Ayan, s. 857; Qəhrəmanov, C. II, s. 477; Araslı, C. II, s. 304; Sədiq, s. 472.

182	188 ^b	Kim ki Hâk'dan dutmadı pend iy kişi ⁶³⁶
183	188 ^b	Görmüşem her şeyde Hâk-ı muṭlaḳı ⁶³⁷
184	188 ^b	Zülfi 'anber-sāya virdüm gönglümi ⁶³⁸
185	188 ^b	Nāgehān bir aya virdüm gönglümi ⁶³⁹
186	189 ^a	İy saçurḅ büyü Mesihā'nurḅ demi ⁶⁴⁰
187	189 ^a	Kirpigürḅ kaçurḅla zülfürḅdür yidi ⁶⁴¹
188	189 ^a	İy kamer ṭal'atlu şems-i hāveri ⁶⁴²
189	189 ^a	Ḳāf ve'l-Ḳur'an'dur ol māhurḅ yüzi ⁶⁴³
190	189 ^a	İy kaçurḅla kirpigürḅ zülfürḅ yidi ⁶⁴⁴
191	189 ^b	İy peri-simīn beri bir baḅ beri ⁶⁴⁵
192	189 ^b	Ger dilersen kim göresin dilberi ⁶⁴⁶
193	189 ^b	Şol boyı ra'nāya virdüm gönglümi ⁶⁴⁷
194	189 ^b	Munca hūy u hāy munca hāy u hūy ⁶⁴⁸
195	189 ^b	İy saçurḅ vaşlı hayāt-ı sermedi ⁶⁴⁹
196	190 ^a	Nūn u sīn ü mīme virdüm gönglümi ⁶⁵⁰
197	190 ^a	Ḳāmetürḅ ḳopdı ḳiyāmet eyledi ⁶⁵¹

⁶³⁶ Ayan, s. 858; Qəhrəmanov, C. II, s. 199; Araslı, C. II, s. 302.

⁶³⁷ Ayan, s. 852; Qəhrəmanov, C. II, s. 469; Araslı, C. II, s. 303; Sədiq, s. 474.

⁶³⁸ Ayan, s. 854; Qəhrəmanov, C. II, s. 476; Araslı, C. II, s. 299; Sədiq, s. 468.

⁶³⁹ Ayan, s. 854; Qəhrəmanov, C. II, s. 475; Araslı, C. II, s. 299; Sədiq, s. 468.

⁶⁴⁰ Ayan, s. 854; Araslı, C. II, s. 299; Sədiq, s. 475.

⁶⁴¹ Ayan, s. 858; Qəhrəmanov, C. II, s. 471; Araslı, C. II, s. 304; Sədiq, s. 473.

⁶⁴² Ayan, s. 856; Qəhrəmanov, C. II, s. 474; Araslı, C. II, s. 299; Sədiq, s. 474.

⁶⁴³ Ayan, s. 856; Qəhrəmanov, C. II, s. 471; Araslı, C. II, s. 303; Sədiq, s. 468.

⁶⁴⁴ Ayan, s. 858; Qəhrəmanov, C. II, s. 470; Araslı, C. II, s. 299; Sədiq, s. 473.

⁶⁴⁵ Qəhrəmanov, C. II, s. 478.

⁶⁴⁶ Ayan, s. 856; Qəhrəmanov, C. II, s. 477.

⁶⁴⁷ Ayan, s. 854; Qəhrəmanov, C. II, s. 476; Araslı, C. II, s. 299; Sədiq, s. 468.

⁶⁴⁸ Qəhrəmanov, C. III, s. 192.

⁶⁴⁹ Ayan, s. 858; Qəhrəmanov, C. II, s. 613; Qəhrəmanov, C. III, s. 197; Araslı, C. II, s. 302.

⁶⁵⁰ Qəhrəmanov, C. III, s. 195; Sədiq, s. 469; Köksal (2000), s. 190.

⁶⁵¹ Ayan, s. 857; Qəhrəmanov, C. II, s. 473; Araslı, C. II, s. 303; Sədiq, s. 472.

198 190^a İy görgül Manşür *ene'l-hak* söyledi ⁶⁵²

B) Yazma Nüshada Yer Alan Neşredilmemiş Nesîmî Şiirleri

Seyyid Nesîmî'nin tanıtımını yaptığımız yazma nüshasında bulunan ancak yayımlanmış Türkçe divan neşirleri ile şairin neşredilmemiş ya da bilinmediği düşünülen şiirlerini konu alan makalelerde yer almayan 2 gazel ve 2 tuyuğunu tespit etmiş bulunmaktayız.

Yazma nüshada yer alan neşri yapılmamış Nesîmî şiirlerinin tam metinleri "Gazeller" ve "Tuyuğlar" başlıkları altında sıralanmış ve transkripsiyonlu metin olarak aşağıda verilmiştir.

a) Nesîmî'nin Neşredilmemiş Gazelleri

[1]⁶⁵³

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Yârini bugün görendür kim yarın yârin görür
Yâri munda görmeyen yarın haçan yârin görür
- 2 Kim ki keşretten geçüp oldı halâyıkdan berî
Vağdetin buldı tarîkın Hakk'urğ envârın [görür]
- 3 Kim ki bilmez nefsinî Rabbini bilmez şek degül
Nefsinî bilendür ol kim kendü miqdârın görür
- 4 Yarın anda ni'met-i dîdârdan bulmaz vişâl
Kim ki kerkes gibi munda dünye murdârın görür
- 5 Ka'be-i ma'nâyı 'ârif dem-be-dem eyler tavâf
Hâci-i şüret hemân ol Ka'be dîdârın [görür]
- 6 Aşılan dâru'l-fenâda dünyede Manşür-vâr
Nişe şâdân olmasun çün rûy-ı dildârın [görür]

⁶⁵² Ayan, s. 857; Qahrâmanov, C. III, s. 196; Araslı, C. II, s. 301; Sâdiq, s. 472.

⁶⁵³ Divân-ı Nesîmî, 39^a-39^b

- 7 İy Nesīmī ol hümā-himmet fakīr ol kim yaqīn
Cennetin ārzūlamaz ol dost dīdārın [görür]

[2]⁶⁵⁴

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Ol cihānurūĝ bu cihānurūĝ serveri abdāllar
Gerçi ‘ārif oldılar bu dūnyede abdāllar
- 2 Billerine baĝlayan faĥr u kanā‘at kūrşaĝın
Terĝri ile rāst-rev olup yerir abdāllār
- 3 Özleri ‘ayn-ı belādur hem belādur özleri
Demleri oddan ziyā-ger enfūs-i abdāl[lar]
- 4 Hāk Te‘ālā dost Muĥammed Şāh-ı Merdān ‘ışkına
Baş açuĝ ayaĝ yalın dā‘im gezer abdāl[lar]
- 5 Şeh Hüseyn’dür şāhumuz oldur şehīd-i Kerbelā
Şubĥ u şām oldu du‘acı bendeler abdāl[lar]
- 6 Biri kırĥdur kırĥı birdür birbirinden farkı yoĝ
Kāl u kılden muĥtelif ü mu‘tedil abdāllar
- 7 Çün Nesīmī’ni duyup rencīde kılsalar kadem
Dīdeler öpse yiridür gelseler abdāllar

⁶⁵⁴ Divān-ı Nesīmī, 64^b - 65^a

Gazelin dili ve üslubu Nesīmī’ye aidiyeti konusunda şüphe uyandırmaktadır. Nesīmī’ye ait yazma divan nüshada kayıtlı olması sebebiyle neşredilmesinin uygun olacağı düşünölmüştür. Bugüne kadar neşri yapılmış Nesīmī şiiirlerinin şaire aidiyeti şüphele olanları elbette vardır ve bu durum ayrı bir yazının konusu olacak kadar mühim ve ayrıntılıdır. Gazelde “abdāllar” kelimesi ile redif yapılmış ancak şiiirin tüm mısralarında ortak bir kafiyeyi kullanılmamıştır.

b) Nesîmî'nin Neşredilmemiş Tuyuğları

[1]⁶⁵⁵

fâilâtün fâilâtün fâilün

Bî-vefâ dünyâdan usandı göngül
Haddi yoĥdur dünyeyi şandı göngül
Dünyenüĥ ehlinden uşandı göngül
Ėaflet uyĥusından uyandı göngül

[2]⁶⁵⁶

fâilâtün fâilâtün fâilün

Şüretürĥ naĥşında seyrân kılmışam
Cānumurĥ şehrinde sulţān kılmışam
Gönglümi yolında ĥurbān kılmışam
Gör bu ĥalk gözinde pinhān kılmışam

Sonuç

1) Bu çalışma ile 14. yüzyılda yaşamış olan Seyyid Nesîmî'nin Türkçe Dîvânı'nın bugüne kadar tanıtılmayan ve Nesîmî Dîvânı neşir çalışmalarında dikkate alınması gereken mühim bir nüsha olduğunu düşündüğümüz bir nüshası tavsif edilerek muhtevası hakkında bilgiler verilmiştir.

2) Bugüne kadar yapılmış Nesîmî Dîvan'ı neşir çalışmaları özetlenmiş ve tanıtılan yazma nüshada Hüseyin Ayan tarafından Türkiye'de neşredilmiş Seyyid Nesîmî'nin Türkçe *Dîvân*'ında yer almayan 84 şiirin bulunduğu görülmüştür. Ayrıca, bahse konu yazma nüshada bulunup müstakil diğer neşirlerde bulunmayan Qəhrəmanov'da 31, Araslı'da 84, Paşayev'de 449, Sədiq'te 142 şiirin olduğu tespit edilmiştir.

⁶⁵⁵ Dîvân-ı Nesîmî, 182^a

⁶⁵⁶ Dîvân-ı Nesîmî, 185^a

3) Neşredilmemiş ya da bilinmediği düşünülen Nesîmî şiirleri konusunda Türkiye’de yazılmış makaleler de incelenmiş ve bu çalışmalarda yer alan toplam 31 şiirin aslında daha önce yayımlanmış çalışmalarda bulunduğu görülmüştür. Bu durum benzer konularda makale yazacak araştırmacıların tespit edilen bütün kaynaklara nüfuz ederek daha dikkatli bir çalışma yürütmesinin gerekliliğini göstermektedir.

4) Bu çalışma ile yazma nüshada yer alan şiirlerin ilk mısraı, bazılarının da ilk iki mısraının yer aldığı bir sıralı liste oluşturulmuştur. Nüshada bulunan şiirlerin, daha önce neşredilen Nesîmî divanlarında ve neşredilmemiş ya da bilinmediği düşünülen Nesîmî şiirlerini konu alan makalelerde yer alıp almadığına tek tek bakılarak dipnotlarla desteklenen ayrıntılı içerik tespiti ortaya konulmaya çalışılmıştır.

5) Bu çalışmada Seyyid Nesîmî’nin tanıtılan yazma nüshada bulunan ancak daha önce hiçbir yerde yayımlanmamış 2 gazel ile 2 tuyuğunun transkripsiyonlu metni hazırlanarak bu şiirler ilk kez neşredilmiştir.

6) *Nesîmî Dîvânı* neşirleri ve şairin yayımlanmamış Türkçe şiirlerini konu alan çalışmaların özelde Nesîmî çalışmalarına genelde ise klasik Türk edebiyatı alanına katkı sağlayan önemli çalışmalar olduğu yadsınamaz bir durumdur. Bu çalışma Seyyid Nesîmî’nin Türkçe Dîvân neşirleri ve bilinmeyen şiirlerini konu alan makaleleri tekrar özetlerken şairin oldukça hacimli bir divanı olduğunu ve binden fazla şiirinin bulunduğu araştırmacıların dikkatine sunmaktadır.

7) Bugüne kadar yapılan çalışmalar oldukça hacimli bir divan oluşturan Nesîmî şiirlerinin sadece Türkiye, Azerbaycan ya da İran’da yayımlanan kendi sınırları içindeki neşirlerin dikkate alınması durumunda ciddi anlamda eksikliklerle neşredilmiş/edilecek bir Nesîmî Dîvânı ortaya çıkaracağı görülecektir.

8) Yukarıda şairin farklı ülkelerde yayımlanan Türkçe Dîvân neşirlerinin her birinde ne kadar şiir ihtiva ettiği yazılmıştı. Bu şiirlerden büyük çoğunluğu ortak olsa da yayımlanmış bütün şiirlerini tek bir

neşirde bir arada görme imkânı yoktur. Sâdiq tarafından İran'da yapılan neşir, seleflerinin neşirlerini dikkate alarak ve diğerlerine göre daha çok kaynaktan faydalanarak yapılan bir neşir olsa da Nesîmî'nin yayımlanmamış şiirlerini konu alan makaleler ve yeni yayımlar görülmediği için yine eksikler içermektedir.

9) Bütün bu çalışmalar ve değerlendirmeler sonucunda Seyyid Nesîmî'nin Türkçe Dîvânı ve yayımlanmamış şiirleri üzerine yapılan tüm akademik çalışmaların değerlendirildiği -varlığı bilinen ve yeni tespit edilen yazma nüshalar da dikkate alınarak- titiz bir çalışma ile bugün yeni bir *Nesîmî Dîvânı* neşri yapılması isabetli olacaktır.

Kaynakça

- Araslı, Hamid (hzl.) (2004). *İmâdüddin Nesîmî, Seçilmiş Eserleri 2 Cilt*, Bakı: Lider Neşriyat.
- Ayan, Hüseyin (1970). *Nesîmî, Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Türkçe Divanının Metni*. Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Ayan, Hüseyin (hzl.) (1990). *Nesîmî Dîvânı*. Ankara: Akçağ Yay.
- Ayan, Hüseyin (2002). *Nesîmî, Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Türkçe Divanının Tenkitli Metni I-II*. Ankara: TDKYay.
- Ayan, Hüseyin (2014). *Nesîmî Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Divanının Tenkitli Metni* [Birleştirilmiş Baskı], Ankara: TDK Yay.
- Qəhrəmanov, Cihangir (1973). *İmâdüddîn Nesîmî, Eserleri*. 3 C, Bakı: Azərbaycan SSR İlimlər Akademiyası Respublika El Yazmalar Fondu "İlim" Neşriyatı. Redaktör: Hamid Araslı.
- Kalyon, Filiz (2015). "Nesîmî'nin, Divanında ve Diğer Kaynaklarda Rastlanmayan Şiirleri", *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 10/16 Fall 2015, p. 783-806.
- Karakaş, Mesut. (2019), "Seyyid Nesîmî'nin Bilinmeyen Gazelleri", *CUJOSS (Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi)*- C. XLIII, S. 1, s. 120-144.

- Köksal, M. Fatih (2000) "Seyyid Nesîmî'nin Bilinmeyen Tuyuğları" *Journal of Turkish Studies*, Ağah Sırrı Levend Hatıra Sayısı II, V. 24, Harvard University Press 2000, 182-208.
- Köksal, M. Fatih (2009). "Seyyid Nesîmî'nin Yayınlanmamış Şiirleri". *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi -Hacı Bektaş Velî'nin 800. Doğum Yıl Dönümü Anısına-* (50): 77-135.
- Köprülüzade, Mehmed Fuad (1927). "Nesîmî'ye Dair". *Hayat Mecmuası* 1 (20): 382.
- Paşayevtoru, Qəzənfər (1987). *Mövlanə Seyid İmadəddin Nəsimi Əbülfəzl, İraq Divanı*. Bakı.
- Paşayev, Qəzənfər (2018). *İmadəddin Nəsimi, İraq Divanı*. Bakı: CBS-PP.
- Sədiq (Düzgün), Hüseyn Məhəmmədzadə (2008). *Seyyid İmadəddin Nəsimi, Türkçe Divanı*. Təbriz şəhəri: Əxtər Nəşriyyatı.
- Usluer, Fatih (2013), "Nesîmî, Şeyh İmâdüddîn Seyyid Nesîmî". *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*. [erişim tarihi: 20.03.2020] <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nesimi-seyh-imaduddin-seyyid-nesimi>.
- Zülfe, Ömer (2005). "Seyyid Nesîmî'nin Tuyuğlarına Ek", *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 2(4) 121-135.